

BASIN AÇIKLAMALARIMIZ

Ülkemizi, toplumumuzu ve mesleğimizi ilgilendiren su planlamasındaki yönetim krizi, nükleer enerji macerası, küresel ısınma, deprem, afet politikaları, maden yasası ve ulusal madencilik politikaları, özelleştirmeler, emperyalist şirketlerce devreye alınmak istenen siyanürlü altın işletmeciliği ve diğer konularda kamu yararı, mesleğimiz ve çevre duyarlılığımız doğrultusunda mesleki alanımızdan kamuoyunu bilgilendirmek, görüşlerimizi paylaşmak ve karar vericileri etkileyerek uyarmak amacıyla merkezi ve yerel örgütlenmelerimiz tarafından basın açıklamaları yapılmıştır.

Basın Açıklamaları Metinleri

“SULARIMIZ SONSUZ VE SORUNSUZ DEĞİLDİR!”

Tatlı sular, her ülkenin en önemli serveti olup, bu servetten kamu yararı anlayışıyla en iyi şekilde faydalanmak ve gelecek nesillere taşımak, bu serveti kullanan her kişi, kurum ve devletlerin borcudur.

Dünyadaki su sorunları ile ilgili olarak 2000 yılı “Stokholm Su Sempozyum”unda yapılan değerlendirmelerde, halen 26 ülkede 350 milyon kişinin susuzluk çektiği, 1,2 milyar civarında insanın ise yeterli su kaynağına sahip olmadığı ve her yıl çoğunluğu çocuk 5 milyon kişinin su yetersizliğinden ve kirli sulardan kapıldığı hastalık sonucu, yaşamını yitirdiği belirtilmiştir. Yine bu etkinlikte, 2025 yılında dünya nüfusunun 8,5 milyar kişiye ulaşacağı ve susuzluk sorunu yaşayacak ülke sayısının 52 ye, nüfusunda 3 milyar kişiyi bulacağı ortaya konmuştur. Başta orta doğu olmak üzere dünya coğrafyasındaki savaşların soykırımların göçlerin temelinde dünya enerji kaynaklarına sahip olma isteği yatmakla beraber gelecekteki savaşların “su” üzerine kurulacağı açıktır.

Yer kürenin $\frac{3}{4}$ ü su ile kaplı olmasına rağmen tatlı suların miktarı ancak % 2,5-3.0 kadardır. Aşağıdaki tabloda görüldüğü gibi faydalanılabilecek tatlı suların yaklaşık % 77 sinden fazlasının buzullarda olduğu dikkate alındığında geriye kalan % 23 lük yüzey ve yeraltı sularının da ancak %1 inden faydalanma imkanı mevcuttur. Yeryüzünde son derece az olan tatlı suların ülkelere dağılımı ise çok dengesizdir. Ekvator kuşağı, Avrupa, Amerikanın belirli bölgeleri su kaynağı yönünden çok zengin, Büyük sahra, Orta Asya, Avustralya gibi geniş kurak alanlar ise su yönünden çok fakir olan bölgelerdir.

Dünyadaki tatlı suların dağılımı

Atmosferde% 0,036 Kar ve buzullarda% 77,2 Göl ve Nehirlerde% 0,322 Yeraltısuları% 22,442 TOPLAM% 100

Yarı Kurak-Kurak İklim Kuşağında Yer Alan Türkiye'deki Tatlı Suların Dağılımına Bakıldığında:

Türkiye'nin ortalama yıllık yağış miktarı501 Milyar m³Buharlaşan Miktar 274 Milyar m³Akışa geçen Miktar (yüzey suları) + Asi N186 Milyar + 7 = 193 Milyar m³Yeraltısuları41 Milyar m³

Türkiye'nin iklim ve topografik yapısı nedeniyle yukarıdaki tabloda verilen yüzey ve yeraltı sularının tamamından faydalanmak mümkün değildir. Yapılan incelemelerde Kullanılabilir Tatlı Suların Miktarı:

Yüzey suları + Asi nehri	:98 Milyar m ³
Yeraltısuları	:14 Milyar m ³
Toplam	:112 Milyar m ³ olup yüzey sularımızın yaklaşık %50 si yer altı sularımız rezervlerimizin ise yaklaşık %35 ine karşılık gelmektedir.

Türkiye nüfusunun 70 milyon olduğu düşünüldüğünde ve tüm tatlı sularımızın hala çok temiz olduğu, kirletilmediği kabul edilse dahi:

Kişi başına düşen su miktarı en fazla: 1600 m³/yıl olmaktadır. Su zengini ülkelerde kişi başına düşen su miktarının 10 000 m³/yıl olduğu gerçeğinden hareketle su zengini bir ülke olmadığımız görülmektedir.

Hızlı ve çarpık gelişen kentlerdeki nüfus artışı sanayileşme, iklim değişiklikleri, katı atık depolama yerlerinin, yer altı suyu rezervuarlarının beslenme alanlarından seçimi, sanayi ve evsel atıklar, tarım alanlarında yapılan gübreleme vb çalışmalar, yeraltısuyu kalitesini ciddi olarak tehdit etmektedir ve kirletmektedirler. Bu olumsuzlukları gidermek için hazırlanan Çevre Etki Değerlendirme (ÇED) raporları ise maalesef göstermelik

nitelikte olmaktadır. Nitekim Ergene, Küçük ve Büyük Menderes, Gediz, Kızılırmak nehirleri, Erzurum Ovası yeraltısuları ve daha bir çok akarsular ve rezervuarlar, bu kirletici unsurlar nedeni ile bugün kullanılamaz duruma gelmişlerdir. Ayrıca ülkemizdeki 3200 belediyenin yaklaşık 50 adedi kanalizasyon sularını arıtmaktadırlar. Başka bir deyişle nüfusumuzun yaklaşık 50 milyonuna ait kanalizasyon suları doğrudan nehirlerle dolayısıyla göl ve denizlere akmaktadır. Bu faktörleri de eklediğimizde sularımızın günden güne kirlendiği bir gerçektir.

Ayrıca, denizle bağlantılı yer altı suyu rezervuarlarında aşırı su çekimi (pompaj) sonucu deniz suyu girişi ile jeotermal sahalarda hatalı sondaj delgileri ile re enjeksiyon kuyuları, yeraltısularını büyük ölçüde kirlenmektedirler. Kirlenmiş sular ise insan ve çevre sağlığı için her zaman tehdit unsurlarıdır.

Sularımızdaki bu kirlenmeler, ülkemizde kişi başına düşen su miktarını 1200 m³/yıla kadar düşürmüştür. Bu durum ivedi olarak ulusal bir su politikası oluşturulmasını zorunlu kılmaktadır. İçinde bulunduğumuz coğrafyanın sosyal, ekonomik ve stratejik önemi de göz önüne alındığında bu görev daha da yaşamsal bir hal almaktadır.

Ulusal su politikası Kısa vadede Yapılması Gereken Çalışmalar

Tüm kamu kuruluşları ve özel sektör firmaları, tarafından açılan su sondaj kuyu bilgileri için DSİ bünyesinde bir veri bankası oluşturulmalıdır.

Yeraltısuları rezervini doğru ve sağlıklı olarak belirleyebilmek için ülke çapında yeraltısuyu potansiyeli yönünden uygun olan tüm akiferlerde yeteri miktarda ve doğru lokasyonlarda insan hatasını da ortadan kaldıran limnigraf aletleri ile mutlaka yeraltısuyu seviye gözlemlerine gidilmeli ve yeraltısuyu rezervleri revize edilmelidir

167 Sayılı Kanunda değişiklikler yapılarak günün koşullarına uygun hale getirilmeli, özellikle yer altı sularının korunmasına yönelik ciddi ve caydırıcı önlemler getirilmelidir. Kontrolsüz kuyu açılımları önlenmelidir.

Tarımsal faaliyetlerde toprağın jeolojik yapısına ve ürüne uygun sulama yöntemi seçilmeli Jeolojik ve hidrojeolojik etüdü yapılmamış sahalarda su temin amaçlı sondaj kuyuları açılmamalıdır. Yeraltı jeolojik yapısı ve akifer ortamları belirlenmemiş sahalarda sondaj kuyusu açılması, doğanın jeolojik yıllar boyunca özenle kurduğu ve koruduğu akifer yapılarını nitelik ve nicelik yönünden yok edebilmektedir.

En önemli Ulusal doğal kaynağımız olan ve yaşamsal öneme sahip sularımızın talan edilmeden etkin ve verimli olarak ülke yararına kullanılması jeoloji mühendisliği hizmeti vazgeçilmezdir. Bu anlamda DSİ tarafından üçüncü şahıslara verilen yer altı suyu arama ve kullanma belgelerinin kamu adına denetimlerin yapılması için bu konuda ihtisas oda olan JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI'nın denetiminin zorunlu olması sağlanmalıdır.

DSİ Genel Müdürlüğü, mümkün mertebe en kısa zamanda derin akiferleri (en az 1000 m derinliğe kadar) araştırmalıdır.

.Güvenilir ve temiz enerji bakımında da suyun önemi tartışılmazdır. Ülkemizin hidroelektrik potansiyelinin halen %50 'si kullanılmaktadır. Nükleer santrallerin çevreye verdiği tehditler de göz önüne alındığında hidroelektrik santrallerinin yapımına öncelik verilmesi bir zorunluluktur

Batı ve Güney Anadolu'da büyük alanlar kaplayan akifer özellikli kireçtaşı biriminin ihtiva ettiği yer altı sularının doğrudan denize boşalan yeraltısuları araştırılmalıdır. Bu bölgelerde son yıllarda gelişen turizm

faaliyetleri nedeniyle her geçen gün artan su talepleri de dikkate alınarak bu suların bulunup faydalı hale getirilmesi, ülke ekonomisi açısından da fevkalade önemlidir.

Ulusal su politikası Uzun Vadede Yapılması Gereken Çalışmalar

Entegre su yönetimi anlayışıyla, bir havzada yer alan tüm su kaynakları, (yüzey, yeraltı suları ve kaynaklar) dikkate alınarak havza bazında hidrojeolojik çalışmalar yapılmalıdır ve o havza için en uygun su yönetim modeli oluşturulmalıdır.

Araştırmalar Ülkemizin jeolojik yapısına bağlı olarak küçümsenemeyecek miktarda (2-3 trilyon m3) statik rezerv ve fosil su potansiyeli bulunduğunu göstermektedir. Suyun ülkemiz için yaşamsal ve stratejik önemi göz önüne alındığında bu suların kesin rezervlerinin belirlenmesi için detaylı jeolojik-hidrojeolojik araştırmaların yapılması önemlidir.

Suların da bir gün çeşitli nedenler ile tükenebileceği gerçeğinden hareketle insanlarda “su tasarrufu” bilinci oluşturulmalıdır. Bu kültürü oluşturma ve geliştirme adına İçme, kullanma, sulama, endüstri vb. her alanda, toplumsal eğitime önem verilmelidir. Bu amaçla öncelikle tarımda sulama yöntemleri bırakılıp yağmurlama hatta damlama sulama yöntemlerine bir an önce geçilmelidir.

Sonuç Olarak; tarih boyunca insanların uygarlık alanında ilerlemelerinin ve her ülke için gelişmenin de en önemli unsurlarının başında gelen tatlı suların araştırılması, işletilmesi, korunması ve entegre su yönetimi anlayışıyla optimum olarak işletilmeleri fevkalade önemlidir. Türkiye yukarıda nispeten özetlenen bu çalışmaları yapması halinde gerek günümüzde gerekse gelecekte (kuraklık olsun/olmasın) ülkemizin, ihtiyaç duyduğu/duyacağı suları karşılayabilme olanağına sahip olacaktır. 22.03.2006

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

NÜKLEER LOBİ İŞBAŞINDA.. HADİ DEPREM DOĞAL AFETTİ, YA NÜKLEER?

AKP hükümeti tarafından gündeme getirilen Nükleer santrale vize verilmesi konusu, ülke ihtiyaçları ve toplumsal çıkarları gözetmeyen siyasal bir tercihtir.

Dünya üzerinde özellikle 1973-74 petrol krizinin ardından petrol fiyatlarının aşırı yükselmesine tepki olarak bir yandan enerjinin daha verimli kullanımı için gündeme getirilen, diğer yandan ise alternatif bir kaynak olarak görülen nükleer enerjinin Uluslararası Enerji Ajansı verilerine göre birincil enerji tüketimindeki payının günümüzde yaklaşık % 7 olduğu bilinmektedir.

Yine Uluslararası Enerji Ajansı tahminlerine göre, 2030 yılında bu oranın % 5'e gerilemesi beklenmektedir. Nükleer enerjinin elektrik üretimindeki payı ise halen % 17 iken, aynı kuruluşa göre 2030 yılında % 12'ye düşmesi beklenmektedir. Ajans raporunda nükleer santrallerin ilk yatırım, bakım ve işletme maliyetlerinin yüksekliği, işletme güvenliği konusunda (Rusya'da Çernobil, ABD'de Three Mile Island reaktör kazaları) dünya kamuoyunda ciddi güvensizliğin sürmesi, atık sorununun kalıcı olarak çözülmemiş olması ve atık yönetimi maliyetinin (santrallerin demontajı, atıkların geçici ve kalıcı saklanmasıyla yönelik çalışmalar, atıkların nakli vb.) santral kuruluş maliyetinden de yüksek olması bu düşüşün nedenleri olarak açıklanmaktadır.

Dünya üzerinde yapılan bilimsel çalışmalarda, atıkların kalıcı olarak saklanması ve atık yönetimi konusunda da ciddi endişeler ve risklerin olduğu bilinmektedir. Atıkların toprağa saklanmasıyla sonra yerkabuğu hareketlerinin doğurabileceği riskler konusunda güvenilir çözümler henüz geliştirilememiştir.

Tüm bu riskler dünyada ciddi olarak tartışılırken ülkemizde nükleer santrallerin kurulmasına izin vermek, insan ve çevre sağlığını hiçe saymak, nükleer lobiye teslim olmak anlamına gelmektedir.

Ülkemizde kurulması düşünülen toplam 4500 megawattlık üç santralin maliyeti 15 milyar doları bulurken, 30 yıl sonraki sökülme ve depolama maliyetleri de yine on milyarlarca doları bulacaktır. Nükleer enerji; tüm sanayi alanlarında en pahalı ve en az yerli istihdam yaratan sektörlerden biridir. Ayrıca diğer ülkelerde standart dışı kalan ve pazarı olmayan bu santrallerin ülkemizde kurulması, diğer ülkelerde daha önce ödenen bedelleri halkımızın sırtına yükleyecektir.

Bilindiği gibi, ülkemiz jeolojik özellikleri nedeniyle zengin enerji kaynaklarına sahiptir. 9 milyar tonluk linyit rezervlerimiz, 180-190 milyar kilovat-saatlik bir hidroelektrik kapasitemiz, dünyanın 7. büyük, Avrupa'nın en büyük jeotermal potansiyeline sahip olduğumuz bilinmektedir. Ayrıca, TPAO'nun doğu ve batı Karadeniz bölgelerinde yaptığı çalışmalarda petrol ve doğal gaz adına umutlu gelişmeleri de bunlara eklemek gerekir.

Ancak bu zengin enerji kaynaklarımız dışa bağımlı enerji politikamız nedeniyle atıl olarak bekletilmektedir. Örneğin, Enerji Bakanlığı verilerine göre, termiğe dayalı elektrik üretiminde dışa bağımlılık oranı 2000 yılında % 50 dolayında iken, bugün neredeyse % 65 düzeyine ulaşmıştır. Hidrolik kaynaklarımızın ancak % 35'lik bölümünden yararlanabildiğimiz açık bir gerçek iken, kaynak çeşitliliği gerekçesiyle nükleer santrallerin yolunu açmak, dışa bağımlılığı daha artıracaktır. Çünkü, nükleer teknolojinin içinde olmak farklı, sorunlarını çözmemiş nükleer santralleri ithal etmek farklı bir şeydir. Enerjide bağımlılığımızı giderecek bir çözüm de değildir nükleer santraller... Zira teknolojisi, atık yönetimi ve zenginleştirilmiş uranyumu dışarıdan gelecek santrallerin dışa bağımlılığımızı giderecek bir seçenek olarak sunulması manipülasyondan başka bir şey değildir. Ayrıca, jeolojik yapısı nedeniyle bir deprem ülkesi olan ülkemizde 17 ağustos ve 12 kasım depremlerinin acı hatıraları henüz aklımızdayken, bu konunun daha da büyük riskler taşıdığı açıktır.

Jeoloji mühendisleri odası olarak soruyoruz;

- Çernobil nükleer santrali kazasından 20 yıl sonra Karadeniz bölgesinde artış gösteren kanser vakaları nasıl açıklanacaktır?
- Geçmişte İstanbul gibi bir mega kentin merkezinde radyoaktif atıklar nedeniyle, bugün Tuzla'da tıbbi atıklarla halk ve çevre sağlığını ne ölçüde önemsedini(!) gösteren anlayış, toplumu kurulacak nükleer santralin atıklarından nasıl koruyacaktır?
- Yöre halkının demokratik tepkilerini hiçe sayarak nükleer santrale onay vermek, uluslararası nükleer lobiyi hoşnut etmek, dünya mirası SİNOP'u bile gözden çıkarmak değil midir?
- Nükleer atıkların depolanacağı Sinop ve çevresinin nükleer çöplüğe dönüşerek doğayı ve insanı tehdit etmesi önem taşımamakta mıdır?
- Bergama'da, Uşak'ta ve Artvin'de siyanürlü madencilik atıklarıyla karşı karşıya kalan ülkemiz ve insanımız, bugün dönüşü olmayan nükleer macerayla daha büyük risklerle karşı karşıya kalacaktır.
- Yapılması gereken, ivedi olarak nükleer maceradan vazgeçerek, insanı ve doğayı merkezine alan bir anlayışla, atıl olarak bekleyen yerli enerji kaynaklarımıza dönüşü sağlayacak ulusal enerji politikalarımız oluşturmaktır.
- Ülkemizde kurulması düşünülen nükleer santralleri bilim ve mühendislik temelinde ulusal çıkarlarımıza uygun bulmuyoruz; tıpkı Odamızın bilim insanlarının yıllardır yaptıkları tüm uyarılara karşın sanayi ve yerleşim alanlarının 1940 yıllardan beri bilinen Kuzey Anadolu fay hattı üzerine kurulması gibi...

Sonuç olarak; gerek nükleer enerji konusunda dünyadaki olumsuz gelişmeler ve gerekse ülkemizin enerji kaynaklarının olumlu durumu gözönüne alındığında, nükleer santraller ülkemiz için zorunlu değildir.

ÇERNOBİLİ VE RADYASYONLU ÇAYLARI UNUTMADIK..

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

DANIŞTAYA YAPILAN GERİCİ SALDIRIYI KINIYORUZ

Son dönemde Cumhuriyet Gazetesine yapılan bombalı saldırının ardından, 17 Mayıs 2006 tarihinde Danıştay'a yapılan saldırı, ülkemizde son dönemde siyasi iktidar tarafından cesaretlendirilen gerici faşist karanlık güçlerin pervasız ve açık girişimlerinin artık hangi cüretkar noktaya geldiğinin açık bir belirtisi olmuştur.

Bombalamalı ve silahlı saldırılar ile , özgürlük barış ve demokrasi isteyen şeriat karşıtı halk yığınlarının korkutulması, yıldırılması ve sindirilmesi hedeflemektedir. Cumhuriyet gazetesi ile basın özgürlüğünü, Danıştay saldırısı ile de hukukun kararlarını hedefleyerek, emekçi halkımıza göz dağı vermeyi deneyenler amaçlarına hiçbir zaman ulaşamayacaklardır.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak basın özgürlüğüne ve Danıştay'a yapılan gerici saldırıyı nefretle kınıyor, barışı demokrasiyi ve hukukun üstünlüğünü, emek ve demokrasi güçleri ile birlikte savunmaya kararlı olduğumuz bir kez daha kamuoyuna duyuruyoruz.

Saygılarımızla. 22.05.2006

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

“DOKUZUNCU KALKINMA PLANI STRATEJİSİ (2007-2013)” ÜLKEMİZİN EN YAŞAMSAL ÖNCELİĞİ OLAN AFET OLGUSU DIŞLANARAK YAYINLANMIŞTIR....20.05.2006

2007-2013 yılları arasındaki en üst ölçekte gerçekleştirilen bir planlama stratejisinde, ülkemizin en yaşamsal önceliği olan “AFET” olgusu göz ardı edilmiştir. Stratejinin kendi ifadeleriyle AFET gerçekliği “Tutarlı ve gerçekleştirilebilir temel ilkeler” arasına girememiştir.

Basına Ve Kamuoyuna

Bakanlar Kurulu'nun 24.04.2006 tarih ve 2006/10399 sayılı kararı ile “Dokuzuncu Kalkınma Planı Stratejisi (2007-2013)” benimsenmiş ve 13.05.2006 gün ve 26167 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

2007-2013 yılları arasındaki en üst ölçekte gerçekleştirilen bir planlama stratejisinde, ülkemizin en yaşamsal önceliği olan “AFET” olgusu göz ardı edilmiştir. Stratejinin kendi ifadeleriyle AFET gerçekliği “Tutarlı ve gerçekleştirilebilir temel ilkeler” arasına girememiştir.

En üst siyasi organ olan Bakanlar Kurulu'nun AFET gerçekliği göz ardı ederek kabul ettiği Dokuzuncu Kalkınma Planı Stratejisi üzerine Odamız başta Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN olmak üzere Bakanlar Kurulu üyelerine, Devlet Planlama Teşkilatı ve ilgili kurum yöneticilerine AÇIK MEKTUP gönderilmiştir.

Toplumsal yaşamın en temel sorununa yönelik Oda yaklaşımlarımızı içeren MEKTUP aşağıda sunulmuştur.

Saygılarımızla,

30.05.2006

Ankara : 20.05.2006

Sayı : 2798/500

Konu : 9. Plan Stratejisi ve Afet Politikaları Hakkında.

Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı Jeoloji Mühendisleri Odası, Anayasa ve özel kanunlarına dayalı olarak kurulmuş, Jeoloji ve Jeoloji Mühendisliği alanındaki konularda, başta kamu kurumları olmak üzere tüm kurum ve kuruluşlarla kamu yararı ve bilimsel normlar çerçevesinde gerekli işbirliğini oluşturmak, kamuoyunu aydınlatmak amacıyla faaliyetlerini 32 yıldır sürdüren Anayasal ve kamu kurumu niteliğinde bir meslek odasıdır.

Oda çalışmalarının önemli bir bölümünü, afet yönetim odaklı konular oluşturmaktadır. Çağdaş afet yönetim sistemlerinin temel fonksiyonları, afetlerin önlenmesi ve zararlarının azaltılmasına yönelik etkinlikleri kapsamaktadır.

Afet tehlikelerinin araştırılması, bölgesel ve yerel ölçekte tehlike değerlendirmeleri ve haritalarının üretilmesi (deprem, heyelan vb. tehlike haritaları, mikro bölgeleme, yerleşime uygunluk haritaları vb.) zarar azaltıcı mühendislik önlemlerinin geliştirilmesi, arazi kullanım planlaması ve imar planlarına yönelik tehlike verilerinin belirlenmesi ve planlara entegrasi gibi zarar azaltma süreçlerinde Jeoloji Mühendisleri, bilgi ve deneyimleriyle yer almaktadır. Jeolojik, Geo-morfolojik ve meteorolojik özellikleri nedeniyle bir “afet ülkesi” kabul edilen ülkemizde, bu alandaki jeoloji mühendisliği hizmetleri daha da yaşamsal önem kazanmaktadır.

1999 Depremlerinin yıkıcı sonuçları ile bir kez daha anlaşılmıştır ki, ülkemizin afet güvenliğini yükseltmek, yurttaşları ileride meydana gelecek afetlerin zararlarından korumak; siyasal, toplumsal ve Anayasal bir sorumluluk olduğu bilinmektedir. Toplumun tüm kesimleri, zarar azaltma, önceden hazırlık, afet olayına müdahale, iyileştirme ve yeniden inşa aşamalarını birbirini bütünler bir tarzda kurgulayan bir afet yönetim sistemi etrafında bütünleşmek ve afet zararlarıyla mücadele etmek zorunda olduğu bir gerçektir.

Afet zararlarını azaltmak; geniş kapsamlı, çok boyutlu ve çok aktörlü olan ve kararlı bir şekilde sürdürülmesi gereken bir mücadele sürecidir. Başarının temel araçlarından biri olan siyasi irade, zarar azaltma konusundaki kararlılığını her zaman gösterdiği ve tüm planlama mekanizmalarına yansıttığı sürece, bu yolda önemli bir adım atılmış ve bugüne kadar süren “siyasi irade boşluğu” tartışmaları da son bulmuş olacaktır.

Ancak, siyasi iradenin bu duyarlılığa şimdiye kadar sahip olmadığını üzümlere gördük.

Bakanlar Kurulu'nun 13 Mayıs 2006 tarih ve 26167 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/10399 sayılı “Dokuzuncu Kalkınma Planı Stratejisi (2007-2013) Hakkında Karar”, bizleri kaygı içinde bırakmıştır.

“Dokuzuncu Kalkınma Planı Stratejisi” kararında, AFET OLGUSU BİR KELİME OLARAK BİLE KENDİNE YER BULAMAMIŞTIR/BULMAMIŞTIR. Sektörler, kurumlar, bireyler için 2007-2013 yılları arasında en üst ölçekte ve en üst derecede yapılan stratejik değerlendirmede afet olgusunun ve kalkınmayı doğrudan etkileyen ekonomik, sosyal, çevresel bir risk faktörü olarak ele alınmadığı görülmektedir.

Bakanlar Kurulu gibi en üst siyasi irade organında afet duyarlılığının bu noktada olmaması gerektiği inancındayız. Afet, ülke geleceğimizde “Mali Piyasalar” kadar değer taşıyan bir stratejik planlama olgusudur.

Afet güvenliğini yükseltme yolunda en üst ölçekteki Kalkınma Planları ve Stratejilerinden 1/1000 İmar Planlarına kadar her tür ve ölçek planlama süreçlerinde jeolojik ve diğer tehlikelere karşı zarar azaltma yöntem ve araçlarını gözününde bulundurmak zorundayız.

Kars-Kağızman-Karagüney köyünde 4 kişinin ölümüne yol açan heyelan olayının doğanın bizlere “son uyarısı” olarak kabul edilmesi ve yaşamın her alanında “afet güvenliği sorgulamasının” artık kaçınılmaz bir görev olarak sahiplenilmesi gerektiği inancındayız.

Afet zararlarına karşı yürüttüğü mücadelesinde başarıya ulaşmış bir toplum olma yolunda önemli adımlar atacağımız inancıyla, “Dokuzuncu Kalkınma Planı Stratejisi”nin afet duyarlılığıyla yeniden belirlenmesi ve ülkemizdeki kentsel ve kırsal yerleşimleri afet güvenli kılacak diğer gerekli mevzuat düzenlemelerinin de ivedilikle tamamlanması hususlarında gereğini önemle arz eder, Saygılarımızla,

İsmet CENGİZ

Başkan

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

01.06.2006 TARİHİNDE BALIKESİR- DURSUNBEY- ODAKÖY'DE MEYDANA GELEN GRİZU PATLAMASINA İLİŞKİN BASINA AÇIKLAMASI

BASINA VE KAMUOYUNA...

**DÜN ERMENEK, AŞKALE, GEDİZ...BUGÜN DURSUNBEY...YAYARIN?
MADENCİLİK KAZALARI'DA TAKDİR- İİDARİDİR!**

1 Haziran 2006 tarihinde Balıkesir Dursunbey Odaköy'de meydana gelen ve 17 maden emekçisinin yaşamını yitirdiği grizu patlaması ve göçük sonucu odamızca oluşturulan teknik heyetimiz 2 haziran 2006 tarihinde gerek kaza yerinde gerekse de işletme çalışanlarından aldıkları bilgiler doğrultusunda incelemeler yaparak aşağıdaki sonuçlara ulaşmıştır.

1-Kazanın, Balıkesir ili Dursunbey ilçesinin yaklaşık 30 km KB sında yer alan kapalı işletme ile üretim yapan linyit ocağında meydana geldiği; kazanın meydana geldiği işletme ve yakın çevresinde farklı şirketlerce işletilen başka linyit ocaklarının da bulunduğu, bu ocaklarda açık ve kapalı işletme metoduyla üretim yapıldığı, tüm işletmelerde de kuralıslılıkların ve denetimsizliklerin sürdüğü, işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda yeterli önlemlerin olmadığı ve sahada yer alan tüm işletmelerde yeni kaza risklerinin yüksek olduğu,

2-Grizu patlamasının meydana geldiği ocağın, ŞENTAS madencilik şirketine ait olup 1957 yılından günümüze dek yer yer kesiklide olsa üretim yaptığı, bu ocağın 1978 yılında 2172 sayılı yasa ile devletleştirilmiş ancak 80 li yıllarla 2840 sayılı yasaya bağlı olarak ile yeniden özel sektöre devredildiği,

3- Sahadaki linyitlerin 2400-3325 kalori değerinde, toplam rezerv 35 milyon ton olduğu,günlük ortalama 300-350 ton linyit olmak üzere yıllık yaklaşık 100.000 ton üretim yapıldığı,

4- Patlamanın 1 haziran 2006 tarihinde saat 18:15-18:30 sularında meydana geldiği, patlamanın meydana geldiği ocağın 16 derece eğimli 460 metrelik bir desandre olduğu ve desandrenin devamında sağa ve sola sürülmüş 250-260 metrelik galerilerin bulunduğu çalışanlar tarafından bildirilmiştir. Patlama sol galerideki üretim bandında meydana geldiği ve vardiyada bulunan 17 işçi yaşamını yitirdiği, yaralıların ise diğer galeride üretim yapan işçiler olduğu,

5- Yine çevre köylerden edinilen bilgiler, patlamanın olduğu ocakta bir yıl önce yani 1 haziran 2005 tarihinde yine bir grizu yangını olduğu 1 işçinin öldüğü ve 4 işçinin yaralandığı işçiler tarafından belirtilmiş ve bu olay gizli tutulmuş basına yansıtılmadığı,.

6-Kurtarma ekiplerinin TKİ soma ve Tavşanlı linyit işletmelerinden geldikleri, ve ocak çevresinde herhangi bir kurtarma biriminin olmadığı,

8- Yaşamını yitiren işçilerin tamamının, tarıma dayalı geçimin bittiği, çevre köylerden olduğu ve buna bağlı olarak da yoksulluğun işsizliğin artışıyla birlikte köylülerin maden ocaklarında çok düşük ücretlerle de çalışma taleplerinin arttığı,gözlenmiş ve tespit edilmiştir.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

Jeoloji Mühendisleri Odası Olarak Bu Gözlem Ve Tespitlerden Hareketle, Maden Kazasına İlişkin Değerlendirmemiz Aşağıdaki Sunulmuştur;

“Hükümet ve İşletme yetkilileri tarafından madencilikte olagelen kazalar“olarak nitelenen ve 17 işçinin yaşamını yitirdiği Balıkesir ili Dursunbey ilçesi Odaköy'de Şentaş madencilğe ait kömür işletmesinde meydana gelen ölümlerle birlikte son 3 yılda 75 maden emekçisini yitirdik. Bu olay sadece son 3 yılda Çorum-Dodurga Erzurum-Aşkale, Karaman Ermenek ve Kütahya Gediz 'de meydana gelen metan gazı yangınları ve göçük olayı ile birlikte değerlendirildiğinde, ülkemizdeki kömür işletmeciliğinin işçi sağlığı, çalışma güvenliği açısından ivedilikle ele alınmasının ne kadar yaşamsal bir önem taşıdığını açıkça göstermektedir. Ancak ne yazık ki, ülkemizde madencilik sektörünün en önemli sorunu olan işçi sağlığı ve çalışma güvenliği konuları hala siyasi iktidarın gündeminde değildir. Jeolojik süreçlerle Milyonlarca yılda oluşan madenlerimiz ve madenciliğimiz, insanı ve doğayı merkezine almayan, bilimselliğe dayanmayan, günü kurtaran ve azami karı şiar edinen, ulusal madencilik politikalarımızın temel ilkelerimden uzak, işçi sağlığı çalışma güvenliği gibi kavramların hiç önemsenmediği anlayışlara terk edilmiştir.

Maden ocaklarında özelleştirmeler, aşırı üretim ve maksimum kar hırsını daha da körüklerken insan yaşamları ölüme yatırılmaktadır. TTK Genel Müdürlüğü istatistik verileri, kömür ocaklarında 1955-2006 yıllarındaki iş kazalarında 2 bin 668 işçi öldüğünü, 318 bin 654 işçi yaralandığını belirtmektedir. Özelleştirmelerin büyük bir ivme kazandığı 90'lı yıllarla birlikte kömür işletmelerinde ölümlü kaza oranları aşağıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere artmıştır. Kamuya ait maden ocaklarının kapatılması ve özel maden şirketlerinin teşvikiyle birlikte, maden işçilerini ölüm ocaklarına mahkum eden koşullar daha da şiddetlenmiştir.

Yıl	Yer	Ölü Sayısı
1990	Yeni-Çelte	66
1992	Kozlu	263
2003	Ermenek	10
2003	Aşkale	9
2004	Kastamonu-Küre	19
2004	Karadon	8
2005	Gediz	18
2006	Dursunbey	17

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı verilerine göre 44 ildeki yeraltı ve yerüstü madencilği faaliyetleri gösteren 772 işletmeden yalnızca 87 tanesi işletme belgesine sahiptir. 469 işyerinde işçilerin sağlık raporları tutulmamakta ve “Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği”ndeki unsurlar kulak ardı edilmektedir. 428 işyerinde periyodik sağlık gözetimleri yapılmıyor. İşçilere genel çalışma şartlarıyla ilgili eğitim verilmeyen işyeri sayısı ise 222'yi buluyor.

Bütün bu istatistiki bilgiler,bizlere siyasi iktidarın gündeminde işçi sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin bir gündemlerinin olmadığını göstermektedir. Anlaşılan odur ki; Mali piyasaların küçük bir dalgalanmasıyla paniğe kapılanların, İMF ve DB direktifleriyle kamuya ait birikimlerin sermayeye devri için yasal düzenlemeleri peş peşe çıkaranların, REFORM adı altında SOSYAL GÜVENLİK te karmaşa yaratanların, insan sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin bir dertleri yok? Daha geçtiğimiz yıl” Madencilik sektörünün önünün açılması” söylemiyle yeniden düzenlenen Maden yasasında bile bu konu unutulmuş ,mevcut İş Sağlığı-İş Güvenliği yönetmeliği ise masraflı bulunarak değiştirilmeye çalışılmaktadır.

MADENCİLİK KAZALARI KADER DEĞİLDİR!!!!

-Anayasa ile güvence altına alınan 'yaşama hakkı' ile doğrudan ilgili olan ve çalışma ve sosyal güvenlik bakanlığının görevleri arasında bulunan işçi sağlığı ve iş güvenliği konusundaki görev ve sorumluluğun gerekleri yerine getirilmelidir. Bu konuda köklü önlemler acilen alınmalı ve ödünsüz uygulanmalıdır.

01.06.2006 TARİHİNDE BALIKESİR- DURSUNBEY- ODAKÖY'DE MEYDANA GELEN GRİZU PATLAMASINA İLİŞKİN BASIN AÇIKLAMASI

Maden kazaları sayın enerji bakanının dediği gibi “olagelen kazalar” değildir. Özelleştirmeler, İhmal, ilgisizlik, denetimsizlik, çalışma koşullarındaki yetersizlikler bu kazaların başlıca sebepleridir.

- Madencilik sektöründe “iş güvenliği ve işçi sağlığı” konularından sorumlu olan çalışma bakanlığı ve maden işleri genel müdürlüğü etkin denetim görevlerini yerine getirmelidir.

-Ülkemizdeki Madencilik alanında kurulu ve çalışan kamu kurum ve kuruluşları 1980 den sonra uygulanan politikalar nedeniyle küçültülmüş ve işlevsiz bırakılmıştır. Bu kurumlarımız acilen yeniden yapılandırılmalı, ıslah edilmeli, bunların üzerindeki siyasal etkiler engellenmeli, teknolojileri yenilenmeli, yeni yatırımlar yapmalarının önü açılmalıdır. Kurumlarımızın özerkliğinin yalnızca siyasal erke karşı değil; bir o kadar da, çokuluslu madencilik şirketlerinin çıkarlarına karşı da sağlanmasına özen gösterilmelidir.

-Maden Kazalarının önemli bir nedeni de işletmelerin nitelikli mühendislik hizmeti almamasıdır. Bu bağlamda madencilik sektörünü düzenleyen 5177 ile değişik 3213 sayılı maden yasasından bilim ve mühendislik ilkelerinin göz ardı edilmesiyle dışlanan jeolojik hizmetlerin yeniden yasa da yer alması yaşamsaldır.

Şimdi yapılması gereken denetimsiz ve kurlsız çalışmakta olan, teknolojik yenilenmelerini yapmayan, sendikası z işçi çalıştıran, ve kaza riskine açık işletmelerin etkin denetiminin yapılması, işçi sağlığı ve iş güvenliği mevzuatının günün gerekleri ışığında yeniden düzenlenmesidir.

Bu bağlamda;

Bu üzücü olayın “Madencinin Kaderi” olarak değerlendirilmiş olması mevcut siyasi iktidarın madencilik kazalarına bakışını yansıtan vahim bir durumdur.

Madencilik kazaları ancak ve ancak sömürünün olmadığı emeğin her şeyden üstün tutulduğu bir iklimde yok olacaktır. Aşırı üretim maksimum kar hırsına kapılan anlayışlar yüzünü insana dönmeliler.

Özelleştirmeler dışında gözleri hiçbir şey görmeyen iş güvenliği ve işçi sağlığını hiçe sayan zihniyetler, sadece halkın emek ve birikimleri ile yaratılmış değerleri elimizden almakla kalmıyor, canlarımızı da almaya devam ediyor. DURSUNBEY'de meydana gelen olay “ MADENCİLİKTE OLAGELEN” KAZALAR olarak kabul edilemez ve geçirtilemez.!

MADENCİLİK KAZALARIDA TAKDİR-İ İDARİDİR...

Basına ve kamuoyuna saygı ile duyurulur....04.06.2006

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

**BASINA VE KAMUOYUNA
2 TEMMUZ'U UNUTMADIK!
SİVAS'IN IŞIĞI SÖNMEYECEK...**

Demokratik ve özgür bir ülke özlemi olan 37 aydın insanımızın, yaşamı karanlığa boğmak isteyenlerce katledilmelerinin üzerinden 13 yıl geçti. Bu insanlık dışı katliamda yitirdiğimiz canlarımızın acısı yüreğimizde, anıları mücadelemizde yaşamaya devam ediyor.

Pir sultanlardan, Denizlere, Hallacı Mansur'dan, Mustafa Suphilere, Anadolu coğrafyasında barış ve kardeşlik ikliminin yeşermesi için canlarını verenlerin soylu düşüncelerini rehber edinenler; yani Asım Bezirci'ler, Behcet AYSAN'lar, Metin ALTIOK'lar, Hasret GÜLTEKİN'ler, Nesimi ÇİMEN'ler, Muhlis AKARSU'lar ve diğerleri, ülkemizin bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin ölümsüz sıra neferleri arasındaki yerlerini çoktan aldılar. Ancak, canlarımızı yakanların hak ettikleri cezayı almamaları ve hatta aflatla dışarıda olmaları, toplum vicdanında yaralar açmaya devam ediyor. Devlet tarafından himaye edilen bu güçleri tanıyoruz. 1970'li yıllarda Maraş'ta, Malatya'da Çorum'da sahne alanlarla, Sivas'ı yakanların aynı aktörler olduğunu biliyoruz. Bunlar İMF ve DB na teslim olanlardır. Bunlar 2 Temmuz'da Madımak oteline 8 saat gecikmeli olarak kolluk kuvvetlerini gönderenlerdir. Bunlar canlarımızın yakılmasına seyirci kalanlardır. Danıştayı basarak hukuku katledenlerdir, kamu kaynaklarımızı, doğal kaynaklarımızı yağmalayanlardır.

Mühendislik ve mimarlık hizmetlerini gözden çıkaranlardır. Sağlıkta dönüşüm adı altında insanımızın yaşamını hiçe sayanlardır.

Filistin'de çocukları katledenlerle stratejik ortaklık yapanlardır. İncirliğe ABD bayrağı diktirenlerdir. Kitap yasaklatan tiyatro kapatanlardır. Yani aydınlığın düşmanı, karanlıkla beslenenlerdir.

Bilinsin isteriz, bu ülkenin aydınlık insanları katledilmekle tükenmez. Bu karanlığı dağıtacak güç ve kararlılıkta olan demokrasi güçleri, bu ülkenin topraklarında inatla ışımaya devam edeceklerdir.

Özgür düşünceyi, bilimi, sanatı, demokrasiyi, bağımsızlığı, kardeşçe barış içinde yaşamayı, savaşızsız sömürsüz bir dünyayı, Sivas'ın yıl dönümünde canlarımızı anarken bir kez daha savunacağız.

Saygılarımızla...01.07.2006

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

SATILMAYAN BU KALMIŞTI!!!
JEOLJİ MÜHENDİSLERİ KARARLI,
MÜSTEMLEKE MÜHENDİSİ MİMARİ VE PLANCISI OLMAYACAĞIZ..

Çalışma ve Sosyal Güvenlik kurulu tarafından değişiklik teklifi ile “Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun Tasarısı” Meclis Genel kuruluna sevk edildi. 4817 sayılı bu kanun 27.02.2006 tarihinde TBMM de kabul edilerek yürürlüğe girmişti. Ancak görünen o ki siyasal iktidar mevcut kanun üzerinde istediği gibi davranmamakta ve bu kanun değişikliğinde belirtilen gerekçelerle Mühendislik, Mimarlık ve Planlama alanında, üretimi denetimsizleştirerek TMMOB ve odalarını yani ülkenin mimar, mühendis ve plancılarını göz ardı etmek istemektedir.

Siyasal iktidar değişiklik yapılması ile ilgili kanun tasarısının gerekçelerinde denklik prosedürlerinin ve oda kayıtlarında uygulanan sürecin, çalışma izni verileme sürecini uzattığı ve bu durumun ülke menfaatlerini doğrudan ilgilendirdiği söylenerek denklik aranması koşulunun kaldırılması teklifinde bulunmuştur.

Bugün kendi ülkesinde mimar/mühendislik alanında yeterliliği ve denkliği olmayan bir yabancı!! üniversite mezunu mimar/mühendis, rahatlıkla ülkemizde çalışma izni alabilecektir. Bu durum çalışma izin sürecinde sadeleştirme ve kolaylaştırma adı altında gerekçelerde yerini almıştır. Ülkemizde yaşanan pek çok mühendislik sorununun yol açtığı vahim durumlar düşünüldüğünde, bu uygulamayla birlikte yaşanacaklar gelecekte mühendislik mimarlık üretim sürecinde giderilmesi çok güç durumlara yol açacaktır.

Yabancıların çalışma izinleri konusunda verilecek insiyatiflere!! kılıf bulmakta görüldüğü üzere siyasal iktidar zorluk çekmemekte, aksine kendi yarattığı bürokrasiyi farklı noktalardan ele alarak haklı olduğunu iddia etmektedir. Kanun değişikliği önerilerinde Madde 14 te 4817 sayılı Kanunun 23 maddesi değiştirilerek Türk Mimar ve Mühendis Odaları Birliği Kanunu ve Mühendislik ve Mimarlık hakkında kanun yok sayılmakta ve bu kanunlarda konu ile ilişkili maddelerin uygulanamayacağı vurgulanmaktadır.

Türk Mimar ve Mühendis Odaları birliği ve bağlı Odalar, Anayasal ve Kamu Kurumu niteliğinde kuruluşlardır. Yapılan değişiklik önerileri TMMOB yasasına, Mühendislik ve Mimarlık kanuna aykırıdır. İktidar ne TMMOB yi nede bu yasaları yok sayamaz.

Kanun değişikliği önerisi bir müstemleke anlayışıdır. Bu anlayışı uygulayan siyasal iktidara anlaşılan odur ki, ülkemizin, KAMU KAYNAKLARINI, KIYILARINI, MERALARINI, ORMANLARINI, DOĞAL VE KÜLTÜREL SİT ALANLARINI, TÜPRAŞI, TEKELİ, SEYDİŞEHİRİ, TELEKOMU, ERDEMİR i SATMAK YETMEMİŞTİR. Şimdi sıra üretim sürecinin en önemli bileşeni mühendislik-mimarlık hizmetleri de satılmasına gelmiştir. Yani satılmak istenen ülkemizin geleceğidir, mesleğimizdir, sanayileşme sürecimizdir. Siyasal İktidar kendi üniversitelerinde yetişmiş Mühendis/Mimar- Şehir plancılarını görmezden gelmekte, uluslararası sermayenin çıkarları için mesleklerimizi peşkeş çekmektedir.

Tasarının değerlendirme sürecinde İktidarın TMMOB ve odaları dışlayıcı tavrı kabul edilemez bir davranıştır. Kamu yararı doğrultusunda her türlü adımı atacak olan TMMOB ve bağlı odalar ülkenin, mesleğin ve emeğin satılmasına asla izin vermeyecektir.

Dün Sağlığı yabancı hekimlere bırakanlar bugün mühendislik mimarlık hizmetine göz diktiler.. ama başaramayacaklar. Çünkü bu ülkenin TMMOB si ve Odaları hep bir ağızdan haykırıyor...GEÇİT YOK...

UYARIYORUZ!!

Çalışma alanlarının uluslar arası sermayeye devredilmesine,

Haksız rekabete ve emeğin sömürülmesine,

Üretimde denetimsizleştirmeye ve kalitesizleştirmeye karşı her zaman direnecek ve kazanacağız..

BU ÜLKENİN MİMARLARI; MÜHENDİSLERİ VE PLANCILARI GİBİ JEOLJİ MÜHENDİSLERİ DE KARARLI; Üniversitelerde, şantiyelerde, fabrikalarda, tarlalarda, arazide laboratuvarlarda, bilimi ve teknolojiyi halkla buluşturma çabamız DEVAM EDECEK. Mesleğimiz emperyalist çokuluslu şirketlerin değil, ülkemizin ve halkımızın hizmetindedir.

MÜSTEMLEKE MÜHENDİSİ, MİMARİ VE PLANCISI OLMAYACAĞIZ.....

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

TÜRKİYE'DE AFETİN ADI YOK!!!!

Basına ve Kamuoyuna

17 Ağustos 1999, saat 03:02'de Merkezi Kocaeli-Gölcük olan, Richter ölçeğiyle 7.4 büyüklüğünde yıkıcı bir deprem yaşadık. Her şey 45 saniye gibi kısa bir süreye sığıdı...sonuç onbinlerce insanımızın yaşamını yitirmesi ve milyarlarca dolar ekonomik kayıp. Yüzyılın felaketi olarak toplumsal hafızamıza kazınan bu felaket, Türkiye'yi özellikle 1950'lerden sonra esir alan “sanayileşmede ve kentleşmede plansız yer seçimlerinin, “arsa ve arazi rantına dayalı imar ve yapılaşma kararlarının” ve “unutulan deprem gerçekliğinin ” yada akıl, plan bilim ve mühendislik yerine azami karı ve sömürüyü ilke edinen rant politikalarının doğal bir sonucuuydu. Yaşananlar, bir doğa olayının “afete” dönüştürülmesinin acı tablosudur....Bu anlayışlar nedeniyle Türkiye sadece bir deprem ülkesi değil bir afet ülkesi olmuştur..

Ülkemiz, sahip olduğu jeolojik koşulları nedeniyle büyük can ve mal kayıplarına yol açan doğal afet olayları ile sıkça karşılaşmaktadır. Doğrudan doğal afet zararlarının her yıl Gayri Safi Milli Hasılanın % 1-3'ü arasında kayıplara yol açtığı tahmin edilmektedir. Ancak 17 Ağustos ve 12 Kasım1999 Depremleri gibi katastrofik etkilere sahip olayların neden olduğu zararlar bu oranların üzerine çıkabilmektedir.

Deprem jeolojik bir gerçeklik olarak yadsınamaz. Biliyoruz ki, deprem kaçınılmaz olarak bir kez daha karşımıza çıkacak. Bu jeolojik gerçekliğin bilinmesine karşın bugün yaşadığımız çevrenin afetlere karşı daha korumalı ve güvenli, toplumun daha dirençli olduğunu maalesef söyleyemiyoruz. Bütün bu gerçekliğimiz, Ulusal bir afet politikamızın zaman geçirilmeden oluşturulmasını zorunlu kılmaktadır. Bunun için kaybedecek tek bir saniyemiz yok...

Değerli Basın Emekçileri,

Ulusal afet politikalarımız, her şeyden önce zarar azaltma stratejisi üzerine kurulmalıdır. Afet zararlarının azaltılması ve ülkemizdeki yerleşimlerin afetlere karşı güvenli hale getirilmesi ise ara vermeden kararlı bir şekilde sürdürülmesi elzem olan, geniş kapsamlı, toplumsal olarak içselleştirilmiş “afetlere karşı mücadele kültürü” ile desteklenmesi gereken toplumsal bir hedeftir. Bu yolda teknik, sosyal, yasal , kurumsal ve ekonomik boyutlarıyla sağlamlaştırılmış çağdaş bir afet yönetim sistemi oluşturulmalıdır. Ancak bu sistemin oluşturulması için Merkezi ve Yerel Yöneticilerin kararlılığına ve bilimsel açılımlara sahip çıkmalarına ihtiyaç vardır. Bu nedenle merkezi ve yerel yönetimlerde kamusal erk kullanıcılarının, Dünya Bankası güdümlü piyasacı politikalar yerine kamu yararı ve bilimsel kriterler çerçevesinde bütünsel afet politikalarına duyarlılık göstermeleri; ve buna uygun davranmaları gerekmektedir.

Kaybedilen her an, afetler karşısında ödeyeceğimiz faturayı kabarttığını unutmamak gerek. Çarpıcı olması açısından bir örnek verelim.. Birbiriyle örtüşen bir çok senaryoya göre İstanbul'da , meydana gelebilecek 7.5 büyüklüğündeki bir deprem sonucu , 30 bin binanın tamamen yıkılacağı, 40 bininin ağır hasarlı binaya dönüşeceği,; 50 bin insanımızın yaşamını yitireceği ve en az 50 milyar A.B.D Doları zarara yol açabileceği bilinmektedir. Elbette yıkıcı bir deprem riski ülkemizde sadece İstanbul ve KAF için geçerli değildir.... Doğu Anadolu Fay Zonu ve Ege Graben bölgesindeki diri faylar üzerinde yapılan araştırmalar sonucu halen biriken enerjinin boşalması beklenen Sismik Boşluklar ya da riskli alanlar olduğu bilinmektedir.

Değerli Arkadaşlar,

Ülkemiz için yüzyılın felaketi olarak adlandırılan Doğu Marmara depremlerinin üzerinden 7 yıl geçti .. Beklendi ki, başta odamız olmak üzere bilim insanlarının akademisyenlerinin duyarlı kesimlerin deprem riski konusundaki uyarılarını dikkate almayan siyasi iktidarlar, bu kez felaketten ders çıkarır, planlı ve afet güvenliği yüksek yerleşimler için gereksinim duyulan kurumsal yasal ve ekonomik önlemleri ivedilikle alırlar. Ancak geldiğimiz noktada hamasi söylemlerin dışında atılmış tek bir ciddi adım yoktur. AKP

iktidarı da aynı geleneği sürdürerek afetlere ilişkin bir kaygısı olmadığını uygulamalarıyla göstermektedir. Ne beklenen İstanbul depremi, ne heyelanlar, ne su baskınları yani afete ilişkin Hiçbir gündemi yok.. Öyle ki DPT tarafından hazırlanan ve ülkemizin her sektörü, kurumu ve bireyi için en üst ölçekte ve en üst derecede yapılan planlama belgesi olan ve Bakanlar Kurulu kararıyla 01.07.2006 gün ve 26215 sayılı Resmi Gazete yayımlanan, önümüzdeki 7 yılın temel hedeflerinin belirlendiği “DOKUZUNCU KALKINMA PLANI - “(2007-2013) nde afete karşı hazırlıklar ve afet zararlarıyla mücadele süreci yer almamıştır.

Bakanlar Kurulu'nun tüm duyarlı kesimleri kaygı içinde bırakan “DOKUZUNCU KALKINMA PLANI STRATEJİSİ (2007-2013) HAKKINDA KARAR”ıyla başlayan sürecin sonunda 2007-2013 yılları arasında ülkemizin her sektörü, kurumu ve bireyi için en üst ölçekte ve en üst derecede yapılan planlama belgesi olan “DOKUZUNCU KALKINMA PLANI (2007-2013)”nda afete karşı hazırlıklar ve afet zararlarıyla mücadele süreci unutulmuştur (01.07.2006 gün ve 26215 sayılı Resmi Gazete).

Bu planda tek bir AFET kelimesi yoktur.. Bu durum Odamız tarafından endişeyle karşılanmaktadır. Odamız tarafından 20.05.2006 Başbakan ve Bakanlar Kurulu üyelerine durumu anlatan bir açık mektup gönderilerek kaygılarımız dile getirilmiş, ancak hala bir yanıt alınamamıştır. ([http://www.jmo.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=734&tipi=3&sube=0\\$](http://www.jmo.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=734&tipi=3&sube=0$)) Anlaşılan 59. Hükümetin gündeminde deprem ve doğal afetler yok.. İnsan yaşamı, can ve mal güvenliği yok...Ulusal bir afet politikası oluşturulması yok...Yani kısaca gelecek 7 yıl içinde de “DEPREMİN ADI YOK”..

İŞTE, ODAMIZIN TESPİTLERİ İŞİĞİNDA DEPREM VE DİĞER AFETLER KONUSUNDA TÜRKİYE GERÇEĞİ budur..

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Olarak Ulusal Bir Afet Politikası İçin Önerilerimiz Aşağıda Sunulmuştur:

-Ülkemizde mevcut Afet Yönetim Sisteminin önemli oranda odaklandığı afet sonrası için geçerli müdahale ve iyileştirme aşamalarından ziyade hazırlık planlama ve zarar azaltmaya dönük araçların geliştirilmesi; başta İmar ve Afet Yasaları olmak üzere ilgili yasalarda uygulama ve dil birliğinin sağlanması gereklidir.

-Afet Yönetim Sistemindeki çok başlılığın yaşanan olumsuzlukların önemli bir tetikleyicisi olmasından dolayı kurumsallaşma süreci merkezi planlama anlayışı temelinde yeniden ele alınmalı; kurumlar arasında sinerji yaratılmalıdır.

Afet Yönetiminde kurumsal dağınıklığı ortadan kaldırmak için Başbakanlığa bağlı”Afet Müsteşarlığı” kurulması yararlı olacaktır.

-Ülkemizin afet gerçekliği karşısında, işlevi ne olursa olsun herhangi bir afet politikası veya uygulamasının zarar azaltmadan bağımsız düşünülmesi mümkün değildir. Aksine artık toplumsal yaşamın içindeki her etkinliğin bir afet ve zarar azaltma boyutu olmak zorundadır.

-Dünyada zarar azaltma süreçlerinin ilk adımı olarak görülen ve afete duyarlı planlamayı sağlamada önemli bir araç olan Afet Tehlike (Deprem Tehlike Haritaları, Heyelan Duyarlılık ve Risk Haritaları, Çığ Düşmesi Risk Haritaları, Su Baskını Haritaları vb) Haritalarının hazırlanmasına yönelik ivedi olarak çalışmalar başlatılmalıdır.

-Türkiye'nin jeolojisi ve depremselliği genel çizgileriyle bilinmekle birlikte bu verilerin ayrıntılandırılması ve arazi kullanım planları açısından kullanılabilir nitelik kazandırılması gerekmektedir.

Ülkemizdeki Merkezi ve Yerel yönetimler açısından yerleşim (mevcut) ve gelişim (yeni) alanların jeolojik sınırlama ve avantajlarını ortaya koyan, kentsel politika ve projelerin ekonomik ve çevresel boyutlarını birinci dereceden etkileyen jeolojik yapı, hidrojeolojik koşullar, yapı malzemeleri, jeomorfoloji, zeminlerin fiziksel ve mekanik özellikleri, deprem gibi jeolojik tehlike potansiyeli vb jeolojik ve jeoteknik verilere dayalı arazi kullanım haritalarının hazırlanması öncelikli bir görevdir. Her tür ve ölçekteki planlama öncesi İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etütlerin yaptırılması konusu, ülkemizin afet yönetim sisteminde öncelik vermek zorunda olduğu zarar azaltma stratejisinin önemli bir parçasıdır.

-Afet zararlarının azaltılması sürecinin önemli bir aktörü Yerel Yönetimlerdir. Deprem riski yüksek alanlardaki Belediyelerden ve Valiliklerden başlamak üzere Yerel Yönetimlerin teknik alt yapısını ve personel durumunu güçlendirmek, başta jeoloji mühendisi olmak üzere teknik personel istihdamını arttırıcı önlemler almak, afetlere karşı hizmet içi eğitim çalışmaları organize etmek gereklidir.

-Eğitime yatırım yapılmadıkça afetlerle baş edecek afet kültürüne sahip bir toplumdan söz edilemez. Deprem sonrasında eğitim alanında kalıcı adımlar atılmamıştır. Japonya örneğinde olduğu gibi belirlenmiş bir günde ve her yıl tekrarlanacak şekilde tüm yurttaşların katılacağı ulusal ölçekte bir Afet tatbikat günü yapılmalıdır. Alışlageldik gösteri amaçlı etkinliklerden vazgeçilmelidir. Halkın sorunları sahiplenmesine ön ayak olacak, güvenilir olduğu kadar inandırıcı olan ve olumsuz düşünceleri olumluya ve eyleme dönüştüren eğitim programlarının oluşturulması gerekmektedir.

- Deprem Şurası raporlarında da vurgulandığı gibi orta öğretimde jeoloji derslerinin okutulması konusundaki öneriler dikkate alınarak hayata geçirilmelidir. Jeoloji derslerinin önemli bir işlevinin de, bir doğa olayının bilinçsizlik, sosyal ve ekonomik politikadaki yetersizlikler sonucu afete dönüştüğünü, afetin bir kader olmadığını yeni nesillere öğretmek olacağı unutulmamalıdır.

-Yapılan araştırmalar dünyada afetlerden etkilenen insan sayısının her yıl %6 arttığını, afetlerden etkilenen insanların %90'ının az gelişmiş ülkelerde yaşadığını göstermektedir. Görünen odur ki kaynaklarının eşitsiz dağılımı ve kapitalist politikalar az gelişmiş ülkeleri ve yoksulları afetlere karşı daha savunmasız bir hale getirmiştir. Ülkelerin ve ülkemizin afetlerden zarar görmesinin asıl nedeni sosyo-ekonomik koşulları ve mevcut siyasal ilişkilerdir. Afet güvenliğinin sağlanması diğer tüm toplumsal olgular gibi siyasal bir etkinlik alanıdır. Ülkemizde, Afeti sadece yasal, kurumsal veya teknik bir sorun olarak gören ve bu noktalarda çözmeye çalışan anlayışlar hala değişmemiştir. Afet olgusunun sosyal, kültürel ve psikolojik boyutları gözardı edilmeye devam edilmektedir.

- Türkiye'nin deprem/doğal afet zararlarının giderilmesi amacıyla ortaya çıkan mali kaynak gereksinmelerini karşılamada bugüne kadar başvurmuş olduğu yol; bütçeden kaynak aktarma, iç borçlanma, vergiler ve uluslar arası kuruluşlardan kredi ve yardım almak şeklinde olmuştur. Ancak bu yöntemler yerine önceden bir fon yaratabilmesinin ve fon kaynaklarının etkin bir şekilde kullanılmasının; bu çerçevede uygulanan ekonomik program çerçevesinde tasfiye edilen "Afet Fonu"nun yeniden oluşturulmasının daha yararlı olacağı inancındayız.

- Afetlerle mücadelenin temel araçlarından biri de ekonomik kaynaklardır. Ulusal bütçesinin %1-3'ü arasında afet zararıyla karşılaşan ülkemizin, afetlere karşı direnebilmesi ve ilerideki risklere karşı kalkınmasını güvence altına alabilmesi için, her yıl ulusal bütçenin en az %3'ünü zarar azaltma harcamalarına ayırması gereklidir.

Ülkemizde deprem ve genel olarak afet olaylarına karşı yapılması gerekenlere ilişkin önemli oranda bilgi birikimi oluşmuştur. Ancak bu birikim toplumsal yaşamda kullanılabilir hale dönüşmemiştir. Bu nedenle bugüne kadar "edilgen" bir tavır sergileyen Ulusal Deprem Konseyi'nin daha fonksiyonel hale getirilmesi; aktif tektonik konusunda üniversitelerdeki birikimin ivedilikle uygulama süreçlerine yansıtılması gereklidir.

Değerli Basın Emekçileri,

1999 Depremlerinin yıkıcı sonuçları ile bir kez daha anlaşılmıştır ki, ülkemizin afet güvenliğini yükseltmek, yurttaşları ileride meydana gelecek afetlerin zararlarından korumak; siyasal, toplumsal ve Anayasal bir sorumluluktur.

Zarar azaltma, önceden hazırlık ve planlama, afet olayına müdahale, iyileştirme ve yeniden inşa aşamalarını birbirini bütünler bir tarzda kurgulayan bir afet yönetim sistemi etrafında bütünleşmek ve afet zararlarıyla toplumsal olarak mücadele etmek zorundayız. Yaşadığımız çevrenin jeolojik gerçekliği bunu gerektirmektedir.

Başta siyasi iktidarlar olmak üzere toplumun tüm kesimleri ve kurumları olarak, yaşamsal öneme sahip depreme hazırlık konusunda kendini her zaman sorgulamak ve halkın harekete geçemediği bir afet yönetimini uygulamanın mümkün olmadığı gerçeğini kavramak zorundayız.

16.08.2006

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

EK-1:

17 Ağustos Depremi sonrasında ortaya çıkan tablo rakamlarla şöyle;

-Kocaeli, Yalova , Sakarya, İstanbul, Bursa ve Eskişehir illerinde resmi rakamlarla toplam 17.825 ölü, 23.983 yaralı; 52.000 hasarlı bina, %3-5'i enkaz halinde, % 25'i ağır hasar, % 70'i orta ve hafif hasarlı yapı, -Afetzedelerin geçici iskan ihtiyaçları için Kocaeli'nde 15686, Sakarya'da 10042, Yalova'da 5150 olmak üzere toplam 30878 adet prefabrik konut inşa edilmiştir. Bölgedeki prefabrik konutlar için 75.372.000 YTL harcanmıştır.

-Afetzedelerin Kalıcı Konut ihtiyaçlarını karşılamak üzere Kocaeli'nde (Gölcük-Değirmendere, Karamürsel, Yuvacık, Derince, Körfez, Gündoğdu gibi 12 ayrı noktada) 19580, Sakarya'da (Camili-Karaman ve Ferizli olmak üzere 2 noktada) 10530, Yalova'da (Merkez-Soğucak, Altınova-Subaşı ve Çınarcık-Çalıcı olmak üzere 3 noktada) 5524, İstanbul'da (İkitelli Toplu Konut Alanında) 810 olmak üzere toplam 36444 adet konut yapılarak haksahiplerine teslim edilmiştir. Bolu'da yapılan 2008, Düzce'de yapılan 8478 konut afetzedelerinin Kalıcı Konut Alanlarındaki bina, altyapı, kamulaştırma, müşavirlik vb amaçlarla 1.103.155.000 YTL'lik harcama yapılmıştır.

-Deprem Bölgesindeki enkaz kaldırma işlemlerine 104.549.000 YTL, Evini Yapana Yardım ve Orta Hasarlı konutlara onarım yardımı olarak 210.246.000 YTL harcanmıştır.

-Deprem Türkiye nüfusunun yüzde 23'lük bir bölümünü oluşturan bölgede etkili olmuştur. Deprem bölgesi Türkiye ekonomisinde önemli bir yere sahip olup Gayri Safi Milli Hasıla içindeki payı yüzde 34.7, sanayi katma değeri içindeki payı ise yüzde 46.7 seviyesindedir. Deprem 2001 yılına kadar hissedilecek şekilde ekonomik göstergeleri olumsuz etkilemiştir.

Depremin etkisiyle GSMH reel olarak % 6,6, sanayi sektörü % 8,3, imalat sanayi % 9,2, ihracatta ise %18.1 oranında küçülme meydana gelmiştir.

-Deprem bölgesi ülkemizin en önemli sanayi bölgesi olması nedeniyle, depremin yol açtığı nitelikli işgücü kaybının oldukça yüksek düzeyde olduğu tahmin edilmektedir. İşgücü kayıpları vb sıkıntılar dolayısıyla bazı işletmelerin üretimi geçici bir süre durmuştur. SSK Kayıtlarına göre 150 Bin kişi işsiz kalmıştır.

-Deprem sonrası meydana gelen hasarların giderilmesi için enerji, ulaştırma ve haberleşme sektörlerinde toplam 600 Milyon ABD Doları finansman ihtiyacı doğmuştur. Örneğin sadece TÜPRAŞ'a ait tesislerdeki hasarlar için gereksinim duyulan rakam 115 Milyon ABD Doları olarak açıklanmıştır.

-Eğitim önemli ölçüde darbe almış; bölgede toplam 43 adet okul yıkılmış 377 adet okul hasar görmüştür. Okullar için 20.000.000 YTL; Kocaeli, Sakarya ve İstanbul Üniversitesi ile YURTKUR tarafından 9.500.000 YTL ek ödenek talebinde bulunulmuştur.

-Hastanelerde meydana gelen hasarları gidermek için 23.000.000 YTL ; özel kuruluşlarca verilen “ücretsiz” sağlık hizmetleri için 4.000.000 YTL olmak üzere 27.000.000 YTL finansman ihtiyacı açıklanmıştır.

-Sigorta sektöründeki şirketler tarafından 17 Ağustos Depremi nedeniyle yapılan toplam ödeme 482,112,742 ABD Doları olarak açıklanmıştır.

Yukarıda genel çizgileriyle ortaya konulmaya çalışılan 17 Ağustos Depreminin yarattığı zararların giderilmesi için 1999 Bütçesinden başlamak üzere bugüne kadar, 2.781.543.506 YTL'si Konsolide Bütçeden olmak üzere toplam 4.329.524.880 YTL harcama yapıldığı resmi yetkililerce açıklanmıştır.

EK-2:

17 Ağustostan günümüze neler oldu?

-17 AĞUSTOS 1999 Depreminde meydana gelen zararı karşılamak amacıyla kamuyunda "DEPREM VERGİSİ" olarak nitelenen “17/8/1999 ve 12/11/1999 Tarihlerinde Marmara Bölgesi Ve Civarında Meydana Gelen Depremın Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” çıkartılarak cep telefonundan, bankacılık işlemleri ve vergi beyannamelerine, Spor Toto kuponlarından Milli Piyango biletlerine, uçak biletlerinden gümrük ve pasaport işlemlerine kadar birçok alanda özel işlem ve özel iletişim adında yeni vergiler ödenmeye başlandı.

Yaklaşık 6.500.000.000 YTL olarak gerçekleşen verginin yarısının bütçe açıklarının kapatılmasında kullanıldığı bilinmektedir. (2002 yılında toplanan vergi 1.432.000.000 YTL'dir.) 2003 Yılından itibaren “Deprem Vergisi” paketinde yer alan birçok vergi kalıcı hale getirilmiştir. Bu durum aslında İMF tarafından daha önce önerilen birçok verginin gelecek toplumsal tepkileri kırmak amacıyla “Deprem Vergisi” adıyla kamuoyuna sunulduğunu açık olarak göstermiştir.

- Diğer yandan ulusal ve uluslararası bazda yardım kampanyaları organize edilmiş ve deprem için toplanan iç ve dış yardımların T.C.Ziraat Bankasında açılacak bir hesapta toplanması ve biriken paranın amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını denetleyecek bir komisyon kurulması kararlaştırılmıştır (576 sayılı KHK). Kurulan Komisyon Raporları 11.01.2000, 01.07.2000 ve 20.01.2002 tarihli Resmi Gazete'de yayınlamıştır. Komisyonun 20.01.2002 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan 05.10.2001 tarih ve 19701-38 nolu son raporuna göre, hesapta 161.665.642 YTL birikmiş ve 156.520.374 YTL'si kullanılmıştır. Yetkililerce yapılan resmi açıklamalarda, örneğin IMF ve Dünya Bankası'nın 17 Ağustos depreminden sonra gönderdiği yaklaşık 752 Milyon ABD Doların 2000 yılı bütçesine kaydırıldığını açıklaması gibi, iç ve dış yardımların bütçe açıklarının kapatılmasında kullanıldığı ifade edilmiştir. Kamuoyunun son derece hassas olduğu yardımlar konusunda siyasi iktidarlarca gerçekleştirilen bu saptırma, kamuoyu vicdanını zedelemiştir.

- Afetzedeler için yaptırılan kalıcı konutlarda maliyet ve kalite farklılığının oluşması uzun süren tartışmalara neden olmuştur. Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca 99 m2 büyüklükte ve Nisan 2000 fiyatlarıyla 20 bin ABD Doları maliyetli konutlar yaptırılırken, Başbakanlık Proje Uygulama Birimi tarafından ise 80 m2 büyüklükte ve Nisan 2000 fiyatlarıyla 14 bin ABD Doları maliyetli konutların yaptırılması kararlaştırılmıştır.

Kalıcı konut yapımında iki ayrı kurumun görev almasından dolayı afetzedelere farklı tip büyüklük ve maliyette konutlar yapılmış ve eşit olmayan seçenekler sunulmuştur.

-Dünya Bankasının zorunlu kıldığı Zorunlu Deprem Sigortası uygulaması, 587 sayılı "Zorunlu Deprem Sigortasına Dair Kanun Hükmünde Kararname" ile 27 Eylül 2000 tarihinden itibaren kapsamdaki meskenler için zorunlu hale getirilmiş olup bu sigortayı sunmak üzere kamu tüzel kişiliğini haiz Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK) kurulmuştur.

Aradan geçen 6 yıllık süre sonunda Türkiye'deki 12.988.665 adet konuttan, sadece 2.554.052'sinin (Temmuz-2006 itibariyle), %20'sinin, zorunlu deprem sigortası poliçesine sahip bulunuyor. DASK, 137 deprem olayından etkilenen konutlara 17.090.892,73 YTL'lik hasar ödemesinde bulunmuştur.

Rakamlar yurttaşların "Zorunlu Deprem Sigortası"nın inandırıcı bulmadığını, bir dayatma olarak kabul ettiğini göstermektedir. DASK, ulusal kaynakların yurt dışına transferinden başka bir kalıcı sonuç yaratmamıştır.

Diğer yandan gerçekleştirilen yasal düzenlemeler bakıldığında bu inançsızlığın siyasi iktidarlara da paylaşıldığı ve çıkartılan 5327 Sayılı Kanun gibi düzenlemelerle Zorunlu

Deprem Sigortasını delindiği bilinmektedir.

-Dünya Bankasının bir diğer dayatması da, özel şirketler eliyle yapılacak Yapı Denetim olgusudur. 2001 Yılında 19 ilde uygulanmaya başlanan "4708 Sayılı Yapı Denetim Kanunu" denetim şirketlerinin kendi ifadeleriyle hedeflenen amacından sapmıştır. Yapı denetimi gibi ticarileştirilmesinin hiçbir kamusal ve teknik bir yarar sağlamayacağı bilinen, yeminli büro deneyimi ile daha öncede görülen, bir konuda Dünya Bankasının dayatmalarına teslim olunmuştur.

-Dünya Bankasıncı kredi koşulları arasında dayatılan işlerden biri de, afet hizmetlerini koordine edecek yeni bir yapılanmanın oluşturulmasıdır. Bu amaçla 583 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile "Türkiye Acil Durum Yönetimi Başkanlığı" kurulmuş, daha sonra bu birim 600 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile "Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü"ne dönüştürülmüştür.

Bu kurumun kurulması ile birlikte zaten çok parçalı bir yapıya sahip olduğu için eleştirilen afet yönetim sistemimiz daha da parçalanmış; koordinasyon ihtiyacı artmıştır.

Adı geçen kurumun afet yönetim sistemimizi etkileyecek herhangi bir çalışması olmadığı bilinmektedir. Kurumun koordinasyonunda yürütülen İstanbul Sismik Riskin Azaltılması ve Acil Durum Hazırlığı (İSMEP) Projesi, başta Deprem Konseyi olmak üzere birçok kurum ve araştırmacı tarafından "bilimsel kuşkuyla" karşılanmaktadır.

-Aslında 1992 Erzincan Depreminde buyana Dünya Bankası ile afet hizmetlerine kurulan ilişki sonrasında Ülkemizde yaklaşık 45 yılda oluşan bilgi birikimi ve kurumsal deneyimler bir yana bırakılarak Başbakanlık Proje Uygulama Birimi (PUB), Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü (TAY) gibi yeni kurumlarla "her işe sil baştan başlama" anlayışı egemen olmuştur. Geçen 7 yılda görülmüştür ki, her kurum "kendi projesini", "kendi mevzuat tasarısını" gündeme getirmiş, aynı konuların etrafında, zaman, para ve enerji kaybına yol açma pahasına, dönülmüştür. 14.08.2006 tarihli Zaman Gazetesinde çıkan "Türkiye'nin Her Santimi için Afet Haritası Hazırlanıyor" başlıklı haber bu dağınıklığı bir kez daha gözler önüne serdi. Açıklamalarda bulunan Bakanlık yetkilisi, içinde kendi Bakanlığına bağlı bir Genel Müdürlüğün bulunduğu kurumlarca yapılan çalışmaları yok sayarak sanki ilk kez yapılan bir işin "müjdesini ve çağrısını" yapmaktadır. Mikrobölgeleme konusunda Afet İşleri (DRM), İstanbul Büyükşehir (JICA) ve PUB tarafından 3 ayrı proje yürütülmüş ancak pratik bir sonuca ulaşılammıştır; benzeri durum İmar Yasası içinde geçerlidir. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ve PUB iki ayrı koldan çalışma yürütmesine karşın sonuçta Bir şey değişmemiş, afet olfusu yer almayan 3194 sayılı İmar Yasası yürürlükte kalmaya devam etmiştir.

EK-3:

ULUSAL AFET YÖNETİM SİSTEMİ ÜZERİNE ÖNERİLER

- Bütünlüklü bir afet yönetimi aşamalarında yer alması gereken çalışmalar nelerdir?

Değişik afet yönetim modellerinde aşamalar farklılık gösterse de öz olarak yapılması gereken çalışmalar aynıdır ve afet öncesi - sırası- sonrası için bütünlüklü bir yaklaşımı öne çıkartırlar. Zarar azaltma, önceden hazırlık, olaya müdahale, iyileştirme ve yeniden inşa aşamalarından oluşan modele göre yapılması gereken çalışmalarda temel noktalar aşağıda örneklenmiştir.

-ZARAR AZALTMA: Jeolojik, meteorolojik vb afet tehlikelerinin araştırılması, bölgesel ve yerel ölçekte tehlike değerlendirmeleri (makro ve mikro bölgeleme) ve haritaların üretilmesi, zarar azaltıcı mühendislik önlemlerinin geliştirilmesi, erken uyarı, izleme ve ikaz sistemlerinin oluşturulması, arazi kullanım planlamasına ve imar planlarına afet verilerinin entegrasyonu, yapılaşma standartlarının oluşturulması, afet ve imar mevzuatlarının bütünlüğünün sağlanması, afet zararlarını azaltma konusunda uluslar arası ve ulusal bilgi ve deneyimin paylaşılması çalışmalarıdır. Afet öncesi döneme ait hizmetler olup zarar azaltmaya yöneliktir.

-ÖNCEDEN HAZIRLIK: Ulusal, bölgesel ve yerel ölçekte afet planlarının oluşturulması, haberleşme, tahliye vb görev alacak personelin eğitimi, lojistik planlama ve stokların belirlenmesi, toplumda afet kültürünün oluşturulması için yapılan eğitimler, başta yerel yönetimleR olmak üzere kurum yöneticilerinin afet hizmetleri ve afet olayları üzerine eğitimi, yerel gazeteler, Tv'ler, konferanslar vb yoluyla halkın eğitimi, gibi afet öncesi dönem hizmetlerinin parçası olan çalışmalarıdır. Afet planlarının aksayan yönlerinin belirlenebilmesi ve bilgi ve deneyim alışverişini arttıracak koşulların sağlanması açısından yerel ve ulusal tatbikatlarla bu kapsam çalışmaları daha da zenginleştirilir.

-AFET OLAYINA MÜDAHALE: Afetin en az zararla atlatılabilmesi için olay sonrasında ilk etapta gerçekleştirilmesi gereken arama ve kurtarma, ilk yardım, tedavi, yiyecek, su, ilaç temini ve dağıtımı, genel olarak ihtiyaçların ve kaynakların uyumunu sağlamaya yönelik çalışmalarıdır. Afet sırası döneme ait hizmetleri kapsar.

-İYİLEŞTİRME: Afet bölgesinde geçici iskan olanaklarının yaratılmasından başlayarak eğitim, sağlık, psikolojik destek , ulaşım, haberleşme alanlardaki çalışmalar ile ekonomik hayatı canlandıracak tedbirlerin alınmasıdır. hayatın normal akışına dönüşünü sağlamaya yönelik

-YENİDEN İNŞA: Afet bölgesinde zarar gören alt ve üst yapının yeniden inşasına ve onarımına yönelik çalışmalarıdır. Afetzedelerin kalıcı konut ihtiyaçlarının karşılanmasına, karayolu, enerji nakil hatları, kanalizasyon ve içme suyu hatlarının inşasına vb yönelik çalışmalarıdır. Afet sonrası dönem hizmetlerini kapsar.

- 7269 sayılı yasada afet sonrası dönem ve zarar azaltma yeterli bir biçimde ilişkilendirilerek ele alınıyor mu?

7269 sayılı yasada afet sonrası için tanımlı hizmetler temel olarak 14.maddesinde belirtilen Afete Maruz Bölgenin ilanı, 15. maddesi gereği kısmen değiştirilmesi ile olmayan veya olup da tamamen değiştirilmesi gereken yerlerde imar planlarının yapılması/yaptırılması, 16. maddesinde belirtilen “meskûn bir topluluğun bir kısmının veya tamamının kaldırılarak başka mahallere toplu olarak veya dağıtılarak yerleştirilmesi “ kalıcı konutlar yerseçimi ve buna bağlı harita, planlama, kamulaştırma vb hizmetler ile kalıcı konut inşası, acil yardım dönemi boyunca yapılan yardımlar ve geçici iskan (prefabrik konutların yapımı, kira yardımı vb) imkanlarıdır. Dolayısıyla yara sarma tamamlanınca geriye kalıcı konutlar ve alınmış Afete Maruz Bölge kararları kalmakta, toplum ve siyasi iktidarlar bir sonraki afet olayını beklemeye başlamaktadır.

21. Dönem Çalışma Raporu 2006 - 2008

Oysa afet sonrası dönemin, bir sonraki afet zamanına kadar zarar azaltıcı çalışmaların devreye girdiği bir dönem olarak ele alınması gerekir. Ülkemizdeki gibi yara sarıldıktan sonra zarar azaltıcı çalışmalara geçilmeyince yerleşim birimleri için afet olayının etkisi , bazen kısa aralıklarla, tekrar edebilmektedir. Örneğin Doğu Karadeniz için 1990, 1998, 2001, 2002 , Batı Karadeniz için 1985, 1991, 1998 su baskını ve heyelan olayları; Erzincan 1939, 1992 depremleri, Bingöl 1971, 2003 depremleri vb.

EK-4: Kalıcı Konut Sayıları

İLİ	DÜNYA BANKASI	B.İ.BAKANLIĞI	TOPLAM
Kocaeli	9682	9898	1958
Sakarya	2608	7922	10530
Yalova	--	5524	5524
Bolu	--	2008	2008
Düzce	1469	7000	8469
İstanbul	--	810	810
Toplam	13759	33162	46921

EK-5:

Son 15 yılı baz aldığımızda gittikçe artan afet zararları karşısında ülkemizdeki yerleşimleri afetlere karşı daha güvenli kılma yönünde farklı zamanlarda önemli girişimlerin gerçekleştiği görülmektedir. Bu çalışmalardan merkezi düzeyde önemli yankılar uyandıranlarından bazı örnekler aşağıda sunulmuştur;

1-Birleşmiş Milletler tarafından 1990-2000 yılları arasındaki dönem için ilan edilen “Doğal Afet Zararlarının Azaltılması İçin Uluslararası On Yılı” kapsamında ülkemizde başlatılan çalışmalar sonucunda Afet İşleri Genel Müdürlüğü koordinasyonunda “Uluslararası Afet Zararlarının Azaltılması On Yılı Türk Milli Komitesi” tarafından hazırlanan ve Ağustos-1989'da yayınlanan Türkiye Milli Planı,

2-Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca Erzincan Depremi Rehabilitasyon ve Yeniden Yapılandırma Projesi kapsamında ODTÜ'ye ihale edilen “3194 sayılı İmar Kanunu ve Yönetmeliklerinin Yeni Bir Yapı Kontrol Sistemi ve Afetlere Karşı Dayanıklılığı Sağlayacak Önlemleri İçermek Üzere Revizyon Araştırma Projesi-Şubat 1999”,

3-8. Beş Yıllık Kalkınma Planı hazırlıkları çerçevesinde oluşturulan “Doğal Afetler Özel İhtisas Komisyonu Raporu-Ocak 2000”,

4-21.03.2000 tarihinde kurulan Ulusal Deprem Konseyi tarafından yayınlanan “Deprem Zararlarını Azaltma Ulusal Stratejisi-Nisan 2002”,

5- DPT Müsteşarlığı'nca 5-8 Mayıs 2004 tarihleri arasında İzmir'de gerçekleştirilen Türkiye İktisat Kongresi'nde Afet Yönetimi Çalışma Grubu tarafından hazırlanan “Türkiye'de Afetlere İlişkin Politikalar ve İktisadi Etkenler Raporu-Mayıs 2004”

6-29-30 Eylül ve 01.Ekim 2004 tarihlerinde Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca düzenlenen ve İstanbul'da toplanan Deprem Şurası ve Komisyon Raporları,

VOLKANİK AKTİVİTELER ÜLKEMİZİN JEOLojİK GERÇEKLİĞİNİN BİR SONUCU OLUP YERLEŞİM PLANLAMASINDA RİSK FAKTÖRÜ OLARAK GÖZÖNÜNDE BULUNDURULMASI GEREKLİDİR...ANCAK BİLİMSSEL GERÇEKLİK TOPLUMSAL PANİK NEDENİ HALİNE GETİRİLMEMELİDİR....ASIL TEHLİKE VOLKANIN VE AKTİVİTESİNİN YETERİNCE İYİ BİLİNMEMESİDİR.

Basına Ve Kamuoyuna

Arazi Kullanım Planlaması çalışmalarının amacı , doğal çevrenin güvenli, sağlıklı, çevreye ve kültürel değerlere duyarlı ve kamusal yarar çerçevesinde en iyi şekilde kullanılmasıdır. Bu amaca ulaşabilmek için yerleşimler üzerindeki doğal ve insan yapısı tehlike ve riski ortaya koymak, risk oluşturacak kentsel gelişimi ve yapılaşmayı engellemek, mevcut risklerin azaltılması gereklidir. Öncelikle tehlikeler belirlenir, ikinci aşamada ise riskler araştırılarak imar planlarının zarar azaltma önlemleriyle uyumlu olarak yeniden düzenlenmesi gerçekleştirilir.

Afet güvenliğinin sağlanması, karşı karşıya olduğumuz afet tehlike ve riskleri gözönüne alındığında , ülke coğrafyası için bir istisna, özel bir durum , değil genel bir sorundur. Bu soruna kalıcı çözümlerin geliştirilebilmesi konunun gerektirdiği bilimselliğin ve kamusal bakışın korunmasına bağlıdır. Her tür ve ölçekteki arazi kullanım planlarının hazırlanması ve yerseçimi kararları için mühendislik jeolojisi-hidrojeoloji-jeoteknik- tektonik ve mineralojik verilere dayalı jeolojik modelin oluşturulması bir gerekliliktir. Bu verilerin elde edilmesi, gerektiği gibi yorumlanması ve modellenmesi jeoloji bilimini ve jeoloji mühendisliği hizmetini gerektirir. Her tür ve ölçekteki arazi kullanım planlarının hazırlanması, yerseçimi kararları, makro ve mikro bölgeleme çalışmaları için, tehlike olarak kabul edilen Jeolojik Tehlikeler (Geological Hazard/GeoHazard) başlığı altında VOLKANİK AKTİVİTELER, bölgenin jeolojik özelliklerine uyumlu olarak, yer alır.

Yanardağların faaliyetleri sırasında çıkardıkları ürünler ve bu ürünlere bağlı olarak meydana gelen olaylar özellikle canlılar açısından çeşitli tehlikeler oluşturmaktadır. Bu olaylar,

piroklastik akmalar,
volkanik çamur akmaları,
moloz akmaları,
lav akıntıları,
tefra düşmeleri ve fırlatılan gereçler,
volkanik gazlar,
tsunamiler,
olarak guruplandırılabilir.

Bu olayların vereceği zararları en alt düzeye indirebilmek için, yanardağların çevrelerinde sistemli ve periyodik olarak aletsel çalışmalar yaparak tehlikeli püskürmeleri önceden kestirmek ve çeşitli önlemler almak mümkündür. Özellikle Japonya, İtalya ve Amerika Birleşik Devletleri gibi yanardağların yoğun olduğu ülkelerde bu tür aletsel ve bilimsel çalışmalar çok gelişmiştir.

Ülkemiz coğrafyası jeolojik evrim sürecinde milyonlarca yıl öncesinden başlayarak tarihsel zamanlara kadar, çok sayıda volkanik faaliyete sahne olmuş, her aktivitenin jeolojik izleri (kayaçlar) günümüze kadar ulaşmıştır. Volkanizma ürünleri olan değişik türlerde volkanik kayaçlar geniş alanlar kaplamış olup, Türkiye'nin yaklaşık % 15'i bu kayaçlarla örtülmüştür. Tarihsel çağlarda da devam eden volkanik aktiviteler, Kula örneğinde olduğu gibi, Jeoloji Mühendislerinin yanı sıra tarihçi, arkeologlar, antropolog gibi değişik meslek disiplinleri içinde önemli bulgular taşımaktadır.

Günümüzden 1,8 milyon yıl önce başlayarak bugüne kadar süregelen 4. Jeolojik zamanda (Kuvaterner),

volkanik etkinlikler zaman zaman yoğunlaşmış, Hasandağı, Erciyes, Ağrı Dağı, Nemrut, Süphan ve Tendürek dağları gibi büyük volkan konileri meydana gelmiştir. Günümüze kadar değişik boyutlarda ulaşan bazı volkanik aktiviteler, aynı zamanda afet yönetimi açısından risk faktörü olarak kabul edilmektedir.

Günümüzde, Anadolu'da volkanizma sönmeğe üzeredir. Ancak, bazı yanardağlarda (Erciyes, Hasandağı, Büyük ve Küçük Ağrı dağları, Tendürek, Nemrut, Süphan dağları vb.) halen gaz ve buhar çıkışları gözlenmekte olup, Kuvaterner yaşlı bu genç yanardağlar günümüzde lav çıkarmamalarına karşın, çevrelerinde yer alan sıcak ve mineralize su kaynakları ile volkanik kökenli gaz ve subuharı çıkışlarının saptanması nedenleriyle birer aktif yanardağ olarak tanımlanabilirler.

Örneğin Nemrut Volkanı, Pleyistosen boyunca, başlangıcı daha eskidir, devam eden ve Holesen'de (son 10 bin yıl) meydana gelen çökmelerle bugünkü görünümünü kazanan bir volkandır. Jeolojik kayıtlara göre Nemrut Volkanından son lav çıkışları 1441, 1597 ve 1692'de yaşanmıştır. 1441 yılında, halk arasında “Kantaşı Mevkii” olarak adlandırılan yerde, aktivite sonucu lav akıntıları yaklaşık 10 km²'lik bir alanda etkili olmuştur. Diğer yandan, 24.11.1976 Çaldıran Depremi sonrasında konutları yıkılan afetzedeler için yapılan konutların bulunduğu alanda “zehirli gaz çıkışı” sorunları başgöstermiştir. Bölgede yapılan jeolojik araştırmaların sonucunda bu gazların Tendürek Volkanına ait aktivitelere dayalı ve volkanik kökenli olduğu, depremde oluşan kırıkların gaz çıkışını kolaylaştırdığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Birleşmiş Milletler tarafından 1990-2000 yılları arasındaki dönem için ilan edilen “Doğal Afet Zararlarının Azaltılması İçin Uluslararası On Yılı” kapsamında ülkemizde başlatılan çalışmalar süresinde oluşturulan Uluslararası Afet Zararlarının Azaltılması Türk Milli Komitesi bünyesinde “Volkan Çalışma Grubu” oluşturulmuş ve volkanik aktiviteler bir afet tehlikesi olarak benimsenmiştir. Komitece hazırlanan “TÜRKİYE MİLLİ PLANI 1990-2000 (Bayındırlık ve İskan Bakanlığı-1989)” raporunda volkanlar konusunda yürütülmesi gereken araştırmalar tanımlanmış ve bir çalışma programı önerilmiştir.

Yukarıda verilen örnekler, ülkemizdeki afet güvenliği odaklı planlama sürecinde ve afet zararlarını azaltma projelerinde, dünyanın aktif volkanizma kuşaklarındaki ölçüde olmasa da, ülkemiz jeolojik gerçekliğinde VOLKANİK AKTİVİTELERİN de bir JEOLJİK TEHLİKE kabul edilmesi gerektiğini ve planlama sürecinin bir RİSK FAKTÖRÜ olabileceğini göstermektedir.

Çeşitli basın organlarında yer alan Nemrut ve Ağrı Dağları ile ilgili patlayacak, patlar mı? gibi haberlerin, her konuda olduğu gibi, spekülasyon ortamları yaratmasına izin vermeden, bilimsel veriler ışığında ele alınması; medya tarafından kamuoyunda telaş, sosyal, psikolojik vb sakıncalı ve dramatik gelişmelere neden olmayacak şekilde yerel ve ulusal basında haberleştirilmesi gerektiği inancındayız.

Sonuç olarak;

1- Yanardağlar her zaman potansiyel bir tehlike kaynağıdır. Ancak eğer gerekli çalışmalar yapılabilirse önceden aktiviteyi belirlemek mümkündür. Böylece daha önceden yöre halkı tehlikelere karşı uyarılabilir. Nitekim Dünyanın aktivitesini canlı olarak sürdüren pek çok volkanının hemen yakınlarında insanlar yaşamlarını sürdürmektedirler. Asıl tehlike volkanın ve aktivitesinin yeterince iyi bilinmemesinden geleceği hakkında yeterli bilgiye sahip olunamamasından kaynaklanmaktadır.

2-Volkanik olaylara bağlı olarak oluşabilecek tehlikeler, volkanlarda yapılacak bilimsel araştırmalar, gözlemler ve volkanların aktivitelerinin izlenmesi yanında, bu tür aktivitelerin olduğu ya da olabileceği yerlerde gerekli afet programlarının oluşturulması, yer seçim ve arazi kullanım çalışmalarında volkanik olayların da, diğer afet kaynağı olabilecek olaylar gibi değerlendirilmesi halinde en alt düzeye indirilebilecektir.

Volkanik Aktiviteler, ülkemiz jeolojik gerçekliğinde her ölçek ve amaçtaki planlama süreçlerinde ve yerseçimi kararlarında, bir risk faktörü olarak ele alınması gereken bir olgudur.

3- Afet yönetim sistemimiz için yaşamsal önem taşıyan zarar azaltma stratejisinin önemli bir aracı olan İMAR PLANINA ESAS JEOLJİK-JEOTEKNİK ETÜTLER kapsamında, çalışma alanındaki Volkanik Aktivite Verilerinin de, deprem, heyelan, kaya düşmesi, sıvılaşma vb etkenler gibi araştırılması ve planlama kararlarına entegre edilmesi gereklidir.

4-Volkanik aktiviteler konusunda ulusal ve uluslararası bilgi ve deneyim birikiminin biraraya getirildiği platformlar oluşturulmalı; üniversiteler ve MTA tarafından Afet İşleri Genel Müdürlüğü koordinasyonunda Erciyes, Nemrut, Tendürek, Hasan dağı volkanlarındaki volkanik tehlikelere ve tehlikeli alanların belirlenmesine yönelik projeler yürütülmelidir.

5-Püskürmeden önceki çalışmaların başında, dünyadaki aktif, ya da tarihsel zamanlarda aktif olmuş yanardağların katalogunu çıkarmak ve ayrıntılı istatistiksel bilgileri derlemek gelir. Volkanlar etrafındaki gaz ve sıcak su çıkışları, toprak kabarmaları takip edilmeli; Yanardağ çevresindeki akarsularda sıcaklık ve gaz ölçümleri gerçekleştirilmelidir.

6-Nemrut yanardağı Anadolu'da volkanik etkinliğini sürdüren, jeotermal enerji açısından olumlu özellikler taşıyan önemli volkanlarından. Aynı zamanda bir doğa harikası olan Nemrut kalderasının turizme gerçekçi anlamda da açılması gerekmektedir.

Çevresinde yaşamın devam edeceği Volkan bölgelerinde, halkın, kamu görevlilerinin ve turizm rehberlerinin konuya duyarlı olmalarını sağlayacak eğitim programları hazırlanmalıdır.

7- Deprem konusunda yaşandığı gibi kamuoyunda telaşa yolaçabilecek şekilde davranış ve haberlerden kaçınılarak konular bilimsel temelde ele alınmalı; üzerinde çalışılan bilimsel tezler doğrultulmadan açıklamalarda bulunulmamalıdır.

Yörede yaşayan yurttaşlarımızın içinde bulundukları “korku ve telaş” psikolojisinden kurtulmaları, bilim insanlarının yapacağı açıklamalara uygun davranmaları yararlı olacaktır.

Bir bilimsel araştırmanın spekülasyona dönüşmesine izin verilmemelidir.

Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, mesleki uygulama alanımızda önemli bir yer tutan Volkanoloji konusundaki mesleki bilgi ve deneyim birikimimizi toplumsal süreçlere aktarma yönündeki çabamız sürecektir.

Saygılarımızla.

19.08.2006

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

**UYGULANAN YANLIŞ POLİTİKALAR SONUCU “BİR AFET ÜLKESİNE” DÖNÜŞEN
TÜRKİYE’NİN BAŞBAKANINDAN BEKLENEN AÇIKLAMA;
“Abartmayalım, Dogal Afet Geldi Mi Götürür”
Recep Tayyip ERDOĞAN**

EVET BİZLER ABARTIYORUZ!

AFETLER KADER OLAMAZ.

ABARTMAMAK İÇİN DAHANE KADAR CAN VERMEMİZ GEREKİYOR?

38 Yurttaşın öldüğü, 4 yurttaşın halen kayıp olduğu, binlerce dönüm arazinin sular altında kaldığı, yüzlerce konutun hasar gördüğü bir afet olayı karşısında Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın yukarıdaki cümleyle yaptığı açıklama, toplumu şaşırtmadı..

“Afet adı yok” bir ülkenin yurttaşları olarak şaşırmadık, çünkü;

-Bakanlar Kurulu'nca 13 Mayıs 2006 tarih ve 26167 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/10399 sayılı “DOKUZUNCU KALKINMA PLANI STRATEJİSİ (2007-2013) HAKKINDA KARAR”da, afet olgusu yer almamıştır.

-01.07.2006 gün ve 26215 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve Ülkemiz(her yurttaş, merkezi ve yerel yöneticiler, her sektör ve kurum) için eN üst ölçekte ve en üst derecede planlama belgesi anlamı taşıyan “DOKUZUNCU KALKINMA PLANI (2007-2013)”nda afete karşı hazırlıklar ve afet zararlarıyla mücadele süreci bulunmamaktadır.

-Bakanlar Kurulu'nca 16/10/2006 tarihinde kararlaştırılan “2007 YILI PROGRAMININ UYGULANMASI, KOORDİNASYONU VE İZLENMESİNE DAİR KARAR”da da afetlerle mücadele ana hedefler arasında sayılmamış, ekler bölümüne atılmıştır.

- Sadece Deprem riskine karşı yapılaşma esaslarını düzenleyen “DEPREM BÖLGELERİNDE YAPILACAK BİNALAR HAKKINDA YÖNETMELİK” hazırlanarak 1997'den beri uygulanan “AFET BÖLGELERİNDE YAPILACAK YAPILAR HAKKINDA YÖNETMELİK” yürürlükten kaldırılması sonucu bu Yönetmeliğin 3.Bölümünde vurgulanan “SU BASKINI AFETİNDEN KORUNMA” konusu yasal bir boşluk içinde bırakılmıştır.

-Siyasi iktidar için afetler, takdir-i ilahi olaylar olarak görüldüğü için, afeti yaratan nedenlerle mücadele ve önlem almak yerine, sonucuna boyun eğmek benimsenmekte; en yetkili ağızlardan yapılan açıklamalarda kamuoyuna bu yönde mesajlar verilmektedir.

Bu verili durum karşısında ABARTMAMAK MÜMKÜN MÜ?

Ülkemizdeki kentsel ve kırsal yerleşim alanlarına etkileyen ve önemli riskler (ekonomik kayıplar, ölüm ve yaralanmalar) yaratan afet tehlikelerinden biri de su baskın olaylarıdır. Su baskını, bölgenin meteorolojik, topoğrafik, arazi kullanım özelliklerine ve insan girişimlerine bağlı olarak gelişen bir olaydır. Ülkemizdeki su baskını olaylarına yönelik envanter verileri, taşkınların yılın Mart, Nisan, Mayıs, Haziran ve Temmuz aylarında sıklık kazandığını; taşkın lokasyonları açısından ise Karadeniz, Akdeniz ve Ege Bölgesinin ülkemizin taşkına en hassas bölgeleri olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

İstanbul, İzmir gibi metropoller başta olmak üzere kentsel yerleşim alanlarında da dönem dönem can ve mal kayıplarına yol açan su baskını olayları izlenmektedir. Kentsel alandaki su baskınlarının hemen hepsinin en önemli nedenini kontrolsüz kentleşme faaliyetleri oluşturduğu bilinmektedir.

Güneydoğu Anadolu'da yakın zamanda yaşanan afet olaylarının temel nedenin yanlış kentleşme olduğu Odamızın Diyarbakır Şubesinin olay yerinde yaptığı teknik inceleme sonucu ABARTILI BİR ŞEKİLDE !!!! bir kez daha ortaya çıkmıştır

Değerli Basın Çalışanları,

Su baskınına neden olan aşırı yağışların akarsuların yataklarındaki aşındırıcı etkisini arttırması, zemindeki su içeriğini yükseltmesi gibi nedenlerle başta Karadeniz bölgesi olmak üzere su baskını olayları heyelan, çamur akması vb olaylarla birlikte gelişmektedir.

Su baskınlarında temel faktörün yağış karakteri olmakla birlikte bölgedeki jeolojik, jeomorfolojik (yükselti, vadi ve drenaj yapısı, yamaç eğimleri vb) koşulları ve erozyon süreçleri ile yanlış arazi kullanımı (ormansızlaşma, tarım alanlarının hızlı büyümesi vb), dere yataklarında kontrolsüz yapılaşma, insan girişimleri sonucu (inşaat harfiyatı, çöp dökümü, konut yapımı vb) dere kesitlerinin daraltılması gibi hidrolojik dengeyi bozucu insan girişimleri ülkemizdeki su baskını afetinin önemli etkenleri arasındadır.

Ülkemizde su baskınlarının önlenmesi ve zararlarının azaltılması amacıyla akarsu havzalarında taşkın koruma ve kontrol önlemlerinin alınması Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmekle birlikte 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun yasalaşması ile birlikte Büyükşehir Belediyeleri de, diğer afetlerde olduğu gibi su baskını olaylarında da imar planları yoluyla tehlikeli lokasyonların belirlenmesi, dere ıslahı gibi etkin görevler üstlenmişlerdir.

Tüm afet olaylarında olduğu gibi su baskını zararlarının azaltılması çalışmalarında da en etkin ve ekonomik çözüm; su baskını olayının yaşanmasından önce havza genelinde, tehlike haritalarının hazırlanarak riskli bölgelerin önceden belirlenmesi, ağaçlandırma, ıslah projeleri vb önlemlerin gerçekleştirilmesi, arazi kullanım ve yapılaşma kriterlerinin oluşturularak insan faaliyetlerinin zarar azaltma doğrultusunda düzenlenmesi, yöre halkının eğitimi gibi birbirini tamamlar nitelikteki çoklu tedbirlerin, ilgili kurumların eşgüdümü sağlanarak bir plan dahilinde, alınması ile sağlanabilir.

Diyarbakır, Batman, Şırnak ve Şanlıurfa illerinde yaşanan su baskınları, ülkemiz için yaşamsal önemde sonuçlar doğuran, hatta stratejik bir konu olan, afet olaylarına karşı yasal boşlukların bir an önce doldurulması görevini merkezi ve yerel yöneticilere bir kez daha hatırlatmıştır.

JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI OLARAK; ABARTIYORUZ.... VE, AFET GÜVENLİĞİNE KARŞI GÖSTERİLEN DUYARSIZLIKLAR NEDENİYLE "ABARTALIM VE YAŞANANLARI DAHA ÇOK SORGULAYALIM" DİYORUZ.

-Afetlere karşı güvenli alanlarda yaşamak temel bir insan hakkıdır. Jeolojik, jeomorfolojik ve meteorolojik özellikleri ve yanlış kentleşme politikaları nedeniyle AFET ÜLKESİ görünümüne sahip ülkemizde çağdaş bir afet yönetim sistemi bir an önce oluşturulmalıdır.

-Dere yataklarının yapılaşmaya açılması, dere kesitlerinin daraltılması gibi yanlış kentleşme kararlarından bir an önce vazgeçilerek imar planına esas jeolojik ve jeoteknik etütler ve arazi kullanım planlaması açısından yerleşime uygunluk değerlendirmesi yaptırılmadan yerleşme ve yapılaşma kararları verilmemelidir.

-Kentsel ve kırsal alan yerleşim süreçlerinde uygulanan kararlarda doğal drenajın korunması esas alınmalıdır.

-Kentsel ve kırsal yerleşim alanlarını bir bütün olarak kucaklayacak şekilde bu alanlardaki yerleşim ve yapılaşma süreçlerini düzenleyen, afet güvenliğini öne alan bir imar mevzuatı oluşturulmalıdır. Kırsal alanlardaki plansız yerleşim konusuna artık son verilmelidir.

-Afet zararlarını azaltmaya yönelik politikalar sadece deprem gibi tekil bir tehlike üzerinden değil tüm tehlikeleri kapsayacak şekilde oluşturulmalıdır.

-Ülkemiz yerleşimlerini önemli oranda tehdit eden su baskını olaylarına karşı havza genelinde, tehlike haritalarının hazırlanarak riskli bölgeleri önceden belirlenmelidir.

- Afet güvenliğinin sağlanması amacıyla yerel yönetimlerin teknik elemen ihtiyaçlarının ivedilikle karşılanmalı, Valilik (İl Özel İdaresi) ve Belediyelerde Jeoloji Mühendisi istihdamına özel bir önem verilmelidir.

Başta siyasi iktidar olmak üzere yerel ve merkezi yönetimlerin, yasama organı üyesi milletvekillerinin ÜLKEMİZ İÇİN YAŞAMSAL ÖNEMDEKİ AFETLERLE MÜCADELE KONUSUNA KARŞI SİYASİ, EKONOMİK VE YASAL ÖNLEMLERİ ALMAKTA GÖSTERDİKLERİ DUYARSIZLIKLARA KARŞI “ABARTIYORUZ”.

AFETLER KADER DEĞİLDİR.....

Saygılarımızla.
06.11.2006

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

MOBBİNG DAVASINA İLİŞKİN ZORUNLU AÇIKLAMA

Basına Ve Kamuoyuna

Bir süredir değişik yazılı ve görsel yayın organlarında ve bazı internet sayfalarında Odamızın adının geçtiği eski bir çalışanımızla ilgili "mobbing" dava haberlerine yer verildiği görülmektedir. Odamızın kurumsal kimliğini ve Yönetim Kurulunu yıpratmayı hedefleyen bu gelişmeler karşısında haksız ve yanlış anlaşılmalara giderilmesi için TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak açıklama yapılması zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Konuya ilişkin yapacağımız değerlendirme ve açıklamalar ilk kararı verilen ancak sürececek olan dava ile ilgili olmayıp, basın organlarında yer alan açıklamalar kapsamında olacaktır.

Öncelikle şunu belirtmek isteriz ki, emekten, insan haklarından ve demokrasiden yana bir düşünce geleneğini geçmişten bugüne sürdüren ve bunu hayatın her alanında devam ettirmeye çaba gösteren Odamızın bilinçli olarak bu haberlerle gündeme getirilmiş olmasını kabul etmemiz mümkün değildir.

Bu güne kadar konuyla ilgili olarak Odamızı ve Yönetim Kurulu'nu yıpratmaya yönelik olarak bazı çevrelerce geliştirilen olaylar karşısında polemiklere girmekten uzak durmamız, haksızlığımızı kabullenmenin değil, kurumsal olgunluğumuzun bir gereği olmuştur.

Geldiğimiz noktada, kimi zaman haberciliğin objektiflik kriterlerinin zorlanarak, kimi zaman ise kişisel ihtiras ve hırsların, kinci duyguların bir sonucu olarak "emek karşıtlığı", "iş yerinde duygusal şiddet/mobbing" terimleriyle Odamızın yan yana getirilmiş olması nedeniyle hukuksal boyut dahil gerekli girişimlerin başlatılması kararı alınmıştır.

Odamız; çalışanların örgütlülüğüne inanma anlayışının gereği olarak, kendi çalışma alanlarında sendikalaşmayı teşvik eden ender örgütlerden biri olarak, "emek karşıtlığı" ile "duygusal şiddet" ile birlikte olumsuz bir yerde görülmeyi kabul edilemez bulmaktadır. Bu açıdan "işveren" konumunda algılanmayı bile yadsıyan bir yönetim anlayışına sahip olan Odamız, çıkış noktası yeteri kadar bilinmeyen, ancak meslek camiamızca çok iyi bilinen niyetlerle geliştirilen ve kamuoyunu yanıltıp, mağduru oynayarak ve bulduğuna inandığı kimi desteklerle kendini var etmeye çalışan bu anlayışa dur demek, olayı tüm boyutlarıyla kamuoyunun bilgisine sunmak ve özellikle emeğin ve sendikal değerlerin öznel çıkarlar için kullanıldığını açıklamayı bir görev bilmektedir.

Odamız, ücretli çalışanlarını sistemin dayattığı işçi-işveren ilişkisi dışında değerlendirip, kolektif çalışmanın bir bileşeni olarak görmekte ve işleyişini buna göre oluşturmaktadır. Demokratik mesleki bir örgüt olan odamızın; ülkeye, topluma ve meslektaşlarına karşı görevlerini yerine getirmesine de, zarar veren, zafiyet yaratan olumsuz tutum ve davranışlara da kimden kaynaklanırsa kaynaklansın kayıtsız kalması da beklenemez.

Öncelikle, Odamız merkez bürosunda verilen hizmetlerin yürütülmesinde; Odamızın amaçları ve üyelerimizin beklentileri yanında çalışanların da talepleri doğrultusunda düzenlenmesinin esas alınacağını Çalışma Programında ilan eden 20. Dönem Yönetim Kurulu hızla bu yönde çalışmalarına başlamış ve ilk etapta personelle düzenli toplantılar yapılması kararını almıştır. Bu toplantılarında, adı geçen kişinin de katıldığı ve personelin talepleri doğrultusunda benimsenen kararlar Yönetim Kurulunca uygulamaya geçirilmiştir.

Haberlerde ileri sürülen "mobbing" iddiasını daha baştan çürüten ve habere konu kişinin bilinçli olarak sakladığı bu dışlanmışlığın değil kolektif karar vermenin göstergesi olumlu gelişmelere rağmen, adı geçen şahsın; görevine, üyelerimize, çalışma arkadaşlarına ve ilişkide olduğumuz örgüt ve bireylere karşı göstermiş olduğu olumsuz ve zarar verici çalışma anlayışı ve davranışları sistematik olarak artmış, işe geç gelme alışkanlığından kolay kolay vazgeçmemiş, en önemlisi de Odamızda bilgi işletim sisteminin oluşturulması ile birlikte yapılan yeni görevlendirmeleri içine sindirememiştir.

İlgili kişi aynı zamanda, büro amirliği görevini yürütürken büro çalışanları üzerinde yarattığı eşitsiz, baskıcı ve de kendini herkesin üzerinde gören idarecilik uygulamaları ile görevini kötüye kullanarak, çalışanlar arasındaki ilişkileri bozması ve buna bağlı olarak da büro çalışanlarının rahatsızlığı sonucu büro amirliği görevinden ayrılmasıyla başlayan süreçte olumsuzluğunu büsbütün arttırmıştır.

Şikayetlerin çoğalması, konunun Disiplin Kurulunda yetkili sendika ve Oda tarafları arasında görüşülmesini kaçınılmaz kılmıştır. Sonuçta, TİS eki olan disiplin konuları kapsamında konu değerlendirilerek usulüne uygun olarak çalışanla ilgili disiplin uygulamaları gerçekleştirilmiştir. Amaç ceza vermek olmadığı için yazılı uyarı verilmesine karşın sendikanın da talebi ile adı geçen kişiyle görüşülerek talepleri doğrultusunda yeni düzenlemeler dahi gerçekleştirilmiştir.

Ancak işletilen tüm bu katılımcı süreçlere rağmen adı geçen kişinin davranışlarını ısrarla düzeltmemesi üzerine ikinci bir yazılı uyarı verilmek zorunda kalınmıştır.

Bu uyarı sürecine rağmen adı geçen kişi ile davranışlarını düzeltmesi konusunda defalarca görüşme yapılmıştır. Yaşanılan bu sürecin sonunda TİS Disiplin Yönetmeliğine göre işten çıkarılmasını gerektiren aynı suçtan üç kınama alınmasının ortaya çıkacağı durumda bile bu ihtimali ortadan kaldıracak süreç Yönetim Kurulunca tek taraflı işletilerek işten çıkarma gibi bir niyetin olmadığı gösterilmiştir.

Sendika ile oluşturduğumuz kendi iç hukukumuzla göre bile kabul edilemez bu davranış sistematığına karşı usuller çerçevesinde Yönetimin işlem yapmasının, haberlerde yazıldığı gibi çalışan üzerinde duygusal şiddet olarak yorumlanması anlaşılır olmaktan uzaktır. İsrarlı disiplinsiz davranışlara karşı yapılan uyarıların amacı da bize göre kişiyi kaybetmek değil, kazanmak ve toplumsal bir duyarlılıkla verilmesi gereken görev anlayışını Odamızda hakim kılmaktır.

Habere konu olan kişi ve Oda Yönetimi bu gelişmeler sonrasında birlikte çalışma koşullarının kalmadığı konusunda mutabakata varmış, sendikanın da bilgisi dahilinde varılan mutabakat ile tüm maddi haklarını eksiksiz olarak işten ayrılmıştır. Bu durumda, çalışana her türlü tazminat ve diğer mali haklarının tamamen alındığına dair bir belgenin imzalatılması kurumsal işleyişin bir gereği iken, adı geçen çalışanın şerhli olarak bu belgeyi imzalaması konusunun bile Oda aleyhine kullanılması anlaşılır değildir.

Çalışan bu gelişmelere rağmen işten çıkarıldığı doğrultusunda kamuoyu yaratmaya çalışarak ahlaki olmayan bir tutum içine girmiştir. Bu olayda bazı çevreler de adı geçen şahıs tarafından yanıltılmıştır. Doğru bilgilenme açısından, aktarılanı sorgulayıp olayın içinde olan çalışma arkadaşları ve üyesi olduğu sendikadan bilgi alınması gerekmez miydi? Adı geçen çalışanın Odamızı yıpratmaya yönelik tüm girişimleri duyarlı çevrelerde karşılık bulmamış, yönetim kurulu üyesi olduğu sendika bile kişinin davranışlarını haksız bularak destek vermemiştir. Bu kapsamda, işe iade davasında müdahil bile olmamış, habere konu olan davada ise müdahil olmasına rağmen ilgili kişinin iddialarını destekleyen bir dilekçeyi dahi davaya sunmamıştır.

Odamızı yıpratma çalışmalarına yanına aldığı yönetim küskünü birkaç kişinin desteğiyle devam ederek, Odamız aleyhine "mobbing" davası açmıştır.

Mobbing, "Ofis içi Psikolojik Şiddet" olarak tanımlanan bu olgu, iş hayatında fiziksel şiddet içermeden tekil bir davranış yerine sürekli ve sistematik bir şekilde, sofistike planlar ve psikolojik şiddet kullanılarak "büroda birilerinin, diğer birileri üzerinde baskı kurması, haklarını gasp etmesi, küçük düşürülmesi vb. olarak ele alınmaktadır. Mobbingin gerçekleşmesi için bilinçli bir hareket tarzının söz konusu olup, Mobbing ile karşı karşıya kalan kişinin hiçbir uyarı veya görüşme gerçekleştirilmeden saldırıya maruz bırakılması gerekmektedir.

Dolayısıyla ilgili çalışanın iş yerinde yaşadıklarının "Mobbing" olgusunun açık bir örneği olarak değerlendirilmesinin haklı bir dayanağının bulunmadığı ve konuyla ilgili dava dilekçesinde bile şikayetlere

neden olan disiplinsiz davranışlarından dolayı disiplin kurulu uygulamaları dışında bir gerekçenin gösterilemediği, ilgili kişinin tanıklarının dahi mahkemede bu konuda ciddi hiçbir örneği veremediği durumda Odamız aleyhine çıkan kararı temyiz edeceğimizi belirtmek isteriz. Hukuk süreci devam etmekte olup, dava kararı ile ilgili yorum yapmamakla birlikte, her hukuki kararın da kamu vicdanı açısından doğruluğu zaman zaman meşruluk sorgulamalarına konu olabilmektedir. Bu konuda, demokratik kamuoyunda, alınan bazı yargı kararlarıyla ilgili olarak hukuki mi meşru mu tartışmalarının da varlığını hatırlatmak isteriz.

Çalışana yönelik her türlü şiddete karşı olan Odamızın işyerinde psikolojik baskı ile anılmasına yol açan sürece karşı hukuki zeminde her türlü mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğiz.

Biz sorumluluklarımızı bilerek ve olabildiğince az hata yapmaya çaba göstererek yolumuzda ilerliyoruz. Kendi meslek alanlarımızda dünyaya ülkemize, mesleğimize ve meslektaşlarımıza karşı duyduğumuz sorumlulukların bilinciyle, bilimle, emekle, inatla, umutla örmeye çalıştığımız, mesleki haklar ve demokrasi mücadelesini geçmişte olduğu gibi bundan sonra da sürdürmeye çaba göstereceğimizi kamuoyuna ve basına saygıyla duyururuz.

30.12.2006

TMMOB JEOLojİ MÜHENDİSLERİ ODASI

YASALAŞAN PETROL KANUNU NEYİ GÖTÜRÜYOR !

Basına ve Kamuoyuna,

6326 sayılı mevcut Petrol Kanunu'nda değişiklik yapan tasarı TBMM de kabul edilmiştir.

Yeni Petrol Kanunu ile, AB mevzuatına uyum sağlama gerekçesiyle kamu yararından vazgeçilirken, uluslararası şirketler lehine yeni düzenlemeler getirilmiş ve kamu adına petrol arama ve üretim faaliyetlerini yürüten Türkiye Petrolleri A.O.'nın özelleştirilmesinin önü açılmıştır.

Yasa değişikliği ile, ülkemizde üretilen ham petrol ve doğal gazdan alınan % 12.5'lik devlet hissesi oranlarında büyük indirimler yapılarak, buradan sağlanan mevcut gelirler %70 oranında düşürülerek ülke büyük gelir kaybına uğratılmıştır.

Yeni yasa ile:

- 6326 sayılı önceki yasada yer alan "Milli Menfaatin Korunması" başlıklı bölüm tamamıyla çıkarılmış, uluslar arası şirket kamu menfaatlerine tercih edilmiştir.

1. Petrol arama ve üretim faaliyetinde bulunmak için yapılan başvurunun değerlendirilmesinde, önceki yasanın ilk kriteri olan "talebin milli menfaatlere uygun olması" ölçütü yasadan çıkarılarak; öncelikle ülke yararını gözetme anlayışından vazgeçilmiştir.

2. "Yabancı devletlerin doğrudan doğruya veya dolayısıyla idaresinde etkili olabilecekleri şirketler ile yabancı bir devlet için veya yabancı bir devlet namına hareket eden şahısların, petrol faaliyetinde bulunamayacakları, mülk edinemeyecekleri, tesis kuramayacakları" hükmü yeni yasa ile çıkarılarak; stratejik öneme sahip bir konuda yabancı devletlerin belirleyici olması önündeki engeller ortadan kaldırılmıştır.

3. Önceki yasada yer alan, ülke içinde üretilen ham petrol ve doğal gaz ile bunlardan elde edilen petrol ürünlerinin kara sahalarında % 65'i ve deniz sahalarında % 55'inin memleket ihtiyacına ayrılması zorunluluğu, yeni yasa ile kaldırılarak; yabancı şirketlere ürettikleri petrol üzerinde sınırsız tasarrufta bulunarak, tamamını ihraç etme hakkı getirilmiş, olağanüstü durumlarda bile üretilen petrolün ülke içinde kullanılması ve memleket ihtiyacını gözetme zorunluluğu kaldırılmıştır.

4. "Sınırlara 5 km mesafede, tarihi dini yer veya tesise, su tesisine bir yol veya umumi geçide 60 m. mesafede, şehir veya kasaba belediye imar sahası dahilinde petrol faaliyeti Bakan müsaadesi olmadan yapılamaz." hükmü yasadan çıkarılarak, yabancı şirketlere sınır tanımaksızın her yerde faaliyette bulunma hakkı getirilmiştir.

- Yasa ile, Türkiye Petrolleri A.O.'nın sahip olduğu önceki haklar geri alınarak, kamu kuruluşumuz, yabancı şirketlerle aynı statüye getirilmiştir.

1- Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın mevcut yasada bulunan Devlet adına petrol arama ve üretim faaliyetlerinde bulunma hakkı kaldırılarak, özelleştirilmesinin önü açılmıştır.

2- Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın lüzum üzerine petrolle ilgili incelemelerde ve petrol faaliyetlerinin denetiminde Petrol Kanununu yürütmekle görevli Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'ne yardımcı olma yükümlülüğü, bir ayrıcalıklı gibi görülerek kaldırılmış, konusunda uzman kamu kuruluşumuzun ülke kaynaklarının kamu yararına uygun kullanılması yönündeki katkısı kaldırılmış, TPAO yabancı şirketlerle aynı statüde değerlendirilmiştir.

3- Önceki yasada, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının diğer şirketlerden daha fazla arama ruhsatı alabilme hakkı, tasarı ile kaldırılmıştır. TPAO'nun ruhsat sayısındaki avantajlı konumu kaldırılmıştır.

4- Üzerinde arama veya işletme hakkı bulunmayan bir sahanın, işletme ruhsatnamesi mevzu olarak, müzayedeye çıkmadan önce, T.P.A.O.'na teklif edilerek, TPAO'ya işletme ruhsatının verilmesine ilişkin mevcut yasa maddesi kaldırılarak, kamu kuruluşumuzu diğer yabancı şirketler karşısında gözetme anlayışı terk edilmiştir.

- Yeni yasa ile bir dizi teknik düzenlemeye de gidilmiştir.

1- Mevcut uygulamada, sondajlı petrol aramacılığını hızlandırmak amacıyla ruhsatın alınmasından sonra petrol bölgelerinde üç yıl içinde arama sondajına başlamak ve buna devam etmek zorunluluğu varken, yasa ile mevcut petrol bölgeleri ve arama kuyusu açma zorunluluğu da kaldırılmış, kuyu açılması şirketlerin vereceği programa bırakılmıştır. Son yıllarda azalan sondaj çalışmalarının daha da azalması riskini taşıyan uygulamaya geçilmiştir.

2- Bir sahaya iş programı ve mali yatırım programı ile yapılan başvurular 90 gün süre ile bekletilip, bütün başvurular bundan sonra değerlendirilecek, 60 gün içinde de sonuçlandırılacaktır. Mevcut uygulamada 4 gün olan bu süre yerine, getirilen uygulama ile açık arazinin aramaya açılması 5 ay geciktirilmiştir.

3- Türkiye, sadece kara ve denizler olmak üzere iki bölgeye ayrılmış, ruhsat alanları karada 100.000 denizde 1.000 000 hektara , ruhsat süreleri de karada 5, denizde 8 yıla yükseltilmiştir. Ruhsat sayısına hiçbir sınırlandırma getirilmemiş, tek bir uluslar arası şirketin veya yabancı bir devlet şirketinin bütün ülkeyi kapsayacak alanda tek başına ruhsat sahibi olmasına imkan verilmiştir.

4- İşletme ruhsat alanının ne kadar olabileceği önceki kanunda belirtilmişken, yasada bir sınırlama kriteri getirilmemiştir. Şirketlere büyük alanlarda işletme ruhsatı alabilme hakkı tanınmış, işletme ruhsat süreleri 20 yıldan 30 yıla çıkarılmıştır.

Yeni yasa ile, petrol faaliyetlerinden sağlanan gelirlerden önemli oranda vazgeçilmiştir.

1- Arama ruhsatlarından hektar başına alınan devlet hakkı geliri tamamen kaldırılarak gelir kaybı yaratılmıştır.

2- Ülkemizde üretilen ham petrolden alınan %12.5'lik devlet hissesi oranı, günlük üretim miktarına göre kademeli olarak % 2'ye kadar indirilmiş ve bunun sonucu olarak üretimden sağlanan ülke mevcut geliri % 70 azaltılmıştır.

3- Denizlerde bulunacak petrol üretiminden alınacak devlet hissesi oranlarının düşürülmesinden sonra, su derinliğine bağlı olarak % 30'a varan ilave indirimler getirilmiştir.

4- Üretilen petrolden alacağımız hissenin %2'lere kadar düşürülmesi ve getirilen bir dizi vergi muafiyetleri sonrasında; petrol kaynaklarımızın üretiminden sağlanacak fayda geriye çekilmiştir.

Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, yasalaşan kanunun ilk gündeme getirildiği andan itibaren, ülke ve kamu yararı doğrultusunda eleştiri ve uyarılarımızı ilgili her kurum ve platformda yazılı ve sözlü olarak dile getirmemize rağmen, petrol şirketlerinin istemleri doğrultusunda şekillenen yasa TBMM'de kabul edilmiştir.

Sonuç olarak; AB mevzuatına uyum adı altında çıkarılan Petrol Kanunu ile; kamu yararından vazgeçilmiş, petrol arama ve üretim faaliyetlerini yürüten kamu kuruluşumuz gözden çıkarılarak, yabancı şirketlere büyük kolaylıklar sağlanmıştır.

Gerçek sahibi halkımız olan yer altı kaynaklarımızın kamu çıkarına uygun olarak kamu kuruluşlarımız eliyle değerlendirilmesini esas almayan, teşvik adı altında yabancı şirketleri gözetten yasal düzenlemelerin kabul edilmesi mümkün değildir.

Basına ve kamuoyuna saygıyla duyurulur.

18.01.2007

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

SİYASİ İKTİDARIN AFETLERE KARŞI DUYARSIZLIĞINDA YENİ PERDE; ULUSAL DEPREM KONSEYİ LAĞVEDİLDİ

Basına Ve Kamuoyuna

Ulusal Deprem Konseyi'nin kuruluşunu düzenleyen Başbakanlığın 21. Mart.2000 tarih ve B.02.0.PPG.O.12-320-4757 sayılı 2000/9 genelgesi toplam 1085 adet genelge ve genelge mahiyetindeki dağıtımly yazı ile birlikte "artık uygulama alanı kalma"dığı, "güncelliğini yitirdiği veya yayımlanma amacı gerçekleştiği" iddiası ile yürürlükten kaldırılmış; Konsey lağvedilmiştir.

6.Ocak.2007 tarih ve 26395 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2007/1 sayılı Başbakanlık genelgesi ile ekindeki listenin 982inci sırasında yer alan Ulusal Deprem Konseyi'nin kuruluşunu düzenleyen 2000/9 sayılı genelgenin yürürlükten kaldırılmasını Başbakanlığın aslında "bürokratik işlemleri azaltma" gibi görmesi ise olgunun traji-komik boyutunu gözler önüne sermektedir.

Afet zararlarının azaltılması ve Ülkemizdeki yerleşimlerin afetlere karşı güvenli hale getirilmesi, ara vermeden kararlı bir şekilde sürdürülen, geniş kapsamlı, toplumsal olarak içselleştirilmiş bir afetlere karşı mücadele kültürü ile desteklenmesi gereken toplumsal bir hedeftir. Bu yolda teknik, sosyal, hukuksal ve ekonomik boyutlarıyla sağlamlaştırılmış çağdaş bir afet yönetim sistemine duyulan ihtiyaç kadar bu yolun yolcularının kararlılığına ve bilimsel açılımlara sahip çıkmasına da ihtiyaç vardır. Bu nedenle merkezi ve yerel yönetimlerde kamusal erk kullanıcılarının, Dünya Bankası güdümlü piyasacı politikalar yerine kamu yararı ve bilimsel kriterler çerçevesinde bütünsel afet politikalarına duyarlılık göstermeleri; ülkemizde afetlerle mücadele sürecinin hayata geçirilmesine duyulan ve bu süreci önemseyenler açısından zaten her geçen gün biraz daha azalan beklenti ve ümitleri daha da yıpratmayacak davranış içinde olmaları ayrı bir önem taşımaktadır.

Sekretery işleri TÜBİTAK tarafından yürütölmek üzere kurulan Konseyin en önemli amaçlarından biri deprem başta olmak üzere afet tehlikelerinin yolaçacağı zararları azaltılmasında yol haritasının hazırlanmasıdır. Afet olgusunun yaşamsal önem taşıdığı ülkemizde böylesine önemli misyonlar üstlenmiş bir kurumun bir mevzuat operasyonu kapsamında kapatılması düşündürücüdür. Ancak olayların bu noktaya geleceğı belliydi.

Bakanlar Kurulu'nun 13 Mayıs 2006 tarih ve 26167 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/10399 sayılı "Dokuzuncu Kalkınma Planı Stratejisi (2007-2013) Hakkında Karar"ında ve 01.07.2006 gün ve 26215 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "DOKUZUNCU KALKINMA PLANI (2007-2013)"nda afete karşı hazırlıklar ve afet zararlarıyla mücadele süreci KENDİNE YER BULAMAMIŞTIR. Bugün artık Ulusal Deprem Konseyi de artık bulunmamaktadır.

Değerli Basın çalışanları,

Odamız tarafından değişik platformlarda da belirtildiğı gibi Ulusal Deprem Konseyi bir rapor hazırlama ve danışmanlık örgütü olmaktan kurtararak daha etkin ve işlevsel bir hale getirilmesi gereken bir kuruluştur.

Ülkemiz Afet zararlarına karşı yürüttüğü mücadelesinde başarıya ulaşmış bir toplum olma yolunda, meslek odaları ve sivil toplum örgütlerinin de katılımı ile daha güçlü hale getirilmiş bu türden kuruluşlara her zaman ihtiyacı olacaktır.

Gelinen noktada ise bu sürecin tersine işletildiğı, ulusal dinamiklerin tasfiye edilerek afet yönetim politikalarının Dünya Bankasına "emanet" edileceğı; Ulusal Deprem Konseyi'nin kapatılmasının afet yönetim sistemimizin ve Dünya Bankası politikaları ekseninde yeniden yapılandırılacağıın işaretidir. Bu işaretin iyi anlaşılması gerektiğı inancındayız.

Saygılarımızla.

03.02.2007

TMMOB JEOLÖJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

İNSANLIĞIN DOĞA İLE MÜCADELESİNİN DEĞİŞMEZ PARADİGMASI: POSEİDON'UN ŞAKASI YOK!

21.02.2007 günü saat 13:05 Elazığ-Sivrice'de 5.9 büyüklüğünde bir deprem meydana gelmiştir. Bilindiği gibi aynı bölgede 09.02.2007 tarihinde de 5.3 büyüklüğünde deprem yaşanmış ve bütün gün deprem etkinliği sürmüştür.

Deprem, çoğumuzun hareketsiz zannettiği ve güvenle ayağını bastığı yerkabuğunun, üzerinde bulunan tüm yapılarında hasara ve can kayıplarına neden olabilecek derecede hareketli olduğunu gösteren bir doğa olayıdır.

Deprem jeolojik bir gerçeklik olarak yadsınamaz. Ancak İnsanlık, bugünkü bilimsel olanaklarla, depremleri birer AFET olayına dönüştürmeden yaşamının arayışında önemli başarılar elde etmiştir. Yerleşimlerin afetlere karşı güvenli hale getirilmesi süreci, ara vermeden kararlı bir şekilde sürdürülen, geniş kapsamlı, toplumsal olarak içselleştirilmiş bir mücadele kültürü ve teknik hazırlıklarla başarılabilmektedir.

Ülkemiz, sahip olduğu jeolojik, topoğrafik ve meteorolojik koşulları nedeniyle büyük can ve mal kayıplarına yol açan doğal afet olayları ile sıkça karşılaşmaktadır. Doğrudan doğal afet zararlarının her yıl Gayri Safi Milli Hasılanın % 1-3'ü arasında kayıplara yol açtığı tahmin edilmektedir. Depremin meydana geldiği Sivrice ile birlikte Elazığ, Adıyaman, Bingöl kentlerimiz gibi onlarca il ve ilçe merkezi ile köy, Doğu Anadolu Fay Zonu (DAFZ) olarak adlandırılan aktif fay kuşağında yer almaktadır.

Doğu Anadolu Fay Zonu (DAFZ) Bingöl-Karlıova'dan başlayan ve 580 km uzunluğu boyunca Antakya'ya doğru uzanan 4-25 km genişlikte olan bir deformasyon kuşağıdır. Yaklaşık iki milyon yıldır hareket ettiği bilinen, sol yanal atımlı DAF'ın bugüne kadar 15 km'lik yanal öteleme yapmış olduğu yani fayın yıllık kayma hızının 7.9 mm/yıl olduğu tespit edilmiştir. Karlıova-Antakya arasında DAF, belirgin sol yanal atımlı altı ana faydan oluşur. Karlıova-Antakya arasında DAF zonunun her bir depremde kırılması beklenen belirgin bölümleri (segment) şunlardır;

- 1-Karlıova-Bingöl fayı; 65 km uzunluğundadır.
- 2-Palu-Hazar fayı; 50 km uzunluğundadır.
- 3-Hazar-Sincik fayı; 85 km uzunluğundadır.
- 4-Çelikhan-Gölbaşı fayı; 50 km uzunluğundadır.
- 5-Gölbaşı-Türkoğlu fayı; 90 km uzunluğundadır.
- 6-Türkoğlu-Antakya fayı; 145 km uzunluğundadır.

Doğu Anadolu Fay Zonu (DAFZ) boyunca bu segmentlerde büyüklüğü 6.7 ile 7.8 arasında değişen birçok deprem gelişmiş ve ağır hasarlara neden olmuştur. Tarihsel deprem kayıtları, DAF'ın farklı bölümleri üzerinde son yüzyıldır büyük yıkıcı depremlerin gelişmediğini ve bu fay zonunun yıkıcı depremlere gebe olduğunu göstermektedir.

Değerli Basın Çalışanları, Birçok araştırmacı, meslek odası ve demokratik kitle örgütü gibi bizlerde Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, ülkemizin deprem gerçekliğine ilişkin duyarlılıklarımızı ve bilgi birikimimizi toplumla paylaştık. Örneğin, Doğu Anadolu Fay Zonu (DAFZ) üzerindeki kentlerde (Antakya,

Osmaniye, Kahramanmaraş, Adıyaman, Malatya, Elazığ, Bingöl, Muş, Tunceli) bir dizi konferanslar düzenledik; bugünlerde ise 24-26 Mayıs 2007 tarihleri arasında Diyarbakır'da gerçekleştireceğimiz ESEN ARPAT DAF SEMPOZYUMU'nun hazırlıkları sürdürülmektedir.

Ülkemizin jeolojik gerçekliğine, 17 Ağustos gibi yıkıcı afet deneyimlerine ve uyarılara rağmen bugün Ülkemizin hala afetlere yeterli hazırlığı yapmadığını, afet zararlarını azaltma yolunda politikalar üretmediğini görüyoruz.Şubat ayı içinde Sivrice'de yaşananları doğanın bir uyarısı olarak kabul etmek,başta siyasi iktidarlar olmak üzere toplumun tüm kesimleri ve kurumları olarak, yaşamsal öneme sahip depreme hazırlık konusunda kendini her zaman sorgulamak zorundayız.

UNUTMAMALIYIZ Kİ, POSEİDON'UN ŞAKASI YOK!!

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

MADEN KAZALARI ARTIYOR, ÖZELLEŞTİRMELER CAN ALMAYA DEVAM EDİYOR !

Balıkesir Dursunbey ilçesine bağlı Odaköy yakınlarında Bugün (24 Şubat 2007 tarihinde) özel bir kuruluşa ait kömür ocağında 3 işçi yaşamını kaybetti.

Son kazalarla birlikte son 8 ayda 25 işçi yaşamını kaybetmiştir. Kömür işletmesinde meydana gelen ölümlerle birlikte son 3 yılda 85 maden emekçisini yitirdik. Bu olay sadece son 3 yılda Çorum-Dodurga Erzurum-Aşkale, Karaman Ermenek ve Kütahya Gediz 'de meydana gelen metan gazı yangınları ve göçük olayı ile birlikte değerlendirildiğinde, ülkemizdeki kömür işletmeciliğinin işçi sağlığı, çalışma güvenliği açısından ivedilikle ele alınmasının ne kadar yaşamsal bir önem taşıdığını açıkça göstermektedir. Ancak ne yazık ki, ülkemizde madencilik sektörünün en önemli sorunu olan işçi sağlığı ve çalışma güvenliği konuları hala siyasi iktidarın gündeminde değildir Jeolojik süreçlerle Milyonlarca yılda oluşan madenlerimiz ve madencilikimiz, insanı ve doğayı merkezine almayan, bilimselliğe dayanmayan, günü kurtaran ve azami karı şiar edinen, ulusal madencilik politikalarımızın temel ilkelerinden uzak, işçi sağlığı - çalışma güvenliği gibi kavramların hiç önemsenmediği anlayışlara terk edilmiştir.

Maden ocaklarında özelleştirmeler, aşırı üretim ve maksimum kar hırsını daha da körüklerken insan yaşamları ölüme yatırılmaktadır. TTK Genel Müdürlüğü istatistik verileri, kömür ocaklarında 1955-2006 yıllarındaki iş kazalarında 2 bin 668 işçi öldüğünü, 318 bin 654 işçi yaralandığını belirtmektedir. Özelleştirmelerin büyük bir ivme kazandığı 90'lı yıllarla birlikte kömür işletmelerinde ölümlü kaza oranları aşağıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere artmıştır. Kamuya ait maden ocaklarının kapatılması ve özel maden şirketlerinin teşvikiyle birlikte, maden işçilerini ölüm ocaklarına mahkum eden koşullar daha da şiddetlenmiştir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı verilerine göre 44 ildeki yeraltı ve yerüstü madenciligi faaliyetleri gösteren 772 işletmeden yalnızca 87 tanesi işletme belgesine sahiptir. 469 işyerinde işçilerin sağlık raporları tutulmamakta ve "Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği"ndeki unsurlar kulak ardı edilmektedir. 428 işyerinde periyodik sağlık gözetimleri yapılmıyor. İşçilere genel çalışma şartlarıyla ilgili eğitim verilmeyen işyeri sayısı ise 222'yi buluyor.

Bütün bu istatistiki bilgiler, bizlere siyasi iktidarların gündeminde işçi sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin bir gündemlerinin olmadığını göstermektedir. Anlaşılan odur ki; Mali piyasaların küçük bir dalgalanmasıyla paniğe kapılanların, İMF ve DB direktifleriyle kamuya ait birikimlerin sermayeye devri için yasal düzenlemeleri peş peşe çıkaranların, REFORM adı altında SOSYAL GÜVENLİK te karmaşa yaratanların, insan sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin bir dertleri yok?? 2004 haziran ayında " Madencilik sektörünün önünün açılması" söylemiyle yeniden düzenlenen Maden yasasında bile bu konu unutulmuş ,mevcut İş Sağlığı-İş Güvenliği yönetmeliği ise masraflı bulunarak değiştirilmeye çalışılmaktadır.

Anayasa ile güvence altına alınan 'yaşama hakkı' ile doğrudan ilgili olan ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görevleri arasında bulunan işçi sağlığı ve iş güvenliği konusundaki görev ve sorumluluğun gerekleri yerine getirilmelidir. Bu konuda köklü önlemler acilen alınmalı ve ödünsüz uygulanmalıdır.

Maden kazaları sayın Enerji Bakanının dediği gibi "olagelen kazalar" değildir. Özelleştirmeler, İhmal, ilgisizlik, denetimsizlik, çalışma koşullarındaki yetersizlikler bu kazaların başlıca sebepleridir.

Madencilik sektöründe "iş güvenliği ve işçi sağlığı" konularından sorumlu olan Çalışma Bakanlığı ve Maden İşleri Genel Müdürlüğü etkin denetim görevlerini yerine getirmelidir.

Ülkemizdeki Madencilik alanında kurulu ve çalışan kamu kurum ve kuruluşları 1980 den sonra uygulanan

politikalar nedeniyle küçültülmüş ve işlevsiz bırakılmıştır. Bu kurumlarımız acilen yeniden yapılandırılmalı, ıslah edilmeli, bunların üzerindeki siyasal etkiler engellenmeli, teknolojileri yenilenmeli, yeni yatırımlar yapmalarının önü açılmalıdır.

Kurumlarımızın özerkliğinin yalnızca siyasal erke karşı değil; bir o kadar da, çok uluslu madencilik şirketlerinin çıkarlarına karşı da sağlanmasına özen gösterilmelidir.

-Maden Kazalarının önemli bir nedeni de işletmelerin nitelikli mühendislik hizmeti almamasıdır. Bu bağlamda madencilik sektörünü düzenleyen 5177 ile değişik 3213 sayılı maden yasasından bilim ve mühendislik ilkelerinin göz ardı edilmesiyle dışlanan jeolojik hizmetlerin yeniden yasada yer alması yaşamsaldır. Şimdi yapılması gereken denetimsiz ve kuralsız çalışmakta olan, teknolojik yenilenmelerini yapmayan, sendikasız işçi çalıştıran, ve kaza riskine açık işletmelerin etkin denetiminin yapılması, işçi sağlığı ve iş güvenliği mevzuatının günün gerekleri ışığında yeniden düzenlenmesidir.

Özelleştirmeler dışında gözleri hiçbir şey görmeyen iş güvenliği ve işçi sağlığını hiçe sayan zihniyetler, sadece halkın emek ve birikimleri ile yaratılmış değerleri elimizden almakla kalmıyor, canlarımızı da almaya devam ediyor. DURSUNBEY'DE meydana gelen olay madencilikte özelleştirmelerin acı bir sonucudur.

MADENCİLİK KAZALARI KADER DEĞİLDİR.

Basına ve kamuoyuna saygı ile duyurulur....

24.02.2007

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

"AFET POLİTİKASIZLIĞIMIZIN SON ÖRNEĞİ" ÜRGÜPTE KAYA DÜŞMESİ

Ülkemiz, sahip olduğu jeolojik, topoğrafik ve meteorolojik koşullar nedeniyle büyük can ve mal kayıplarına yol açan doğal afet olayları ile sıkça karşılaşmaktadır. Bunun son örneğini, Nevşehir İlinin Ürgüp İlçesinde 06.03.2007 günü meydana gelen ve maalesef 3 yurttaşımızın ölümü 2 yurttaşımızın yaralanmasıyla sonuçlanan, kaya düşmesi olayında görmekteyiz. Türkiye, coğrafyasının yaklaşık % 93'ü, nüfusunun yaklaşık % 98'i deprem tehlikesiyle karşı karşıya olduğu bir ülkedir. Ancak ülkemizdeki kentsel ve kırsal yerleşim alanları sadece deprem değil aynı zamanda heyelan, su baskını, kaya düşmesi vb tehlikelerin yarattığı zararlarla mücadele etmek zorunda da kalmaktadır. Yapılan araştırmalarda, ülkemizde meydana gelen doğal afet olaylarının yarattığı zararlar açısından, kaya düşmesi olaylarının %4 lük bir oranla, önemli bir yer tuttuğu ortaya konmuştur.

Ürgüp İlçesinde içinde yer aldığı Kapadokya bölgesinin jeolojik yapısı genel olarak; tüf, tüfit, aglomera ve lav akıntılarında oluşan genç volkanik kayalardan meydana gelmektedir. Bu birimlerin atmosferik koşulların etkisiyle aşınması, donma-çözülme ve yağışın çatlak ve eklem sistemlerini etkilemesi ve arazinin yanlış kullanımı(insan eliyle yapılan mağaralar) nedeniyle, kentsel ve kırsal yerleşim alanlarında sık sık kaya düşmesi olayları meydana gelmektedir

Ülkemizde, afetlerin önlenmesi ve zararlarının azaltılması için afet yönetim sisteminin temel etkinliklerinden olan; Zarar Azaltma ve Afete Hazırlık evrelerinde aşağıda anlatılan işlemlerin ilgili idarelerce ivedilikle gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda,

Jeolojik, meteorolojik vb afet tehlikelerinin araştırılması,
Bölgesel ve yerel ölçekte tehlike değerlendirmeleri (makro ve mikro bölgeleme) ve afet tehlike haritaların üretilmesi,
Zarar azaltıcı mühendislik önlemlerinin geliştirilmesi,
Erken uyarı, izleme ve ikaz sistemlerinin oluşturulması,
Arazi kullanım planlamasına ve imar planlarına afet ve yerbilimsel verilerinin entegrasyonu,
Yapılaşma standartlarının oluşturulması,
Afet ve İmar mevzuatlarının bütünlüğünün sağlanması,
Afet zararlarını azaltma konusunda uluslararası bilgi ve deneyimin paylaşılması,
Ulusal afet bilgi sisteminin oluşturulması,
Afet konusunda toplumun bilinçlendirilmesi sağlanmalıdır.
Bu kriterler aynı zamanda ulusal afet politikalarımızın da temelini oluşturmalıdır.

Yukarıda anlatılan işlemlerin yapılması durumunda ülkemizde can ve mal kayıplarına yol açan afet olaylarının, sıradan bir doğa olayına dönüştürülmesi mümkündür. Yanlış idari kararlar, jeolojik-jeoteknik araştırma, analiz ve değerlendirmelerden yoksun ,afet tehlike ve risklerini dikkate almayan arazi kullanımları nedeniyle bir AFET ÜLKESİNE dönüştürülen ülkemizde, akıl plan bilim ve mühendislik ilkelerinin başat olduğu yasal düzenlemelerin hayata geçmesi yaşamsal bir önem arz etmektedir. Kaya düşmesiyle yaşamını yitiren yurttaşlarımızı saygıyla anıyor, Ürgüp'te yaşanan acı olayın benzerlerinin yaşanmaması için Merkezi ve Yerel Yönetimleri duyarlı olmaya çağırıyor.

09.03.2007

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

TÜRKİYE'DEKİ ÇEVRE KATLIAMLARINA BİR YENİSİ DAHA EKLENİYOR

Basına ve Kamuoyuna

Bergama'da, Eşme'de, tüm yaşamı tehdit eden altın madenleri, Yatağan'da solunacak hava bırakmayan termik santral, Sinop'ta ve Akkuyu'da senaryoları yazılan ve sahneye konulmaya hazırlanan nükleer santral oyunları, insan doğa ilişkisini hiçe sayan ve doğayı sonu tükenmez bir kaynak olarak gören küresel kapitalizmin sınır tanımayan ve yıkıcı sonuçlarının ülkemizde çevre alanındaki örnekleridir. Son olarak, geçtiğimiz aylarda çimento fabrikalarının kurulma planları ile gündeme gelen Kahramanmaraş'ta şimdi de bir Katı Atık Depolama Tesisi'nin inşası gündemdedir.

Kahramanmaraş'ın Pazarcık İlçesi Doğanlı Karahasın Köyü'nde, Tomsuklu Mevkii'nde kurulması planlanan "Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi Projesi" ile ilgili olarak, Çevre ve Orman Bakanlığı "Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) Olumlu" kararı vermiştir.

Pazarcık-Narlı Ovası, ülkemizin doğal, tarihi, kültürel ve ekonomik zenginliğe sahip seçkin yörelerinden birisidir. Yöre, pamuk, buğday, domates, karpuz, patates başta olmak üzere her türlü sebze ve meyve ekiminin yapıldığı, son yıllarda zeytinciliğin hızla yaygınlaşmaya başladığı, Türkiye'nin toplam biber ihtiyacının %80'ninin karşılandığı zengin, sulak ve bereketli topraklara sahiptir.

Yöre, 1.Derece Deprem Bölgesi'dir. Katı Atık Düzenli Depolama alanının yer seçiminden sorumlu heyet, tesisin göstermiş olduğu yer seçeneklerinden birini geçen fay hattından ötürü yatırım için uygunsuz olduğuna karar vermiştir. Ancak son olarak tespit edilen yer Doğu Anadolu fay hattı üzerindedir. Bu fay, Adıyaman-Gölbaşı'ndan gelen, Pazarcık'taki Kartalkaya Barajı'nın kuzeyinden devam edip tespit edilen bölgenin yaklaşık 1-2 km kuzeyinden geçen ve Afrika'ya kadar uzanan Türkiye'nin en tehlikeli ve aktif fayıdır. Hal böyle iken bu fayın bilinmiyor olması akla ve bilime aykırıdır. Bu da yer seçimi belirlenirken ÇED sürecine katılan kurumlardan alınan görüşlerin ne kadar gerçeği yansıttığı konusunda kuşku yaratmaktadır.

Kararın bilimsel bir inceleme alınmadan alındığına ilişkin en açık kanıt, ÇED raporundaki yer seçimi ile ilgili olarak yaşanan kafa karışıklığıdır. Bakanlığın verdiği ÇED Olumlu görüşünde; kurulacak tesisin "Kahramanmaraş İli, Pazarcık İlçesi, Doğanlı Karahasın Köyü, Tomsuklu Mevkiinde" olduğu belirtilmiştir. Ancak ÇED Raporu'nun 4.sayfasında yer alan Şekil 3'te proje sahasının Doğanlı Karahasın Köyü olmadığı açıkça görülmektedir.

ÇED Olumlu görüşünün bilimsellikten uzaklığını açığa çıkaran bir başka nokta ise, Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi kurulmadan önce incelenmesi gereken bir çok hususun üzerinde durulmamış olmasıdır. Örneğin, yeraltı suyu açısından elverişli alanların çıkartılması, kalan yerlerden yerleşim yerleri ve çevrelerindeki koruma bantlarının çıkartılması daha sonra kalan yerlerden koku emisyonundan etkilenebilecek yerlerin çıkartılması v.b. çalışmaların en sonunda kalan yerler üzerinde yer seçim alternatiflerinin değerlendirilmesi gereklidir. ÇED Olumlu görüşü verilen projede önce yer seçimi açısından belediyelerin önerdiği noktalar ortaya konulmuş daha sonra bu seçilen yerlerin uygunluğu üzerinde tartışma yapılmıştır. Halbuki, Katı Atık Yönetim Sistemi ile buradan çıkacak her türlü kirletici bileşen, yörenin hemen doğusundaki Narlı Ovası'nın DSİ tarafından araştırılıp belgelenmiş olan zengin yeraltı suyu kaynaklarını tehdit edecektir.

Ayrıca kurulması planlanan tesis, Gavur Gölü, Andırın, Ahır Dağı ve Yeşilce Doğa Alanlarının tam orta noktada yer almaktadır. Bu belirttiğimiz doğa alanlarının içerisinde pek çok endemik, hatta bazı tek endemik bitki ve hayvan türleri yaşamakta olup, tek endemik türler için bu alanlar "Sıfır Yok Oluş" alanları olarak tanımlanmaktadır. Önemli Doğa Alanları aynı zamanda geleceğin Natura 2000 alanlarıdır.

Tüm bunlara ek olarak, ÇED olumlu kararı yöre halkının yoğun tepkisine rağmen alınmıştır. Halkın Katılımı toplantısı göstermelik bir şekilde yapılmıştır. Yörede bulunan köylerden Maksutuşağı, Çınarlı Köyü, Denizli Köyü, Alibeyuşağı, Halkaçayırı, Abbaslar Köyü, Yeniyurt (Fituşağı) Köyü muhtarlarının tarafından bugüne kadar açılan davalar göz önüne alındığında halkın katılımı toplantısının usule uygun yapılmadığı yöre insanının bilgilendirilmediği, kaygılarının giderilmediği görülür.

Yörenin saydığımız tüm özellikleri dikkate alındığında, bu projenin hayata geçirilmesinin yöredeki tüm canlıların sağlığını doğrudan etkileyeceği aşikarken, bu konuda ısrarlı olmak, ancak yurttaşlarını ve onların yaşam alanlarını hiçe sayan bir anlayışın ürünüdür.

Beyaz Adımlar Platformu olarak; yöre halkının toprağına ve geleceğine sahip çıkmak ve sağlıklı bir çevrede yaşama hakkını savunmak için başlattığı bu mücadelenin bir parçası olarak, sosyal ve teknik bilgi birikimimizin ve kamusal sorumluluğumuzun bilinciyle, Çevre ve Orman Bakanlığı aleyhine ÇED olumlu kararının yürütmesinin durdurulması Talebiyle, Gaziantep İdare Mahkemesi'ne dava açtığımızı duyuruyoruz. Hukukun üstünlüğüne inanıyor, çevre ve halk sağlığını tehdit eden, doğal varlıklarımızı yok eden yanlış yatırımlar ve uygulamalara ilişkin mücadelemizin her alanda devam edeceğini bir kez daha vurguluyoruz.

BEYAZ ADIMLAR PLATFORMU

Ankara 78'liler Derneği, Çağdaş Hukukçular Derneği, DİSK Genel-İs, DİSK-Dev-Maden-Sen, Ekoloji Kolektifi, Halkevleri, İnsan Hakları Derneği, KESK-ESM, ODTÜ Öğretim Elemanları Derneği, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği, TMMOB Çevre Mühendisleri Odası, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası, TMMOB Kimya Mühendisleri Odası, TMMOB Metalurji Mühendisleri Odası, TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası, Türk Tabipler Birliği

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

SULARIMIZ SONSUZ VE SORUNSUZ DEĞİLDİR!!

22 MART DÜNYA SU GÜNÜNDE ,YARI KURAK İKLİM KUŞAĞINDA YER ALAN ÜLKEMİZ SULARI SORUNLUDUR! AKARSULARIMIZ GÖLLERİMİZ SULAK ALANLARIMIZ YERALTI SULARIMIZ YOK OLUYOR..

Yüzyıllar boyunca medeniyetin beşiği olarak adlandırılan bölgeler hep su havzalarının yakınında kurulmuş, suyun hayat verdiği topraklarda gelişmişlerdir. Tarihin başlangıcından bugüne kadarki bir çok medeniyetin kurulma ve tarihten silinmesinde suya olan yakınlık ve bağımlılığın büyük etkisi olmuştur. Ülkelerin doğal zenginliği olan suya olan ihtiyaç arttıkça, gittikçe daha stratejik bir kaynak olmaya başlayan tatlı su kaynaklarının korunarak, verimli ve planlı kullanımı daha önemli bir hale gelmiştir. 22 Mart Dünya Su Günü böylesi bir konjoktürde daha bir anlam ve önem kazanmıştır.

Geçtiğimiz ay 6 yıl boyunca 2500 bilim adamının katkıları sonucunda hazırlanan ve Paris'te 100'den fazla hükümetin temsilcisi tarafından da tartışılarak onaylanan "Küresel iklim raporu"nunda en önemli vurgunun "'su kıtlığı" olduğu görülmüştür.

Son 100 yılda Karbon üretimli teknolojilerin gelişmesi ile birlikte mavi gezegenimizin atmosferinde 0.6 derecelik bir artış olduğu ve buna bağlı olarak da gelişen "küresel ısınma " nedeniyle dünyamızın bir kuraklıkla karşı karşıya olduğu ve günümüzde kendini hissettiren ve çok yakın gelecekte artan bir ivme ile tüm dünyada yaşanacak "su" sorununun ülkelerin gündemlerinin ilk sırasına yerleşeceği artık kabul edilen bir gerçekliktir.

Dünyadaki su sorunları ile ilgili olarak yapılan araştırmalarda, halen 26 ülkede 350 milyon kişinin susuzluk çektiği, 1,2 milyar civarında insanın ise yeterli su kaynağına sahip olmadığı ve her yıl çoğunluğu çocuk 5 milyon kişinin su yetersizliğinden ve kirli sulardan kapıldığı hastalık sonucu, yaşamını yitirdiği belirtiliyor. . 2050 yılına gelindiğinde dünya nüfusunun 9.3 milyara ulaşmasının beklendiği ve iklim değişiklikleri yüzünden 60 ülkede toplam 7 milyar insanın su kıtlığı yaşayacağı belirtiliyor. Günümüzde bile 6 milyar insanın yaklaşık yüzde 20'sinin güvenli su kaynaklarından yoksun olduğu biliniyor.

Son 100 yılda dünya su talebi yaklaşık 10 kat artmıştır. Bilindiği üzere yerkürenin $\frac{3}{4}$ ü su ile kaplı olup, dünyanın sahip olduğu 1.4 milyar km³ suyun %97.5 tuzlu, sadece %2.5'i tatlı sudur. Tatlı suyun da %68,9'u kutuplarda ve yüksek bölgelerde sürekli buzul olarak -ki bu buzullarda küresel ısınmaya bağlı olarak hızlı bir şekilde erimeye başlayarak okyanuslara karışmaktadır-, %30,8'i ise toprak nemi ve Yer altı suyu olarak bulunur. Bu suyunda dünya genelinde yaklaşık olarak %67'si tarımda, %23'ü endüstride ve %10'u konutlarda kullanılmaktadır Tatlı suların ülkelere dağılımı ise çok dengesizdir. Ekvator kuşağı, Avrupa, Amerikanın belirli bölgeleri su kaynağı yönünden çok zengin, Büyük sahra, Orta Asya, Avustralya gibi geniş kurak alanlar ise su yönünden çok fakir olan bölgelerdir.

Türkiye Suları Sorunlu...

Ülkemiz yarı kurak bir iklim kuşağında yer almakta olup, aynı zamanda bir kuraklık ülkesidir.Su kaynaklarının bulunduğu bölgeler ile nüfus ve endüstrinin yoğunlaştığı bölgelerin dağılımı uyumsuzdur.

Ülkemizin toplam yenilenebilir su potansiyeli yaklaşık 234 milyar m³'tür. Ancak, günümüz teknik ve ekonomik şartları çerçevesinde, çeşitli amaçlara yönelik olarak tüketilebilecek yüzey suyu potansiyeli (nehirlerimiz-ki Asi nehri dahildir) 98 milyar m³, yeraltısu potansiyeli ise 12 milyar m³ olarak

hesaplanmaktadır. Bu durumda, tüketilebilir yüzey ve yeraltısuyu potansiyeli yılda ortalama toplam 110 milyar m³ olmaktadır.

Türkiye, su kaynakları ve bu kaynakların kullanımı ve değerlendirilmesi konusundaki faaliyetleriyle bulunduğu coğrafi bölgede ender sorunsuz ülkelerden biri ya da su miktarı açısından yeterli bir ülke olarak görünmesine rağmen, özellikle kişi başına kullanılabilir su potansiyeli incelendiği zaman gerçeğin farklı olduğu anlaşılmaktadır. Uluslararası kriterlere göre kişi başına düşen 10 bin m³ kullanılabilir su "su zengini ülke"ye, 3 bin ile 10 bin m³ arasındaki su "yeterli suyu olan ülke"ye, bin ile 3 bin m³ arasındaki su "su sıkıntısı olan ülke"ye, miktar 1000 m³'ün altında ise, su fakiri ülkeye karşılık gelmektedir. Nüfusu yaklaşık 70 milyon olan ülkemizde kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı yılda yaklaşık 1570 m³ tür. Nüfusumuzun sürekli artışına ters orantılı olarak, kullanılabilir su miktarının değişmemesi, hatta kırsal alanlardan büyük şehirlere göç, yüksek düzeyde ekonomik büyüme gibi etkenler ile nitelik ve niceliğinin azalması göz önüne alınırsa, önümüzdeki yıllarda bu miktarın daha da azalacağı ve uluslararası kriterlere göre "su fakiri" ülkeler arasına gireceğimiz açıkça görülmektedir. 2050 yılında bu oranın 700 m³'e düşeceği öngörülmektedir. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'nün (UNESCO) hazırladığı tatlısu kaynaklarının değerlendirildiği "Dünya Su Gelişme Raporu"nda, kullanılabilir su miktarına göre Türkiye dünyada 45 ci sırada yer almaktadır.

Ülkemizde toplam yıllık akış miktarı 186 milyar m³ olan, 26 su havzasının içerisinde Fırat ve Dicle'nin payı toplam akışın %30'unu bulmaktadır. Bu durum havzalara göre su dağılımının oldukça dengesiz olduğunu göstermektedir. Dünyanın bir çok bölgesinde olduğu gibi, bugün ülkemizde de en fazla su, tarımsal sulamalarda kullanılmaktadır. Türkiye'de yüzölçümünün yaklaşık 1/3'ünü teşkil eden 28.05 milyon hektarlık ekilebilir arazinin, 25.85 milyon hektarlık kısmı teknik olarak sulanabilir olmakla birlikte bunun ancak 8,50 milyon hektarlık kesimi ekonomik olarak sulanabilir kaynaklara sahiptir. Günümüzde ise fiili sulama alanı 2.50 milyon hektar DSİ, 2.50 milyon hektar halk olmak üzere toplam 5 milyon hektar civarındadır. Bölgeler arasındaki su dağılımı dengesizliği, Meriç, Gediz, Büyük ve Küçük Menderes, Kızılırmak, Sakarya, Asi gibi su eksikliği olan havzalarda ileri dönemlerde yeni sulama alanları açılması durumunda iyice belirginleşecektir.

Ülke büyüklüğüne ve nüfusumuza göre, bugün bile birçok bölgemizde yetersizliğini gördüğümüz ve oldukça pahalıya malettiğimiz bu doğal kaynağımız hızlı ve çarpık gelişen kentlerdeki nüfus artışı, endüstriyel faaliyetlerinin doğurduğu çok çeşitli katı ve sıvı atıklar, iklim değişiklikleri, katı atık depolama yerlerinin yeraltısuyu rezervuarlarının beslenme alanlarında seçilmesi, su havzalarının imar planlarına açılması, tarım alanlarında bilinçsiz gübre ve tarım ilacı kullanılması, yerüstü ve yeraltısuyu kalitesini ciddi olarak tehdit etmekte ve kirlenmektedir. Özellikle kentsel yerleşim alanları çevresindeki su kaynakları, sürekli tehdit altında bulunmaktadır. Bugün, özellikle eksik suya sahip olduğumuz havzalarda, yanlış, kontrolsüz ve aşırı su kullanımı nedeniyle, doğanın dengesi bozulmuş, kıyı ovalarımızda yaygın görülen alüvyon akiferlerin önemli bölümü, aşırı yeraltısuyu çekimi nedeniyle tuzlanmıştır.

Aşırı su çekiminin ve kirlenmenin çok büyük boyutlarda geliştiği bilinmekle birlikte, bu konuda ülkemizde, kapsamlı bir çalışma henüz yürürlüğe konamamış, bu olumsuzlukları gidermek için hazırlanan Çevre Etki Değerlendirme (ÇED) raporları ise maalesef göstermelik olmaktan öteye gidememiştir. En kısa zamanda etkin önlemler alınmadığı takdirde, 21ci yüzyılda, birçok akiferimizden ve bazı nehir sularımızdan faydalanma olanağı tamamen kaybolacak veya çok pahalı arıtma projelerinin devreye sokulması zorunlu olacaktır.

Ovalarımız

Konya, Bursa, Erzurum, Ergene, Kayseri Bornova ovalarında, hızlı ve plansız kentleşme sonucu hem birinci sınıf tarım alanlarımız yok olmuş, hem de bu bölgelerde var olan zengin yeraltısuyu akifer alanlarımız kirlenmiş ve tüketilmiştir. Örneğin Türkiye'nin yeraltı su kaynaklarının önemli bölümünü bünyesinde barındıran ve ülkemizin buğday ambarı olan Konya havzasında yaklaşık 3 milyon kişi yaşıyor. DSİ verilerine

göre tarımsal faaliyetlerin ağırlıkta olduğu havzada 30 bin kayıtlı, 30 bin de kaçak kuyudan kontrolsüz su çekiliyor. Son yıllarda yeraltına inen su miktarının yaklaşık yüzde 50'den fazlası çekiliyor. Bu nedenle havzada son 25 yılda yeraltı su miktarı 27 metre düştü. Halen de düşmeye devam ediyor. Konya Ovası, yağış azlığı ve yeraltı sularının bilinçsiz tüketilmesi nedeniyle çölleşiyor. Havzadaki göller ve akarsular, birer birer kurumaya başladı. Akşehir Gölü tamamen kurudu. 10 yıl öncesine kadar 200'den fazla kuş türünün bulunduğu gölde kalan az sayıdaki pelikan da geçen yıl göç etti. Doğal anıtlarımızdan her yıl binlerce turistin ziyaret ettiği Meke Gölü artık maviliğini çamur rengi bataklığa bıraktı...

Akarsularımız

Ankara, Eskişehir gibi büyük kentlerin Sakarya havzasına olumsuz etkileri, Ankara Çayı ve Porsuk Çayı'nda somut olarak görülmektedir. Kanalizasyon sistemine ve en modern arıtma tesislerine sahip bu iki kentimiz, arıtma tesislerindeki işletme aksamaları nedeniyle, bu iki akarsuyumuzu kirlletmeye devam etmektedirler. Bigadiç Boraks işletmelerinden zaman zaman Susurluk Çayına bırakılan yüksek bor konsantrasyonlu sular, Susurluk Havzasında yer alan, Balıkesir, Susurluk, Kemalpaşa, Karacabey ovalarındaki sulamaları olumsuz etkilemektedir.

Denizli, Aydın yöresindeki jeotermal sondaj kuyularının borlu suları Büyük Menderes nehrine karışmakta, bor yönünden kirlenen Menderes Nehri, Ülkemizin en verimli sulamalarından olan, Nazilli, Aydın ve Söke sulamalarını olumsuz etkilemektedir.

Trakya'da, Çerkezköy, Çorlu Sanayi bölgelerinden geçen Ergene Nehri, sanayi tesisleri yüzünden kirlenmekte, özellikle de taşıdığı zaman bütün Ergene Ovası kirlenmektedir. Bu kirlilikten nehir üzerinde bulunan yerleşim birimleri etkilenmektedir. Ergene Irmağı, bu havzadaki zengin yeraltısuyu akiferini, özellikle Çerkezköy, Çorlu bölgesinde doğrudan beslemektedir. Ülkenin en zengin akiferlerinden biri, Trakya'nın tek akiferi her geçen gün adım adım kirlenmektedir.

Göllerimiz ve Sulak Alanlarımız

Göller bölgesinde, Afyon ve Konya il sınırlarında yer alan, Akarçay kapalı havzasının iki depolama alanı, Eber Gölü (Afyon) ve Akşehir Gölü (Konya) bugün kuruma noktasına gelmiştir. Gölleri doğal olarak besleyen Akarçay, Afyon kent ve çevredeki endüstri kuruluşlarının atıklar yanında, jeotermal kuyularından çıkan borca zengin sıcak sularla da kirlenmektedir. Göllerin Güney kesiminde, Çay, Sultandağı, Akşehir bölgesinde Sultandağı eteklerinden gelen doğal yeraltısuyu beslenimi de, maalesef bu bölgede gelişmiş yeraltısuyu kullanımı ile önemli oranda kesilmiştir.

Burdur Gölü, çevre sulamaları genişledikçe, küçülmeye devam etmektedir.

Seyfe Gölü (Kırşehir), son yıllarda yok olma aşamasındadır. Seyfe Gölü'nü doğal olarak besleyen kaynaklar, Bölgedeki Devlet üretme çiftliğinde geliştirilen yeraltısuyu sulamaları ve Seyfe kapalı havzasından, Mucur'a içme ve kullanma amaçlı su pompalanması sonucu tamamen kurutulmuştur.

Tuz Gölü, son otuzbeş yılda yarı yarıya küçülmüştür. Gölün doğal besleniminin kontrolsüz yer altı ve yerüstüsuyu sulamaları ile engellenmesinin yanı sıra, en önemli tuz kaynağımız kent atık suları ile kirlenmektedir.

Geçmiş yıllarda 100 den fazla kuş türünü barındıran Eşmekaya Sazlığı (Aksaray), bugün tamamen kurumak üzere. Bu sazlık alan da Sultanhanı çevresindeki yeraltısuyu işletmelerinin kurbanı olmuştur.

Ereğli Sazlığı (Konya), kaynağı üzerine yapılan göletlerle beslenimi kesildi. Aşırı yeraltısuyu kullanımı, sazlığa boşalan doğal yeraltısuyunu minimuma indirdi. Kent kanalizasyon suları ile kirlenen sazlık bugün için can çekişmektedir.

Yeşilhisar ve Develi çevresinde geliştirilen yeraltısuyu sulamalarından aşırı çekim yapılması nedeniyle Sultan Sazlığı (Kayseri) doğal beslenimi minimuma indirilmiş, sazlık kurumayla baş başa kalmıştır. Ülkemizin en önemli kuş cenneti alanlarından olan sazlık alanının kurtarılması için başka havzalardan su taşınmasına çalışılmaktadır.

Herbiri ayrı bir araştırma konusu olacak bu örnekleri maalesef daha çok uzatabiliriz. Bu örnekler bize bir kez daha çarpıcı olarak, su kullanım projelerinin hiç birinde gerçek ÇED raporlarının var olmadığını göstermektedir. Bütün projelerde çevreye olacak olumsuz etkiler göz önüne alınmayarak, uygulamaya konmuştur.

Ulusal Su Politikası Kısa Vadede Yapılması Gereken Çalışmalar

Tüm kamu kuruluşları ve özel sektör firmaları, tarafından açılan su sondaj kuyu bilgileri için DSİ bünyesinde bir veri bankası oluşturulmalıdır.

Yeraltısuları rezervini doğru ve sağlıklı olarak belirleyebilmek için ülke çapında yeraltısuyu potansiyeli yönünden uygun olan tüm akiferlerde yeteri miktarda ve doğru lokasyonlarda insan hatasını da ortadan kaldıran limnigraf aletleri ile mutlaka yeraltısuyu seviye gözlemlerine gidilmeli ve yeraltısuyu rezervleri revize edilmelidir.

167 Sayılı Kanunda değişiklikler yapılarak özellikle yeraltısularının korunmasına yönelik ciddi ve caydırıcı önlemler getirilmeli, kontrolsüz kuyu açılımları önlenmelidir.

Jeolojik ve hidrojeolojik etüdü yapılmamış sahalarda su temin amaçlı sondaj kuyuları açılmamalıdır. Yeraltı jeolojik yapısı ve akifer ortamları belirlenmemiş sahalarda sondaj kuyusu açılması, doğanın jeolojik yıllar boyunca özenle kurduğu ve koruduğu akifer yapılarını nitelik ve nicelik yönünden yok edebilmektedir.

DSİ Genel Müdürlüğü, mümkün mertebe en kısa zamanda derin akiferleri (en az 1000 m derinliğe kadar) araştırmalıdır.

Batı ve Güney Anadolu'da büyük alanlar kaplayan akifer özellikli kireçtaşı biriminin ihtiva ettiği yeraltısularının doğrudan denize boşalan yeraltısuları araştırılmalıdır. Bu bölgelerde son yıllarda gelişen turizm faaliyetleri nedeniyle her geçen gün artan su talepleri de dikkate alınarak bu suların bulunup faydalı hale getirilmesi, ülke ekonomisi açısından da fevkalade önemlidir.

İçme ve sulama suyu , sınır aşan sular, ekolojik göçler çölleşme yok olan yaban hayatı, meralar, tarım alanları ve tarımsal üretim azalan hidroelektrik üretimi gibi büyük problemler ile karşı karşıya olan ülkemizde de kuraklık ulusal afet mevzuatımıza dahil edilmeli su ve afet politikaları birlikte düşünülerek uzun vadeli politikalar oluşturulmalıdır.

Suların da bir gün çeşitli nedenler ile tükenebileceği gerçeğinden hareketle insanlarda "su tasarrufu" bilinci oluşturulmalıdır. Bu kültürü oluşturma ve geliştirme adına İçme, kullanma, sulama, endüstri vb. her alanda, toplumsal eğitime önem verilmelidir

Tatlı su kaynaklarımızın %10'u içme suyu olarak tüketilmektedir. İçme suyunda özellikle kuraklık riskini azaltacak şekilde atıksularımız özellikle su kıtlığı çekilen yerlerde yeniden kullanılabilir hale getirilmeli, şehir ve sulama şebekelerinde kaçakların önlenmesine yönelik tedbirler alınmalıdır.

Tatlı su kaynaklarımızın %20 Si gibi büyük miktarda su kullanılan sanayi sektöründe de önemli ölçüde su tasarrufu sağlanabilmesi için ileri teknolojiler ile beraber atık su kullanımının yaygınlaştırılması gerekmektedir.

Ülkemizde tatlı su kaynaklarının %70 gibi büyük kısmı tarım alanlarını sulamak için kullanılmaktadır. Tarım alanlarımızda aşırı sulanma sebebiyle tuzlanma ve çoraklanma yaşanmaktadır. Tarımsal faaliyetlerde toprağın jeolojik yapısına uygun sulama yöntemi seçilmeli, kıt su kaynakları yönetimi bağlamında salma sulama terk edilerek basınçlı sulama yöntemlerine geçilmeli ve çifçi sulama konusunda yoğun bir şekilde eğitilmelidir. Başta kentsel tüketim ile sanayi tüketiminde kullanılan suların yarattığı kirlilik olmak üzere su kirliliğinin önüne geçmek için ivedi olarak arıtma tesisleri kurulmalı ve sıkı bir şekilde çalıştırılıp çalıştırılmadığı denetlenmeli, uymayanlara yaptırımlar uygulanmalıdır.

Ulusal Su Politikası Uzun Vadede Yapılması Gereken Çalışmalar

Entegre su yönetimi anlayışıyla, bir havzada yer alan tüm su kaynakları, (yüzey, yeraltısuları ve kaynaklar) dikkate alınarak havza bazında hidrojeolojik çalışmalar yapılmalı ve o havza için en uygun su yönetim modeli oluşturulmalıdır.

Araştırmalar Ülkemizin jeolojik yapısına bağlı olarak küçümsenemeyecek miktarda (2-3 trilyon m3) statik rezerv ve fosil su potansiyeli bulunduğunu göstermektedir. Suyun ülkemiz için yaşamsal ve stratejik önemi göz önüne alındığında bu suların kesin rezervlerinin belirlenmesi için detaylı jeolojik-hidrojeolojik araştırmaların yapılması önemlidir.

Sonuç Olarak; tarih boyunca insanların uygarlık alanında ilerlemelerinin ve her ülke için gelişmenin de en önemli unsurlarının başında gelen tatlı suların araştırılması, işletilmesi, korunması ve entegre su yönetimi anlayışıyla optimum olarak işletilmeleri yaşamsal öneme sahiptir. Türkiye yukarıda nispeten özetlenen bu çalışmaları yapması halinde gerek günümüzde gerekse gelecekte (kuraklık olsun/olmasın) ülkemizin, ihtiyaç duyduğu/duyacağı suları karşılayabilme olanağına sahip olacaktır.

UNUTMAYALIM KI SULARIMIZ SORUNLU VE SONLUDUR.

Saygılarımızla... 20.03.2007

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

**DEPREM GERÇEĞİ BU KEZ ANKARADA ORTAYA ÇIKTI...
SİYASAL İKTİDAR VE YEREL YÖNETİMLER ANKARA'NIN DEPREM GERÇEĞİNİ GÖRMEK
ZORUNDADIR..**

Son günlerde Ankara çevresinde oluşan depremler kent merkezi ve ilçelerinde yaşayan halkımızı endişeye sevk etmektedir. Ankara ve çevresinin depremselliği hakkında TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak bilimsel veriler üzerinden ANKARA'nın DEPREMSELLİĞİ değerlendirmemiz aşağıdaki gibidir.

Kamuoyuna saygıyla duyururuz...

1- ANKARA ve yakın çevresindeki alanların sismotektonik özellikleri göz önüne alındığında, ANKARA'nın önemli bir hasara yol açan depreme merkez üssü olmadığı ancak çevresinde meydana gelen depremlerden etkilendiği görülmektedir. Depremsellik açısından, kent merkezinden itibaren 70 kilometre yarıçapındaki bir alanda meydana gelebilecek $M < 5.5$, 120 kilometre yarıçapında meydana gelebilecek $M > 7$ büyüklüğündeki depremlerin etkisindedir.

Bu açıdan bakıldığında Ankara Kenti, 100 km kuzeyinden geçen Kuzey Anadolu Fayı (KAF), 70 km doğusunda bulunan Ezinepazarı Fayı, batısında yer alan Eskişehir Fayı, ile güneyinde yer alan Tuz Gölü Fayının etki alanındadır. Tarihsel ve aletsel kayıtlar bu fay sistemlerinin büyük depremler ürettiğini göstermektedir. Kırşehir-Keskin (19.04.1938), Samsun (26.11.1943), Bolu-Gerede(01.02.1944), Çankırı-Kurşunlu (13.08.1951), Çankırı-Çerkeş (07.09.1953), Çankırı-Köşker (21.04.1983) ve Kocaeli ve Bolu-Düzce (17.08.1999 -12.11.1999) depremleri ANKARA ilini etkilemiştir. Özellikle 01.02. 1944 tarihinde meydana gelen Bolu-Gerede Depreminin Yenişehir ve Kale bölgesindeki yapılarda önemli hasarlara yol açtığı bilinmektedir.

Son yıllarda son aylarda hatta son günlerde oluşan DEPRERİ KISACA HATIRLARSAK, 2007.04.04 tarihinde 3.2 YENİMAHALLE ,2007.04.04 tarihinde 3.2 GÜDÜL, 2007.04.04 tarihinde 3.6 BAĞLUM-KEÇİÖREN, 2006.11.13 tarihinde 3.5 BAĞLUM , 2006.11.12 tarihinde 3.0 KEÇİÖREN, , 2006.11.12 tarihinde 2.7 KAZAN , 2006.11.12 tarihinde 4.4 KAZAN ,11.08.2005 tarihinde 3.5, MAMAK 31.07.2005 tarihinde 5.5 BALA ,12.08.2005 tarihinde 3.5 BALA depremleri yukarıdaki değerlendirmelerle uyumlu olup ANKARA ilinin gözardı edilemeyecek nitelikteki deprem karakteristiğini bir kez daha ortaya koymuştur.

2- Son günlerde yani 3 ve 4 nisan 2007 de Ankara yakınlarında yaşanan depremlerde can ve mal kayıpları olmamış ancak halkımız büyük bir endişe yaşamıştır. Ankara il sınırları içindeki alanlarda meydana gelen afet olaylarına yönelik envanter verileri incelendiğinde, değişik afet olayları nedeniyle Bakanlar Kurulu'nca alınmış 113 adet Afet Maruz Bölge Kararı olduğu görülmekte olup bu alanlardan 44 tanesi bugünkü kent merkezinde 69 tanesi ise çevre ilçelere ait alanlarda kalmaktadır. Afet işleri Genel Müdürlüğüne ANKARA İli kapsamında gerçekleştirilen jeolojik etüt ve hasar tespit çalışmaları sonucunda toplam 900 konutun değişik afet olaylarından etkilendiği belirlenmiştir.

ANKARA il sınırları içindeki alanlar, Bakanlar Kurulu'nun 18.04.1996 gün ve 96/8109 sayılı kararı ile yürürlüğe giren Türkiye Deprem Bölgeleri Haritasında Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Derece Deprem Bölgesi kapsamında yer almaktadır. Birinci Derece Deprem Bölgeleri ilin kuzeyinde Kuzey Anadolu Fayına yakın kesimleri ile doğu-güney doğusunda Tuz Gölü Fayına yakın kısımlarını kapsamaktadır.

3- Ankara civarındaki fay sistemlerinin 5.5 ve 7'den büyük üreteceği depremler, özellikle kent çevresinde Deprem riski yüksek Alüvyonel zeminlerde gelişen çok katlı yapılaşmaları etkileyeceği bilinmektedir. Kaldı ki tarihsel depremlerde Kale, Samanpazarı, Ulus, Altındağ civarında, kaya zeminler üzerinde kurulu Ankara kentinin etkilendiği düşünülürse bu riskin, bugün özellikle Ankara civarında yer alan ve faylarla oluşmuş ovalar, eski dere yatakları ve vadi tabanları üzerindeki kalitesiz yapılarda daha etkili olacağı kaçınılmazdır.

4- Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, Ankara Halkının Endişeye kapılmamalarını, Ankara kent merkezli bir diri fayın olmadığını bildirmek isteriz. Bu açıdan bakıldığında, Ankara ve civarının ayrıntılı jeolojik risklerinin (depremsellik, heyelan, kaya düşmesi, taşkın vb.) tanımlandığı mikro bölgelendirme haritasının yapılması için acilen çalışmaların başlatılması gerekmektedir.

5- Ülkemizin başkenti Ankara kent merkezinin bütünlüklü bir jeolojik jeoteknik etüdünün olmaması büyük bir eksiklik olduğu tartışılmaz bir gerçekliktir. Başta Büyükşehir Belediyesi olmak üzere yerel yönetimlerin Ankara kentinin İmara esas jeolojik jeoteknik etüdlerinin yapılarak kentin Afet risk karakterine uygun olarak mevcut planlarının revize edilmesi savsaklanamaz ve ertelenemez bir görevdir. Bu planlar ışığında imara kapatılma da dahil riskli bölgeler için gerekli önlemler alınmalıdır.

6- Yapılaşma için gerekli olan yapı ruhsatının önemli bir bileşeni olan jeolojik jeoteknik etüdlerin Jeoloji Mühendisleri Odası tarafından mesleki denetime tabi tutulması Büyükşehir ve ilçe belediyeleri tarafından zorunlu hale getirilmelidir. Bu bağlamda ANKARA Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyeleri JEOLJİ MÜHENDİSLERİNİN KAMUSAL DENETİM HAKKINI GÖRMEK ZORUNDADIR..AKSİ TAKDİRDE SORUMLULUK ONLARIN OLACAKTIR.

7- Ve en önemlisi; Doğa insan ilişkisini düzenleyen temel yasalarımızdan İmar yasası ile Afet yasası, maddi ve siyasi rant anlayışı terk edilerek, insanı ve doğayı merkezine alan politikaların ışığında akıl, bilim ve mühendislik normlarına göre yeniden düzenlenmelidir.

Saygılarımızla..

Unutmamalı ki deprem unutulduğu an gelir.. 05.04.2007

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

**"UNESCO" 2008 YILINI DÜNYA YER YILI İLAN ETTİ..
VE ÜLKEMİZ İÇİN DÜNYA YER YILI 60. TÜRKİYE JEOLojİ KURULTAYI İLE
BAŞLIYOR..
BİLİMLE.. EMEKLE..İNATLA..UMUTLA ...60 YIL....**

Basına ve Kamuoyuna

Bu ülkede 60 yıldır sessiz sedasız devam eden bir bilimsel etkinlik var. TÜRKİYE JEOLojİ KURULATAYLARI...1950 li yıllardan sonra bilim ve bilimsel düşüncenin yerini almaya çalışan dogma ve hurafeye rağmen 60 yıldır devam eden bu bilimsel etkinliklerde TMMOB jeoloji Mühendisleri Odası bilimi halkla buluşturma gayreti içinde olmuştur. Bu yıl 16-22 Nisan 2007 tarihleri arasında Ankara'da MTA Genel Müdürlüğü kültür salonların da gerçekleştirilecek kurultayımız, UNESCO tarafından ilan edilen 2008 dünya yer yılı ile çakışmakta buda kurultayımıza ayrı bir anlam katmaktadır.

Dünya yer yılının ülkemiz için önemini jeoloji mühendisleri Odası bilimi ve tekniği halkla toplumla buluşturma olarak algılamakta ve 60. Türkiye jeoloji kurultayını bu amacın önemli bir aracı olarak görmektedir. Bilindiği üzere, Mavi Gezegenimizin geleceği, akıl bilim ve mühendislik ilkelerinin hiçe sayıldığı her şeyin alınıp satılan bir eşyaya dönüştürüldüğü, kaynakların bir avuç varsıla aktarıldığı günümüzde olumsuz bir sürece evrilmiştir. Dünya coğrafyasının her köşesinde insanı merkezine almayan , doğayı ,çevreyi hiçe sayan her şeyi alınıp satılan bir meta olarak gören anlayışlar nedeniyle, deprem, heyelan su baskınları, Tsunami, kaya düşmesi vb . doğa olayları afete dönüşmekte milyonlarca insanımızın canına ve mal kayıplarına neden olmaktadır.Hep tüket daha çok tüket ve her şeyi sermayenin hizmetine sun.... hatta insanı bile Bu anlayışlar küresel iklim değişikliklerini tetiklemekte insan yaşamı için temel gereksinim olan su kaynaklarımız, denizlerimiz akarsularımız meralarımız sulak alanlarımız yok olmaktadır.Buna bağlı olarak her yıl çoğunluğu çocuk olmak üzere 5 milyon kişi kirletilmiş sulardan kaptığı hastalık sonucu ölmekte..yine insanlığın ortak kullanımına sunulması gereken doğal kaynaklar küreselleşme söylemleri ile mutlu bir azınlık için savaşlarla ve işgallerle yada yasal düzenlemelerle talan ediliyor. Kuşkusuz aldığı eğitim gereği doğayı ve çevreyi koruma geliştirme ve gelecek kuşaklara sağlıklı yaşanabilir bir dünya bırakma işlevinde yurtsever jeoloji mühendislerine önemli görevler düşmektedir.

Değerli basın emekçileri

Jeoloji mühendisleri Odası yukarıda belirtilen olumsuzlukların tersine çevrilebileceğini düşünmektedir.Bunun için ülkeyi yönetenlerin yüzlerini halka dönmesi yeterli olacaktır. İşte 60. Türkiye jeoloji kurultayında ülkemiz yer altı kaynaklarının madenden petrole kadar kamu yararına kullanılması, sanayi ve enerji politikalarının belirlenmesi, doğa olaylarının afete dönüşmemesi için alınması gereken önlemlerin, küresel iklim değişiklikleri ve su kıtlığı ile mücadelede kriz yönetiminden risk yönetimine geçmenin elzem olduğunun, afetlere karşı güvenli yerleşim alanları yaratmanın , yer ve insan sağlığı arasındaki ilişkilerinin, kıyı ve denizlerimizin kirlenmesinin nedenleri ve sonuçlarının, tartışılacağı önemli bir bilimsel etkinlik olacaktır.

Değerli basın emekçileri

Dünyada eşine az rastlanan ülkemizde ise her yıl düzenli olarak düzenlenen ve 60 yıl süren ve bir benzerinin daha olmadığı bu bilimsel şölenimiz 1 hafta sürecek olup GÜNCEL TEKTONİK VE DEPREMSELLİK, YER ALTI SULARI MADEN YATAKLARI KIYI-DENİZ JEOLojİSİ, PALEONTOLOJİ, , ENDÜSTRİYEL HAMMADDELER, ÇEVRE JEOLojİSİ, DOĞAL AFETLER,JEOTERMAL, PETROL JEOLojİSİ, , ENERJİ HAMMADDELERİ , TIBBİ JEOLojİ, JEOKARKEOLOJİ VE JEOLojİK MİRAS,

21. Dönem Çalışma Raporu 2006 - 2008

MAGMATİZMA konularında 170 bildiri, 13 konferans, 20 den fazla poster, ve "Yerbilimlerinde Kadın" konulu bir de panel yer almaktadır. Ayrıca, PAUL MARİNOS YÜCEL YILMAZ ,XVAİER LE PİCHON, CELAL ŞENGÖR NICK RANGER, LARRY MEINERT, GİLBERT KELLİNG, JAMES JACSON, WINCHESTER, RYO MATSUMATO gibi bilim insanları kendi uzmanlık alanlarında konferanslar vereceklerdir. Kurultayımızın 6. ve 7 günleri Tuz Gölü Havzası ve Kuzey Anadolu Fay Zonu ile Kapadokya yöresine teknik geziler yapılacaktır.

Ülkemiz insanın , bilim camiasının ve jeoloji mühendislerin onuru gururu coşkusu ve heyecanı olan bu büyük bilim şölenimizin duyurulması yönünde göstereceğiniz duyarlılığa şimdiden teşekkür eder çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Saygılarımızla.12.04.2007

TOPLUM İÇİN BİLİM....

İNADINABİLİM...

TMMOB JEOLojİ MÜHENDİSLERİ ODASI

NÜKLEER YASADA KAMU YARARI NERDE

Basına ve Kamuoyuna

Ülkemizde 1965 yılında başlayan nükleer santral macerası, Akkuyu ve Sinop'ta kurulma kararlarının alınması ve sonu gelmeyen girişimlerin yapılmasıyla devam etmiş ve nihayet "Nükleer Güç Santrallerinin Kurulması ve İşletilmesi Hakkındaki Yasa Tasarısı" toplumsal muhalefeti hiçe sayan bir anlayışın ürünü olarak, kaşla göz arasında Meclis Genel Kurulu'ndan geçmiştir.

Demokrasi anlayışının bilinçli olarak geliştirilmediği ülkemizde yüzde otuz çoğunlukla yurttaşını temsil ettiğini iddia eden iktidar, temsiliyet hakkını bu kez de nükleer santraller için kullanmış, abartılı talep tahminleri, daha ucuz enerji üretimi ve enerji ihracı gibi hiç de gerçekçi olmayan öngörülerle gelecek nesillerin hayatını taahhüt altına almıştır.

"Daha ucuza enerji üretimi" fikrinin temel ögesi olması gereken ekonomik analizlerin hangi kriterler göz önüne alınarak yapıldığı tartışmalıdır. Toplumsal ve çevresel etkileri coğrafi sınırlar ve kuşaklar arasında yayılan nükleer santrallerin dışsal maliyetleri, yani bir ekonomik aktivitenin başkaları üzerinde yarattığı maliyetler söz konusu olduğunda hangi dozun altındaki radyasyon zararsız kabul edilmektedir? Yine dışsal maliyetler söz konusu olduğunda kaza riski nasıl hesaplanmaktadır? Yakıt maliyeti söz konusu olduğunda uranyumun gelecekteki maliyeti nasıl tahmin edilmektedir? Tasfiye ve atık depolama masrafları hesaplanırken hangi nesiller üzerindeki olası maliyetler dikkate alınmaktadır?

Yarılma ömrü 24.000 yıl olan sıradan bir sivil nükleer enerji santral atığı olan plütonyum için Amerikan Ulusal Araştırma Konseyi'nin önerdiği güvenli depolama süresinin 100.000 yıl olduğu göz önüne alınırsa dürüst bir ekonomik değerlendirme bu atıktan kaynaklanan riskin önümüzdeki 100.000 yıl için değerlendirilmesini gerektirecektir. 100.000 sene sonra ortaya çıkacak her türlü maliyetin bugünkü değeri pratik olarak sıfırdır. Hal böyleyken çıkan kanunda "atıklar ve santralin ömrünü tamamladığında sökümü gibi konular için iki ayrı fon oluşturulacağı, radyoaktif atıklar ve ulusal radyoaktif atık hesabı ve işletmeden çıkarma hesapları adlarındaki bu hesaplara ödemelerin şirketler tarafından yapılacağı ancak fonda biriken paranın yetersiz kalması durumunda maliyetin Hazine tarafından karşılanacağı" belirtilmektedir. Bu tasarımı hazırlayan ve kanunlaştıranların 100.000 yıllık bir maliyet çıkarıp çıkarmadıkları merak konusudur. Nükleer santrallerin bir ekonomisinin olmaması bu teknolojinin ancak devlet desteğiyle ayakta durabileceğinin bir göstergesidir. Görünen odur ki insanların geleceklerinin ipotek altına alınması pahasına kar marjı düşen nükleer lobcilere, şirketlere iyi bir pazar kapısı açılmıştır.

Yakıt maliyeti açısından bir analiz yapıldığında ise tüm olumlu göstergelere rağmen

Türkiye, enerji kaynakları açısından net ithalatçı bir ülke konumundadır. 2000 yılı itibariyle yılda tükettiği yaklaşık 80 milyon ton kömürün %85'ini kendi üretirken, 31 milyon ton ham petrolün %91'ini, 15,1 milyar metreküp doğal gazın %96'sını ithal etmiştir. Nükleer santraller için gerekli olan Uranyum aramalarına 1986 yılından itibaren ayrılan bütçe sürekli azaltılmış ve 1991 yılında sıfırlanmıştır. Hammadde aramalarına yönelik olarak gelişen bu olumsuzluklar, nükleer enerji üretimi başlatılsa bile ithal yakıt yolu ile gerçekleştirilmesine yol açacaktır. Aramalardaki gecikmeler nedeni ile kayıp zaman 11-15 yıl arasında değişmekte olup bu bağlamda 2002 yılında yeniden başlatılan arama çalışmaları ürünlerini en yakın 2013-2017 yılları arasında verebilecektir. Hemen eklemek gerekir ki dünya genelinde işletilmekte olan uranyum yataklarının tenörleri % 1'den büyükken ülkemizde en yüksek tenör Yozgat - Sorgun sahasına ait olup % 0.1'dir. Yanlış politikalar sonucunda dışa bağımlı hale gelen enerji üretimimize zorunlu olarak ithal edilmesi gereken olan ve fiyatlarında öngörülemeyecek yükselmelerin gerçekleşeceği uranyum ile bir yenisi daha eklenecektir.

Jeoloji Mühendisleri Odası olarak daha önce sormuştuk, bir kez daha soruyoruz:

Toplumsal ve çevresel etkileri coğrafi sınırlar ve kuşaklar arasında yayılan nükleer santrallerin dışsal maliyetleri hesaplanırken,

-hangi dozun altındaki radyasyon zararsız kabul edilmiştir?

-kaza riski nasıl hesaplanmıştır?

-yakıt maliyeti söz konusu olduğunda uranyumun gelecekteki maliyeti nasıl tahmin edilmektedir?

-tasfiye ve atık depolama masrafları hesaplanırken hangi nesiller üzerindeki olası maliyetler dikkate alınmaktadır?

-Nükleer atıkların depolanacağı alanların nükleer çöplüğe dönüşerek doğayı ve insanı tehdit etmesi önem taşımamakta mıdır?

-Çernobil nükleer santrali kazasından 20 yıl sonra Karadeniz bölgesinde artış gösteren kanser vakaları nasıl açıklanacaktır?

-Geçmişte İstanbul gibi mega bir kentin merkezinde gerek radyoaktif, gerekse tıbbi atıklar nedeniyle halk ve çevre sağlığını hiçe sayan anlayışın hüküm sürdüğü ciddiyetsizlik ve kural tanımazlık ortamında toplum, kurulacak nükleer santralin atıklarından nasıl korunacaktır?

Bu soruların cevabı verilmeden toplumsal muhalefeti hiçe sayarak bu yasaya onay vermek, "kamu yararı" anlayışına ters düşmek ancak uluslararası nükleer lobiye yeni bir pazar kapısı yaratma konusunda bir misyon yüklenmektir. Buna ek olarak nükleer yandaşlarına içinde bulunulan bu süreçte nasıl bir "kamu yararı" gördüklerini açıklama misyonu da düşmektedir.

Sonuç olarak, insanı ve doğayı merkezine alan bir anlayışla, atıl olarak bekleyen yerli enerji kaynaklarımıza dönüşü sağlayacak ulusal bir enerji politikamızı oluşturmak gerekirken; jeotermal, rüzgâr ve güneş enerjisi, hidroelektrik ve kömür de büyük bir potansiyele sahip olan ülkemizde nükleer enerji bugün için teknik bir zorunluluk ya da teknik bir ihtiyaç değildir. Bu olsa olsa küresel sermayenin zorlaması sonucunda ortaya çıkmış siyasi bir karardır. Bu bağlamda Ülkemizde kurulması için hukuki alt yapısı meşrulaştırılmış olan "Nükleer Güç Santrallerinin Kurulması ve İşletilmesi Hakkındaki Yasa"yı bilim ve mühendislik temelinde ulusal çıkarlarımıza uygun bulmuyoruz.

Saygılarımızla.

17.05.2007

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

ANKARA'DA MASUM İNSANLARA YÖNELEN BOMBALI SALDIRI BARIŞA VE KARDEŞLİĞE KARŞI YAPILMIŞTIR. ŞİDDETLE KINIYORUZ

22 Mayıs 2007 tarihinde Ankara Ulus'ta masum insanların ölümüne ve yaralanmasına yol açan bombalı saldırıyı şiddetle kınıyoruz.
Şiddetin masum insanlara yönelmesi kabul edilemez.

Bu saldırı gerçekte; barışa, demokrasiye, kardeşçe bir arada yaşamaya karşı yapılmış bir saldırdır. Bu eylem, bir süredir yaratılmaya çalışılan kampaşma ve kutuplaşmayı arttırarak, demokrasi dışı güçlerin önünü açarken, seçim ortamında yükseltilmeye çalışılacak demokrasi ve barış taleplerine de darbe vurma potansiyeli taşımaktadır.

Bu konuda herkesi sağduyuya davet ederken, başta devlet güçleri olmak üzere yapılan vahşi saldırıyı bahane ederek bunun demokrasi güçlerine yönelik bir operasyona dönüşmemesini umud ediyoruz.

Barış, kardeşlik ve eşitlik içinde bir arada yaşama şansını sonuna kadar zorlamak, başta tüm aydın, demokrat ve yurtseverlerin bugün daha öncelikli görevidir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, saldırıda hayatını kaybeden yurttaşlarımızın ailelerinin acısını paylaşıyor, barış, demokrasi ve insanca bir arada yaşama hakkını savunan güçlerin dayanışması ile bu saldırıların ve etkilerinin aşıllacağına olan inancımızı koruyoruz.

23.05.2007

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

2 TEMMUZU UNUTMADIK !

2 Temmuz 1993 günü Sivas'ta faşist ve şeriatçı güçlerin gerçekleştirdikleri katliam sonucunda 37 demokrat, yurtsever ve devrimciyi yitirmemizin üzerinden 14 yıl geçti.

Yaşamı karanlığa boğmak isteyenlerce katledilen demokratik ve özgür bir ülke özlemi olan canlarımızın acısı yüreğimizde, anıları mücadelemizde yaşamaya devam ediyor.

Bilinsin isteriz, bu ülkenin aydınlık insanları katledilmekle tükenmez. Bu karanlığı dağıtacak güç ve kararlılıkta olan demokrasi güçleri, bu ülkenin topraklarında inatla ışımaya devam edeceklerdir.

Özgür düşünceyi,

bilimi,

sanatı,

demokrasiyi,

bağımsızlığı,

kardeşçe barış içinde bir arada yaşamayı,

savaşırsız sömürsüz bir dünyayı

savunduğumuzu, Sivas'ın yıl dönümünde canlarımızı anarken bir kez daha hep birlikte haykıracağız...

2.07.2007

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

Tüm enerji alanlarından ve petrol sektöründen kamu kuruluşlarının süreç içinde çekilerek, bu alanın uluslararası sermayeye devredilmesine pervasızca devam ediliyor.

PETKİM SATILAMAZ !

AKP iktidarı, halk seçim gündemiyle uğraşırken ülkenin tek petrokimya tesisini apar topar özelleştirdi. Halkın emek ve alın teri ile kurulmuş petrol sektörünün stratejik önemdeki bir kamu kurumu olan PETKİM'in %51 hissesi blok olarak, IMF ve uluslar arası sermayenin dayatmaları sonucunda satılarak, bir kamusal alan daha piyasaya açılmış oldu.

Yılda 2,2 milyon ton üretim gerçekleştiren; yıllık 1,6 milyar dolar cirosu, 41 milyon dolar karı olan, 3.596 kişiye istihdam sağlayan, 5 yılda ülke ekonomisine 1,4 milyar YTL katkı yapabilen, 5 yılda toplam 4 milyar dolar döviz tasarrufu sağlayabilen, halkın çıkarları- kamu yararı doğrultusunda faaliyet gösteren PETKİM, 1,3 yıllık cirosu karşılığında Troika Dialog Group, Investment Production Group Eurasia, Caspi Neft JSC konsorsiyumuna peşkeş çekilmiştir.

Bu satış ile, eğer tesis üretime devam ederse; ürün miktarı ve fiyatı, alanında bir tekel olacak uluslar arası sermayenin insaf(sızlığı)ına bırakılacak, ürün kullanıcıları ve tüketiciler büyük zarar görecektir.

Ülkemizin petro kimyasallar üretiminde bir tekel olan kamu kuruluşumuzun uluslar arası sermayenin kar zarar hesabına terk edilmesi ile, üretim yapılmak yerine, tesisin arazi, liman, depo, baraj, enerji gibi altyapı olanaklarının başka ticari amaçlar için kullanılması söz konusu olabilecek ve petrokimyasalların üretiminden de vaz geçilmiş olacaktır.

Bu özelleştirmeye, petrokimya alanı mülkiyet değiştirirken; sendikasılaştırma, işten atılma, taşeronlaştırma,, çalışma saatlerinin artması ve ürün pahalılığı ile karşı karşıya kalınacaktır.

Özelleştirmelerde, satın alanın kimliği, yerli veya yabancı olması farketmiyor, satın alan kim olursa olsun, sonuçta aynı talanı ve yıkımı yaşıtan özelleştirmelere topyekün karşı durmak gerekiyor.

PETKİM'in satışına sessiz kalan veya sadece kimin aldığı konusuna indirgeyen sistem partilerinin sermayeye dönük yüzü de bir kez daha ortaya çıkmıştır.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, Tüm enerji alanlarından ve petrol sektöründen kamu kuruluşlarının süreç içinde çekilerek, bu alanın uluslararası sermayeye devredilmesine, halkın emeği ve yarattığı değerleriyle kurulan kamu kuruluşlarının sermayeye satışına-özelleştirmelere karşı olduğumuzu bir kez daha vurguluyor,Satışa karşı direnen PETKİM işçilerinin mücadelesini destekliyoruz.

Saygılarımızla.

10.07.2007

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

AKP'NİN GİDERAYAK BORLARDA YOĞUNLAŞTIRDIĞI İHALELER SEÇİM

ÖNCESİ VE SEÇİM SONRASI BOR MADENLERİ ÖZELLEŞTİRME İHALELERİ AKP'NİN BOR OYUNU

Basına ve Kamuoyuna

"Babalar gibi satarım" " satılmayacak hiçbir şey yoktur" söylemleri ile ülke topraklarını bile satan iktidarın Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü Yönetimine getirdiği kadrolar "Bor madenlerimizin işletilmesi devlet eliyle yapılır." hükmünü kapsayan 2840 sayılı kanunu hiçe saymaktadırlar.

Bilindiği gibi bor madenlerimizin işletilmesi, konsantre ve rafine bor ürünlerinin üretilmesi amacı ile üretim tesislerinin kurulması, işletilmesi, ürünlerin yurtiçi ve yurtdışında pazarlama ve satışının yapılması 2840 sayılı yasa doğrultusunda Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmektedir.

AKP iktidarı kamuoyundan çekinerek bor madenlerimizin devlet eliyle işletilmesine ilişkin 2840 sayılı yasayı değiştirememişse de göreve getirdiği yöneticiler yasaları hiçe saymayı çok iyi başarmaktadırlar. Bugüne kadar Eti Maden İşletmeleri tarafından yapılan rafine bor üretimi özel sektöre verilerek fiili durum yaratılmakta ve Sn Hilmi Güler'in 23 Ekim 2003 tarihinde Ankara Sanayi Odasında yaptığı konuşmada "...Bor konusunda bizim yaklaşımımız özerk bir yapıya doğru gidiştir. Muhtemelen bunun son istasyonu Özelleştirme olabilir" açıklamasının uygulamasıdır.

Yöneticilerin yasa tanımazlığındaki cesareti nereden aldıkları açıktır. Bor madenlerinin özel sektöre açılıp açılmayacağına yönelik soruya özelleştirmelerden sorumlu Bakan Abdülatif Şener, "madenlerle ilgili yasal düzenlemeler ve sınırlamalar neyse, bor madenleriyle ilgili düzenlemeler ve sınırlamalar da aynıdır" şeklinde yanıtlamıştır.

Özelleştirmelerden sorumlu bakanın borlar için özel bir yasanın olduğundan habersiz olması düşünülemeyeceğine göre, Bakan yandaşlarına "borların özelleştirileceğini" duyurmakta ve iktidarın Eti Maden İşletmeleri Yönetiminin icraatlarının arkasında olduğunu açıklamaktadır. Toplumu balık hafızalı addeden Eti Maden İşletmeleri de aldığı bu cesaretle neler yapmaktadır?

1980'lerin başından beri üretim yapan rafine bor ürünleri tesisleri ve bunların proses geliştirme çalışmaları üniversite desteği de alınarak kurumun teknik kadrosu tarafından yapılmıştır. Son olarak 1998 yılında yatırımlarına başlanan 160.000 ton/yıl kapasiteli boraks pentahidrat ve 100.000 ton/yıl kapasiteli Emet Borik Asit Tesisleri de aynı şekilde gerçekleştirilmiş ve bu tesisler 2003-2004 yıllarında üretime başlamıştır. Yani kurulması bir süreç dahilinde olan yatırımlar bu yönetim zamanında doğal akışında işletmeye alınmıştır. Ancak kurum yönetimi bunu kendi başarılarıymış gibi sunmaktadır.

2003 yılı başından itibaren Eti Maden İşletmeleri yönetim kadrosu iktidar partisi tarafından değiştirilmeye başlanmış ve kurumdaki deneyimli kadro giderek tamamen tasfiye edilmiş, bir bakıma kurumun hafızası yok edilmiştir. Ve sonuçta iktidarın getirdiği bu yeni kadrolar, Eti Maden yatırım programında yer almakta olan projeleri hazır hatta pilot çapta denemeleri yapılmış yatırım projelerini bile gerçekleştirememişlerdir.

Bu arada Kurum yöneticileri tarafından bugüne kadar görülmemiş bir yöntem denenmeye başlanmıştır; Hizmet Alımı ile Üretim Yöntemi...

HİZMET ALIMI YÖNTEMİYLE, ihalelere çıkılarak özel sektöre, proje yaptırma, üretim tesisi kurdurma, tesis kiralama ve son olarak da bor ürünleri üretmesi verilmektedir.

Burada asıl gizlenen yönetimin 2840 sayılı yasayı delmek olan özelleştirme gayretleri ve bünyesinde mevcut proje tesis kadroları ile yapabileceği işleri yapmayıp özel sektöre yaptırarak kamunun parasını şirketlere aktarmasıdır.

Hizmet Alımı Yöntemi, öncelikle öğütölmüş kolemanit üretimi için denenmiştir. Kurumun kendi bilgi birikimi ile kurduğu 100.000 ton/yıl kapasiteli öğütme tesisi tecrübesi ile 2000'li yıllarda yine kurumun 50 kişiden oluşan bor politikası oluşturma komisyonu öncelikle 300.000 ton/yıl kapasiteli öğütme tesisi kurulması gerektiği görüşünü iletmesine rağmen komisyon görüşü kapasite hiç dikkate alınmamıştır. Sadece bir değirmen ve aksesuarlarından ibaret basit bir tesis olan öğütme tesisi ihalesi bir türlü sonuçlandırılmamış ve öğütölmüş kolemanit üretimi ihaleye bile çıkılmadan özel sektöre yaptırılmıştır. Sonraki yıl ise Bigadiç Tesisleri içinde yine özel sektöre öğütme üniteleri kurdurulmak sureti ile üretim devam etmiştir. Bu şekilde özel sektörün bor üretimi yapabileceği konusunu gündeme getirmek üzere ilk adım atılmıştır.

25.01.2007 tarihinde sonuçlandırılan ihale ile "5 yıl süreyle yılda 5.000 ton olmak üzere toplam 25.000 ton Susuz Boraks'ın üretilmesi" özel sektöre rafine bor ürettirilmesinin ikinci adımı atılmıştır.

Sonrasında kamuoyunun sessizliğini fırsat bilen Eti Maden İşletmeleri bor madenlerimizi önce kendi yandaşlarına sonra da uluslararası güçlere teslim etme adına adımlarını arttırmıştır.

19.02.2007 tarihinde, bir rafine bor ürünü olan Disodyum Oktaborat Tetrahidrat (DOT) (Etidot-67) üretimi gerçekleştirmek üzere "10.000 ton/yıl kapasiteli bir DOT tesisinin kurulması, işletmeye alınması ve sonra çalışır vaziyette, idare tarafından işletilmek üzere 36 (otuzaltı) ay kiralanması" için ihaleye çıkmıştır. Bu ihaleye katılan olmadığı için 10 Temmuz 2007 tarihinde tekrar ihaleye çıkılacaktır.

Oysa aynı Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü 2006 yıllık raporunda 2008 yılında 8.000 ton/yıl kapasiteli Etidot-67 tesisini işletmeye alacağını belirtmektedir. Rafine bor ürünleri üretimi konusunda ülkenin tek yetkin kurumunun üç yıllığına tesis kiralaması hangi amaca hizmettir?..

Son olarak, 25.07. 2007 tarihinde, 3 yıl süre ile yıllık 20.000 ton olmak üzere toplam 60.000 ton Borakspentahidrat üretmek üzere üretim tesisinin kurulması ve üretiminin de özel sektör tarafından yapılması ihalesi gündemdedir.

2840 sayılı yasa gereği bor madenlerimizin işletmesinde tek yetkili olduğu gibi tek deneyimli kuruluş olan Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 20.000 ton/yıl boraks pentahidrat üretim kapasiteli bir tesisi kuramayacak olması söz konusu değildir. Büyük miktardaki kurulu kapasitenin yanında bir anlamı olmayan bu miktar üretimin, tesislerden herhangi birine küçük ilaveler ile kısa sürede gerçekleştirilebileceği tüm kamuoyu tarafından bilinmektedir.

Yukarıda anlatılanlar üzerine;

Kendinize has kurnazlığınızla yapmaya çalıştığınız özel sektöre bor ürünlerini ürettirmek fiili olarak 2840 sayılı yasaya karşı gelmektir. Ve yine kurumun kendi elemanları ile yapabileceği işleri özel sektöre yaptırma girişimleriniz "devletin parasını kötüye kullanmak, kamuyu zarara uğratmaktır.

21. Dönem Çalışma Raporu 2006 - 2008

Hükümeti ve Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü Yöneticilerini son kez uyarıyoruz! Ve sonucu 2840 sayılı Yasa'yı işlevsizleştirmek ve delmek üzere planlanan bu hukuka aykırı işlemlerden vazgeçmeye çağırıyoruz.

06.07.2007

Petrol-İş Sendikası
Kamu İşletmeciliğini Geliştirme Merkezi
Kesk-Esm
Dev. Maden-Sen
TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası
TMMOB Kimya Mühendisleri Odası
TMMOB Metalurji Mühendisleri Odası
Türkiye Maden İşçileri Sendikası

NÜKLEERSİZ BİR YAŞAM MÜCADELESİNDE KARADENİZE VERDİĞİMİZ ÜÇ GENCİMİZİ ANIYORUZ.

22 Temmuz 2006 tarihinde Sinop'ta düzenlenen "NÜKLEERSİZ YAŞAM ŞENLİĞİ"nde Hacettepe Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği öğrencisi JEOGENÇ üyesi Soner BALTA'yı, kardeşi Öner BALTA'yı ve Gazi Üniversitesi Makine Mühendisliği öğrencisi Makine Mühendisleri Odası Öğrenci örgütülüğü üyesi Güneş KORKMAZ'ı, Karadeniz'e vermemizin ardından bir yıl geçti.

Değerli Basın emekçileri,

AKP iktidarı tarafından nükleer lobilerin dayatması ile nükleer santraller gündeme getirilmiş ve santrallerden birinin de Sinop'a kurulması planlanmıştır. Konunun yasal altyapısını oluşturmak için alel acele TBMM den geçirilen "Nükleer Güç Santrallerinin Kurulması ve İşletilmesi Hakkındaki Yasa" da veto edilip, uygulamaya konulamamıştır. Ancak görülüyor ki, içinde bulunduğumuz seçim döneminde sistem partilerinin programlarında hala nükleer santraller yer alıyor.

Nükleersiz bir hayat yolunda yitirdiğimiz gençlerimizi anarken bir kez daha ifade ediyoruz ki:

Nükleer santrallerin yeniden gündeme getirilmesi, ülkenin "enerji ihtiyacı"ndan değil, siyasal bir tercihten kaynaklanmaktadır.

Ülkenin enerji politikası DB ve AB'ye teslim edilmiş, enerji alandaki kamusal hizmetlerin tamamen özelleştirilerek, piyasanın insafsız koşullarına terk edilmesini amaçlayan, yerli kaynakları ihmal ederek enerjide dışa bağımlılığı getiren tercihler politika haline gelmiştir.

Mevcut kaynaklarımızın yetersiz olduğu, nükleer santraller kurulmazsa enerji krizinin kaçınılmaz olduğu yönlendirmeleriyle, Uluslararası nükleer lobilerin baskıları sonucu, milliyetçi-İslamcı kesimlerle, yolsuzluklarla beslenen neo-liberal partiler nükleer santrallerin kurulmasında birleşerek, ülkemizi sonu olmayan bir felaketin içine sürükleyeceklerdir.

Ülkemizin hidrolik ve kömür potansiyelinin halen yüzde 30'lar seviyesinde kullanıldığı, başta jeotermal, güneş ve rüzgar olmak üzere yenilenebilir enerji kaynaklarının yeterince değerlendirilmediği ortadayken nükleer santral kurma çabaları, ülke gerçeklerinden uzak, tamamiyle siyasal bir tercih olarak bu seçim döneminde yeniden karşımıza çıkmaktadır.

Elektrik dağıtım şebekelerimizde kayıp-kaçak oranı halen %20'ler seviyesindeyken, dağıtım hatlarında yapılacak iyileştirmelerin yanı sıra, üretim teknolojilerinin yenilenmesiyle 6-7 adet nükleer santralin üreteceği elektriği sağlamamız mümkünken, yine enerji tasarrufu ile nükleer santrallerden gelecek elektrikten çok daha fazla tasarruf potansiyelimiz mevcutken, Türkiye'nin nükleer enerji santrali konusunda yeni bir maceraya itilmek istenmesi yanlıştır. Öz kaynaklarımız kamusal bir hizmet anlayışı ile planlama içinde devreye alındığında Türkiye hiç bir zaman enerjisiz kalmayacaktır.

Tüm dünya ilk yatırım ve işletim maliyetleri çok yüksek, 35-40 yıllık ekonomik ömürleri boyunca sıkça arıza ve güvenlik sorunları yaşayan, atık sorunlarına çözüm bulunamayan bu pahalı enerji üretiminden vazgeçerken Türkiye'de NÜKLEER SANTRAL KURULAMAZ!

10.07.2007

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

**ÖZELLEŞTİRMECİ, FIRSATÇI ZİHNİYET YİNE İŞ BAŞINDA;
KURAKLIK BAHANESİYLE AKARSULAR DA ÖZELLEŞTİRİLİYOR,
SİYASAL AFET DEVAM EDİYOR!**

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, küresel ısınma, kuraklık ve su krizini bahane ederek, akarsuların işletme haklarının yap-işlet-devret modeliyle özel sektöre bırakılacağını açıkladı. Açıklamadan, tarımsal sulama amaçlı barajların özel sektöre yaptırılacağı, ikinci aşamada tarımsal amaçlı suyun içme suyu olarak kullanılmasının gündeme getirileceği anlaşılmaktadır.

Dünyadaki su sorunları ile ilgili olarak yapılan araştırmalarda, halen 26 ülkede 350 milyon kişinin susuzluk çektiği, 1,2 milyar civarında insanın ise yeterli su kaynağına sahip olmadığı ve her yıl çoğunluğu çocuk 5 milyon kişinin su yetersizliğinden ve kirli sulardan kapıldığı hastalık sonucu, yaşamını yitirdiği belirtiliyor. 2050 yılına gelindiğinde dünya nüfusunun 9.3 milyara ulaşmasının beklendiği ve iklim değişiklikleri yüzünden 60 ülkede toplam 7 milyar insanın su kıtlığı yaşayacağı ifade ediliyor. Günümüzde bile 6 milyar insanın yaklaşık yüzde 20'sinin güvenli su kaynaklarından yoksun olduğu biliniyor.

Ülkemizin toplam yenilenebilir su potansiyeli yaklaşık 234 milyar m³'tür. Ancak, günümüz teknik ve ekonomik şartları çerçevesinde, çeşitli amaçlara yönelik olarak tüketilebilecek yüzey suyu potansiyeli (nehirlerimiz-ki Asi nehri dahildir) 98 milyar m³, yeraltısu potansiyeli ise 12 milyar m³ olarak hesaplanmaktadır. Bu durumda, tüketilebilir yüzey ve yeraltısu potansiyeli yılda ortalama toplam 110 milyar m³ olmaktadır.

Türkiye, su kaynakları ve bu kaynakların kullanımı ve değerlendirilmesi konusundaki faaliyetleriyle bulunduğu coğrafi bölgede ender sorunsuz ülkelerden biri ya da su miktarı açısından yeterli bir ülke olarak görünmesine rağmen, özellikle kişi başına kullanılabilir su potansiyeli incelendiği zaman gerçeğin farklı olduğu anlaşılmaktadır. Uluslararası kriterlere göre kişi başına düşen 10 bin m³ kullanılabilir su "su zengini ülke"ye, 3 bin ile 10 bin m³ arasındaki su "yeterli suyu olan ülke"ye, bin ile 3 bin m³ arasındaki su "su sıkıntısı olan ülke"ye, miktar 1000 m³'ün altında ise, su fakiri ülkeye karşılık gelmektedir. Nüfusu yaklaşık 70 milyon olan ülkemizde kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı yılda yaklaşık 1570 m³ tür. Nüfusumuzun sürekli artışına ters orantılı olarak, kullanılabilir su miktarının değişmemesi, hatta kırsal alanlardan büyük şehirlere göç, yüksek düzeyde ekonomik büyüme gibi etkenler ile nitelik ve niceliğinin azalması göz önüne alınırsa, önümüzdeki yıllarda bu miktarın daha da azalacağı ve uluslararası kriterlere göre "su fakiri" ülkeler arasına gireceğimiz açıkça görülmektedir.

2050 yılında bu oranın 700 m³'e düşeceği öngörülmektedir. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'nün (UNESCO) hazırladığı tatlısu kaynaklarının değerlendirildiği "Dünya Su Gelişme Raporu"nda, kullanılabilir su miktarına göre Türkiye dünyada 45 ci sırada yer almaktadır.

Görülüyor ki, SULARIMIZ SORUNLU VE SONLUDUR.

Elektrik kesintileri yaratarak, nükleer santral kurulmasını gündeme getiren siyasi iktidar, bu kez de aynı fırsatçılıkla kuraklığı bahane ederek sanki çözümmüş gibi akarsuların satışını gündeme getirmektedir.

Akarsuların işletme haklarının özelleştirilmesiyle:

Ülkelerin doğal zenginliği olan suya olan ihtiyaç arttıkça, insanlık için gittikçe daha önemli ve stratejik bir kaynak olmaya başlayan tatlı su kaynaklarının korunarak, verimli ve planlı kullanımı daha önemli bir hale gelmişken, zaten sorunlu olan su kaynaklarımız ve su yönetimi kamusal yarar yerine sadece kar mantığına terk edilecek, plansız kullanım, yerüstü sularının talanı sistemli hale getirilecektir.

Küresel ısınma nedeniyle dünyamızın bir kuraklıkla karşı karşıya olduğu günümüzde kendini hissettiren "su" sorunu, her şeyi satmayı düstur edinmiş siyasi iktidar tarafından tamamen çözümsüz hale getirilecek, su

sorununu yaşamamız hızlandırılmış olacaktır.

Ülkemizde toplam yıllık akış miktarı 186 milyar m³ olan, 26 su havzasının içerisinde Fırat ve Dicle'nin payı toplam akışın %30'unu bulmaktadır.

Dünya Bankası ve Avrupa Birliği'nin dayattığı su politikalarının uygulanması sonucu, başta Fırat, Dicle ve Kızılırmak havzası olmak üzere ilk etapta 13 e yakın akarsu havzasının özelleştirilmesi gündeme gelecek, sularımız; Yuvacık Barajı-İzmit Kentsel ve Endüstriyel Su Temini ile Antalya su ve atıksu sisteminin Fransız şirketi ANTUSU'ya devredilmesi örneğinde olduğu gibi uluslar arası su tekellerinin denetimine geçecektir.

Bir havzada yer alan tüm yüzey ve yer altı su kaynaklarının birlikte dikkate alınıp, entegre su yönetimi anlayışıyla o havza için en uygun su yönetim modelinin merkezi bir yapı tarafından kamu yararı doğrultusunda oluşturulması esastır. Hal böyleken su yönetiminin halkın ihtiyaçları yerine en kısa sürede en fazla karı esas alan şirketlere devredilmesinin akla, bilime ve mühendisliğe sığdırmak mümkün değildir.

Su gibi yaşamsal bir konu, piyasaya terk edilip, gelecek kuşakların yaşamları bu günden çoraklaştırılmaz. Elektrik üretiminde hidrolik potansiyelimizin özel şirketler tarafından nasıl talan edildiği gerçeği gözlerimizin önündedir.

4628 Sayılı "Elektrik Piyasası Yasası" ve ardından kurulan "Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK)" ile enerji sektöründe kamu hizmeti anlayışı terk edilerek, tümüyle serbest piyasa faaliyetinin önü açılmıştır. Yasa öncesi, su havzaları kamu tarafından bütünlüklü ve planlı şekilde ele alınarak kaynaklar elektrik üretimi için sonuna kadar verimli kullanılırken, yasa ile birlikte gelişen süreçte özel sektör havzanın en verimli yerine lisans alarak, deyim yerindeyse havzanın en kaymaklı yerini kullanılıp diğer yerleri pasaysa dönüşmekte, piyasa çıkarları adına kamusal su kaynaklarımız geri dönüşümsüz talan edilmektedir. Tamamen kar güdüsüyle hareket eden ve denetime tabi olmayan özel sektör, ülke kaynaklarını plansız bir şekilde talan ederek özelleştirmenin ne anlama geldiğinin öğretisi olmuştur.

Su ve Enerji gibi kritik sektörlerde bilimsel gerçek ve akıl planlamayı tek elden yürütmeyi uygun görürken bugün enerji üretiminde yaşadığımız hidrolik kaynaklarımızın talanını yarın akarsularımızın satılması ile katlanarak bütünüyle yaşayacağız.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak uyarıyoruz!

Tatlı su kaynaklarımızın, araştırılması, işletilmesi, korunması ve entegre su yönetimi anlayışıyla en verimli şekilde işletilmeleri yaşamsal öneme sahiptir. Bu yaşamsal önemdir ki, yer altı ve yerüstü su kaynaklarımızın; kamu yararı ve ülke çıkarları doğrultusunda belirlenecek politikalar ile ve kamu kuruluşumuz tarafından merkezi bir planlama ile değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır.

Akarsularımızın satışı siyasal bir afet olacaktır.

UNUTMAYALIM KI SULARIMIZ SORUNLU VE SONLUDUR.

Saygılarımızla,

01.08.2007

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

**TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
SU KESİNTİLERİNİN SORUMLUSU, SU YÖNETİMİNİ BİLMİYEN SİYASAL
İKTİDARLAR VE SORUMSUZ YEREL YÖNETİCİLERDİR**

Örnek bir kent olması gereken başkent Ankara, bugünlerde yaşamsal bir sorunla karşı karşıya kalmış ve kent sakinleri yerel yöneticilerin yarattığı su kriziyle baş başa bırakılmıştır.

Her şeyden önce bugün yaşanan sorunun kaynağı asıl olarak kuraklık değil, özellikle aklı, planı, bilimi, mühendisliği bir kenara iten, uzman kuruluşların ve meslek odalarının görüşlerini dikkate almayan, popülist, günlük çözüm üretebilen, faydacı bir yönetim tarzını benimseyen siyasi iktidarlar ve yerel yönetimler ve yöneticilerdir.

Ankara'nın bugün uzun süreli su kesintilerine başlamış olmasının sorumlusu doğrudan küresel ısınma değil, Ankara Büyükşehir Belediyesi ve dolayısıyla ASKİ'dir.

Ankara'ya içme ve kullanma suyu sağlayan Çubuk-2, Kurtboğazi, Çamlıdere, Eğrekkaya, Akyar ve Bayındır barajlarının aktif rezervuarları (toplam Kapasiteleri) 1 milyar 509 milyon 319 bin metreküp olup, halen 66 milyon 700 bin metreküp toplam kullanılabilir su miktarı kalmış durumdadır. Barajlara halen 300-400 bin metreküp su girişi olmakta, bu miktarda ancak buharlaşmaya karşılık gelerek bir katkı sağlamamaktadır. Ankara'nın günlük su kullanımının 800- 900 bin m³ olduğu düşünüldüğünde ve bütün barajlar tamamen dolduğunda Ankara'ya 5 yıl yetebilecek kapasitede oldukları görülmektedir. Bu barajlara yılda ortalama gelen su miktarının özellikle son 2 ,3 yıldır yağışların yetersizliğinden dolayı yıllık ihtiyacın altında olduğu ve mevcut rezervlerden tüketildiği de bir gerçektir. Ancak bir gerçek daha var ki, daha 1968 lerden başlayan, 1995 lerde de tekrarlanan DSİ Ankara İçme Suyu Master Planlarında Ankara'nın 2050 yılına kadar olan su ihtiyacının nasıl karşılanacağı planlanmış ve 2027 yılına kadarda Gerede- Işıklı projesinin hayata geçirilmesi ile soruna çözüm bulunacağı öngörülmüş, Kızılırmak ise 2027 yılından sonra alternatifleriyle birlikte yedekte tutulmuştur. Ancak bütün bu veriler bilinmesine karşın son 15 yılda yeni yerleşim alanlarının ortaya çıkması (örneğin batıkent, çayyolu, erylaman, elvankent, fatih vb..semtler.) dikkate alınmamış, Ankara Büyükşehir belediyesi ve ASKİ popülist politikalarla köprülü kavşaklarla yada kent rantı üretmekten başka bir şey yapmamıştır. Dolayısıyla bugün Ankara'nın yaşadığı sorunun baş mimarları Melih Gökçek ve ASKİ'dir.

Gerede- Işıklı projesi başlangıçta, Gerede'den yani Batı Karadeniz havzasına dökülen Gerede suyunun pompajla Çamlıdere barajına basılmasını içeriyordu ve projenin birinci aşamasının 2003 yılında tamamlanması planlanmıştı. Proje DSİ tarafından bir protokolle ASKİ'ye devredildikten sonra yaklaşık 30 km.lik.tünel vasıtasıyla Çamlıdere barajına aktarılması şeklinde yeniden planlandı. Ama ne yazık ki proje değişikliğinden başka ASKİ tarafından bu güne kadar Gerede Işıklı sistemi ile ilgili hiç bir şey yapılmamıştır ve bunun nedenini de ASKİ'ye Büyükşehir Belediyesine sormak gerekiyor.

ASKİ Genel Müdürlüğü'nün son zamanlarda, asli görevi olan su ve kanal işleri yerine, kuruluş yasasına aykırı olarak köprülü kavşak ve yol yapımı işlerinin asıl faaliyet alanı olması, bu gecikmenin ana nedenlerinden biri olmuştur. ASKİ nin bu işlere 350 milyon dolar harcadığı, oysa Gerede sisteminin birinci aşaması tesisleri için 238 milyon doların bile yeterli olacağı ifade edilmektedir.

ASKİ görev gereğini yerine getirmediğinden DSİ master planda Gerede sisteminden sonra hayata geçecek en son ve yedek proje olan Kızılırmak Projesini devreye sokmak durumunda kalmıştır. Kızılırmak projesinde de iki önemli sorun bulunmaktadır. Birincisi sülfat oranının yüksek olması ve ağır metaller içermesi nedeniyle, önemli sağlık sorunlarını getirebilecek olması ve ikincisi ise, yaklaşık 500 metre gibi bir kot farkının bulunması nedeniyle maliyetinin yüksek olmasıdır.

Ankara'daki arıtma tesisleri bu nitelikteki bir suyu arıtacak teknik özelliklere sahip değildir ve sülfatlı ve ağır

metalli Kızılırmak suyunu arıtmaya yönelik olarak ta yeni bir arıtma sistemi oluşturulması düşünülmemektedir. Sonuç olarak, Kızılırmak suyunun Ankara'ya getirilmesi, eğer bulunursa diğer baraj suları ile karıştırılrsa dahi, önemli sağlık sorunlarının yaşanmasına yol açacak, Ankara içilebilir su olanağından mahrum kalabilecek ve yüksek fiyatla sadece kullanma suyuna mahkum edilmiş olacaktır.

ASKİ'nin su krizinde payı olan bu güne kadar yapmış olduğu hatalar bununla da bitmemektedir.

Ankara yeraltı suyu potansiyeli kent içindeki yeşil alanları park bahçeleri sulamaya yetecekken, ASKİ bugüne kadar bu alanlarda atılmış içme suyu ile sulamıştır. Bu amaçla yapılan sulamaya harcanan miktar, tahminen yıllık 35 - 40 milyon metreküptür ve bu da Ankara'nın yaklaşık 1.5 aylık içme suyu miktarıdır. Yıllardır Ankara'nın içme suyu başka imkanlar varken yeşil alan sulaması için kullanılmış ve önemli bir kaynak israfına uğramış plansızlıktan yol açılmıştır. Sadece son 5 yılda yeşil alan sulaması yer altı sularından yapılsaydı, Ankara bugün su kesintisi ile karşı karşıya kalmamış olacaktı. Diğer taraftan ASKİ, şehir suyu ile şahıs yeşil alanlarının sulanmasını yasaklarken, vatandaşa doğrudan veya özel şirketler aracılığıyla fahiş fiyattan su satmaya başlamış, adeta fırsatçı bir ortam yaratarak vatandaş mağdur edilmiştir.

ASKİ, Ankara'nın yer altı su potansiyelini geliştirmeye, korumaya yönelik çalışmaları yeterince yapmamıştır. Ankara ve yakın çevresinde içme suyuna büyük oranda katkı sağlayacak kalite ve miktarda yer altı suyu bulunmamaktadır. Ancak, var olan kaynakları da en verimli ve optimum olarak değerlendirmek gerekirken, kriz anında devreye sokulabilecek yeni kuyu açılması ve mevcut kuyuların korunmasına yeterince önem gösterilmemiştir. Kazan ilçesi civarında açılan mevcut su kuyuları yeniden elden geçirilerek ilave kuyular açılmalıdır. Bu alanda faaliyet gösteren kum ocakları yer altı su akiferini yok etmek üzeredir. Yıllardır bu olumsuzluğa göz yumulmaktadır, derhal önlem alınması gerekmektedir.

Ankara yeraltı suyunun bir bölümü kenti boydan boya kateden doğu batı yönlü Ankara çayı alüvyonundan sağlanmaktadır. Ankara çayı ise bilindiği gibi, arsenik, cıva, kurşun, kadmiyum, gibi insan sağlığını tehdit eden zehirli ağır metaller ve organik kirlenmeye maruz bırakılmış ve kanalizasyon sistemine dönüşmüştür. Kanalizasyon sistemini Ankara çayından tamamen tecrit etmek ve bir an önce temizlenmesi, rehabilitasyonunu için uzun vadeli çalışmalar başlamak gerekmektedir. Bu, öncelikle halk sağlığı açısından önemlidir ve yeraltı suyunun korunması yönünden de gereklidir.

Mücvir alan sınırlarının yasa ile genişletilmesi ile bir çok ilçe, belde ve köy Büyükşehir belediye sınırları içine dahil olmuştur. Bu yerleşimlerin su ihtiyaçlarının mümkün olduğunca bulunduğu bölgedeki yeraltı suyu ve yüzeysuyu kaynaklarından karşılanması öncelik olması gerekirken, ASKİ tarafından şehir şebekesinin bu bölgelere genişletilmesi tercih edilerek mevcut potansiyelinde yetmemesine yol açılmıştır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, su tasarrufu ve bilinçli su tüketimi konusunda da sınıfta kalmıştır. Eğitim verilmesi gerekirken; konu, hali yıkama, araba yıkama, çim sulama gibi basit yasaklayıcı bir konuya indirgenmiştir.

Suların da bir gün çeşitli nedenler ile tükenebileceği gerçeğinden hareketle insanlarda "su tasarrufu" bilinci oluşturulmalıdır. Bu kültürü oluşturma ve geliştirme adına içme, kullanma, sulama, endüstri vb. her alanda, toplumsal su eğitime önem verilmelidir.

Bu tablo karşısında Başkent Ankara'nın karşılaşılabileceği kuraklığın bir afete dönüşmemesi için; akıllı, planlı, bilimsel, mühendislik temel alıp, uzman kuruluşların ve meslek odalarının görüşlerini dikkate alan politikalar geliştirilmeli; jeolojik-hidrojeolojik araştırmalara göre geliştirilmiş projeler planlama ile hayata geçirilmeli ve popülist, günü kurtaran, faydacı bir yönetim tarzı terk edilmelidir. .

Saygılarımızla.

01.08.2007

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

17 AĞUSTOSUN 8.YILINDA DEPREMLERDEN, KURAKLIĞA AFET POLİTİKASIZLIĞI DEVAM EDİYOR...AFETLER DOĞAL DEĞİLDİR...TAKDİR-İ İDARİ AFETLER SÜRÜYOR...

17 Ağustos 1999 tarihinde Marmara bölgesinde meydana gelen, büyük çapta can ve mal kaybına neden olan depremin ardından 8. yıl geçti. Resmi kayıtlara göre depremde, 17.825 yurttaşımız yaşamını yitirmiş, onbinlercesi yaralanmış, 96 bin konut ağır hasar, 107 bin konut orta hasar, 124 bin konut az hasar görmüş doğrudan ve dolaylı etkileriyle yaklaşık 16.000.000 insanımız depremde değişik düzeylerde etkilenmiş; yaklaşık 25-30 Milyar Dolarlık bir ekonomik kayıp ortaya çıkmıştır. Bu acı tablo; can ve mal kayıplarının büyüklüğü açısından 17 Ağustos Depremini, ülkemiz için "yüzyılın felaketi" olarak değerlendirilebilecek nitelikte olduğunu göstermektedir. Yaşananları, ilgili bir meslek Odası olarak hiçbir zaman unutmadık, aradan geçen 8 yıl boyunca yeterli duyarlılığı göstermeyen siyasi iktidarlara ve kamu yönetimine de unutturmayacağız. Yaşadığımız büyük felaketin yıl dönümünde, depremde yitirdiğimiz yurttaşlarımızı saygıyla anıyoruz.

Değerli Basın Emekçileri,

Ülkemiz, sahip olduğu jeolojik, topoğrafik ve meteorolojik koşulları nedeniyle büyük çaplı can ve mal kayıplarına yol açan afet olayları ile sıkça karşılaşmaktadır. Son 58 yıl içerisinde depremlerden, 58.202 yurttaşımız yaşamını yitirmiş, 122.096 kişi yaralanmış ve yaklaşık olarak 411.465 bina yıkılmış veya ağır hasar görmüştür. Sonuç olarak denilebilir ki, depremlerden her yıl ortalama 1000 yurttaşımız ölmekte ve 7000 bina yıkılmaktadır. Bu yıkımlar sonucu, ülkemiz her yıl Gayri Safi Milli Hasılamızın % 1-3'ü arasında ve maddi karşılığı 3- 5 milyar dolar olan bir ekonomik kayba uğramaktadır. Deprem Bölgeleri Haritası'na göre, yurdumuzun %92'sinin deprem bölgeleri içerisinde olduğu, nüfusumuzun %95'inin deprem tehlikesi altında yaşadığı ve ayrıca büyük sanayi merkezlerinin %98'inin ve barajlarımızın %93'ünün deprem bölgesinde bulunduğu bilinmektedir. Sonuç olarak, ülke coğrafyamızın büyük bir kesiminin her an yıkıcı bir deprem tehlikesiyle karşı karşıya olduğu açık bir gerçekliktir

DEPREM ÖNLENEMEZ ANCAK ZARARLARI AZALTILABİLİR

Türkiye'de özellikle 1950'lerden sonra başlayan, gelir dağılımındaki bozukluk ve işsizlik gibi sosyo-ekonomik sorunlar nedeniyle kentlere göçün artması sonucunda, plansız şehirleşme ve sanayileşme, kaçak ve denetimsiz yerleşme ve yapılaşma bugün de yoğun olarak devam etmektedir. Bu durum, ülkemizdeki deprem ve diğer afet risklerini sürekli artırmaktadır. Özellikle maddi ve siyasi rantı öne alan, aklı, bilim ve mühendisliği, planlamayı dışlayan, siyasal sosyal ve yönetsel anlayışların ve ULUSAL BİR AFET POLİTİKASINDAN YOKSUNLUK nedeniyle, jeolojik yapısı gereği deprem, su baskını, heyelan, kaya ve çığ düşmesi yada kuraklık gibi doğa olaylarının sıkça yaşandığı ülkemiz aynı zamanda maalesef bir "AFET ÜLKESİNE DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞTÜR". Nüfus artışı ve gelişme hızına bağlı olarak bu süreç böyle devam ettiği müddetçe, gelecekteki afetlerdeki can ve mal kayıplarımızın öncekilerden çok daha fazla olacağını söylemek bir kehanet olmayacaktır. Oysa, ülkemizin jeolojik, ve meteorolojik karakteri, afet olayları ve zarar azaltma konusunda bütünlüklü bir yaklaşımın geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Son günlerde ülke gündemine damgasını vuran kuraklık olgusu karşısında yaşananlar göz önüne alındığında birkez daha görülüyor ki, bu bütünsel kavrayıştan uzak politikalar sürdürüldüğü sürece afet sorunsalı hep hazırlıksız yakalandığımız ve "takdir-i ilahi!" olarak görülen olaylar olarak karşımıza çıkacaktır. Oysa ülkemiz için ne Alp-Himalaya kuşağında yer aldığımız sürece ne depremler ne de yarı-kurak Akdeniz iklim bölgesinde su zengini olmayan bir coğrafyada olmamız nedeniyle kuraklık, beklenmeyen veya "takdir-i ilahi!" bir olgu olamaz.

Değerli Basın Emekçileri,

Biraz önce vermeye çalıştığımız anlayışlar, hala devam etmekte yasal, yönetsel, sosyal ekonomik bilimsel ve teknik önlemler alınmayarak adeta yeni afetlere davetiye çıkarılmaktadır. Örneğin, Birleşmiş Milletlerin 1990 yılında başlayan Doğal Afet Zararlarının Azaltılması 10 Yılı kapsamında tartışılan ve Uluslararası tüm organ ve platformlarda önemle vurgulanan "afetlerle sürdürülebilir kalkınma arasındaki bağ" ülkemizde neredeyse yok sayılmaktadır. 2007-2013 yılları arasını kapsayan ve 59. hükümet tarafında hazırlanan ülkemizin her sektörü, kurumu ve bireyi için en üst ölçekte ve en üst derecede yapılan planlama belgesi olan "DOKUZUNCU KALKINMA PLANI (2007-2013)"nda afete karşı hazırlıklar ve afet zararlarıyla mücadele süreci unutulmuştur. Bu planda deprem ve diğer doğal afet zararlarının azaltılması çalışmaları ile ilgili olarak hiçbir sorun, strateji, politika ve önlemden bahsedilmemektedir. Bu plana göre, sanki ülkemizin deprem ve diğer doğal afetlerle ilgili olarak hiçbir sorununun olmadığı ve önümüzdeki 7 yıl içerisinde bu konularda herhangi bir önlem almaya gereksinim duyulmadığı gibi bir sonuç ortaya çıkmaktadır. TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, yeni kurulacak olan 60. Hükümetin bu yanlışlığı ve perspektif eksikliğini ivedilikle ortadan kaldırmasını, başta dokuzuncu kalkınma planı olmak üzere her tür ve ölçekte yapılacak planlamalarda, kurumsal yapılanmada ve ilişkilerde ülkemizin afet gerçekliliğine uygun olarak gerekli revizyonu yapması gerektiğini bir kez daha belirtiyoruz. Bu talebimizin de sonuna kadar takipçisi olacağımızı ifade ediyoruz.

Yine 59. Hükümet tarafından geçtiğimiz aylarda "oluşturulma gerekçesi ortadan kalktı" nedeniyle "Ulusal Deprem Konseyi"nin lağvedilmesi de, konuya gösterilen özensiz yaklaşımın bir başka çarpıcı ve ironik örneğidir.

Ulusal afet politikasızlığımıza bir başka örnek ise, konuyla ilgi yasal düzenlemelerin durumudur. 1999 depremlerinden sonra hala imar yasası ve afet yasası çıkarılamamıştır. Bunun yanında afetlerin bütünsel olarak ele alınmaması nedeniyle 31 afetten en önemlilerinden biri olan ve son yıllarda gerek dünya, gerekse ülke gündeminden eksilmeyen ve somut olarak başta tüm başkentliler olmak üzere tüm ülke insanını etkileyen su kıtlığını doğuran kuraklıkla ilgili ulusal mevzuatımızda tek kelimenin olmaması afet politikalarında sınıfta kaldığımızın bir başka göstergesidir.

Afet zararlarının azaltılması ve Ülkemizdeki yerleşim yerlerinin afetlere karşı güvenli hale getirilmesi, ara vermeden kararlı bir şekilde sürdürülmesi gereken, afetlere karşı mücadele kültürü ile desteklenen toplumsal bir hedef olmalıdır. Bu yolda teknik, sosyal, hukuksal ve ekonomik boyutlarıyla sağlamlaştırılmış çağdaş bir afet yönetim sistemine duyulan ihtiyaç kadar Merkezi ve Yerel Yöneticilerin kararlılığına ve bilimsel açılımlara sahip çıkılmasına da ihtiyaç vardır. Bu nedenle merkezi ve yerel yönetimlerde kamusal erk kullanıcılarının,

Dünya Bankası güdümlü piyasacı politikalar yerine kamu yararı ve bilimsel kriterler çerçevesinde bütünsel afet politikalarına duyarlılık göstermeleri ayrı bir önem taşımaktadır. Bunun için ulusal bir afet politikasının oluşturulması gerekmekte ve bunun için tek bir saniye bile kaybedilmemelidir.

ULUSAL AFET POLİTİKALARI İÇİN GENEL YAKLAŞIMLAR NE OLMALIDIR...

HER ŞEYDEN ÖNCE AFET; KURAKLIKTAN, DEPREME, HEYELANDAN TEKNOLOJİK AFETLERE KADAR EN GENİŞ ÇERÇEVEDE, TOPLUMSAL KATILIMI GÖZETEN GENİŞ BİR ZEMİNDE VE ZARAR AZALTMA ODAKLI BİR YÖNETİM SİSTEMİ İÇİNDE ELE ALINMASI VE PLANLANMASI GEREKEN STRATEJİK BİR KONUDUR.

Afet tehlikeleri açısından hassas bir coğrafyada bulunan ülkemizde kriz yönetiminden önce risk yönetimine öncelik veren, hazırlık, planlama ve zarar azaltmaya dönük araçların geliştirilmesi gerekmektedir.

Yasal düzenlemeler acilen gerçekleştirilmelidir. Bunun için 3194 sayılı imar yasası ve 7269 sayılı afet yasası , yara sarma yerine zarar azaltma odaklı olarak kamu yararı gözetilerek, bilim ve mühendislik ilkeleri doğrultusunda yeniden gözden geçirilmelidir.

Afet Yönetim Sistemindeki çok başlılığın yaşanan olumsuzlukların önemli nedeni olmasından dolayı kurumsallaşma süreci merkezi planlama anlayışı temelinde yeniden ele alınmalı; kurumlar arasında sinerji yaratılmalıdır. Afet Yönetiminde kurumsal dağınıklığı ortadan kaldırmak için "Afet Müsteşarlığı" kurulması yerinde olacaktır.

Afet zararlarının azaltılması sürecinin önemli aktörlerinden birisi de Yerel Yönetimlerdir. Deprem riski yüksek alanlardaki Belediyelerden ve Valiliklerden başlamak üzere Yerel Yönetimlerin teknik alt yapısını ve personel durumunu güçlendirmek, başta jeoloji mühendisi olmak üzere teknik personel istihdamını artırıcı önlemler almak, afetlere karşı hizmet içi eğitim çalışmaları organize etmeleri gerekmektedir.

Türkiye'nin deprem/doğal afet zararlarının giderilmesi amacıyla ortaya çıkan mali kaynak gereksinmelerini karşılamada bugüne kadar başvurmuş olduğu yol; bütçeden kaynak aktarma, iç borçlanma, vergiler ve uluslar arası kuruluşlardan kredi ve yardım almak şeklinde olmuştur. Ancak bu yöntemler yerine önceden bir fon yaratabilmesinin ve fon kaynaklarının etkin bir şekilde kullanılmasının; bu çerçevede uygulanan ekonomik program çerçevesinde tasfiye edilen "Afet Fonu"nun yeniden oluşturulmasının daha yararlı olacağı inancındayız.

Afetlerle mücadelenin temel araçlarından biri de ekonomik kaynaklardır. Ulusal bütçesinin %1-3'ü arasında afet zararıyla karşılaşan ülkemizin, afetlere karşı direnebilmesi ve ilerideki risklere karşı kalkınmasını güvence altına alabilmesi için, her yıl ulusal bütçenin en az %3'ünü zarar azaltma harcamalarına ayırması gereklidir.

Dünyada zarar azaltma süreçlerinin ilk adımı olarak görülen ve afete duyarlı planlamayı sağlamada önemli bir araç olan Afet Tehlike Haritalarının (Deprem Tehlike Haritaları, Heyelan Duyarlılık ve Risk Haritaları, Çığ Düşmesi Risk Haritaları, Su Baskını Haritaları vb) hazırlanmasına yönelik çalışmalar ivedi olarak başlatılmalıdır.

Her tür ve ölçekteki planlama öncesi İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etütlerin yaptırılması, ülkemizin afet yönetim sisteminde öncelik vermek zorunda olduğu zarar azaltma stratejisinin en önemli bileşeni olmak zorundadır.

Eğitime yatırım yapılmadıkça afetlerle baş edecek afet kültürüne sahip bir toplumdan söz edilemez. Deprem sonrasında eğitim alanında kalıcı adımlar atılmamıştır. Japonya örneğinde olduğu gibi belirlenmiş bir günde ve her yıl tekrarlanacak şekilde tüm yurttaşların katılacağı ulusal ölçekte bir Afet tatbikat günü yapılmalıdır. Alışlageldik gösteri amaçlı etkinliklerden vazgeçilmelidir.

Deprem Şurası raporlarında da vurgulandığı gibi orta öğretimde jeoloji derslerinin okutulması konusundaki öneriler dikkate alınarak hayata geçirilmelidir. Jeoloji derslerinin önemli bir işlevinin de, bir doğa olayının, bilinçsizlik, sosyal ve ekonomik politikadaki yetersizlikler sonucu afete dönüştüğünü, afetin bir kader olmadığını yeni nesillere öğretmek olacağı unutulmamalıdır

Afet güvenliğinin sağlanması diğer tüm toplumsal olgular gibi siyasal bir etkinlik alanıdır. Ülkemizde, Afeti sadece yasal, kurumsal veya teknik bir sorun olarak gören ve bu noktalarda çözmeye çalışan anlayışlar hala değişmemiştir. Afet konusunun sosyal, kültürel ve psikolojik boyutları gözardı edilmemelidir.

Sonuç Olarak;

17 Ağustos 1999 Depreminin yıkıcı sonuçları ile bir kez daha anlaşılmıştır ki, ülkemizin afet güvenliğini yükseltmek, yurttaşları ileride meydana gelecek afetlerin zararlarından korumak; siyasal, toplumsal ve Anayasal bir sorumluluktur.

Zarar azaltma, önceden hazırlık ve planlama, afet olayına müdahale, iyileştirme ve yeniden inşa aşamalarını birbirini bütünler bir tarzda kurgulayan bir afet yönetim sistemi etrafında bütünleşmek ve afet zararlarıyla toplumsal olarak mücadele etmek zorundayız. Yaşadığımız çevrenin jeolojik gerçekliği bunu gerektirmektedir.

Afetlere karşı zarar azaltma odaklı bir afet yönetim sistemi içinde başta siyasi iktidar olmak üzere toplumun tüm kesimleri bir araya gelmek ve kuraklıktan depreme, heyelandan teknolojik afetlere karşı daha dirençli bir toplum yaratmak zorundayız.

Ülkemizin jeolojik ve meteorolojik gerçekliği afetlere karşı dünden daha fazla hazırlıklı olmamız gerektiğini bizlere söylüyor.

Unutmamalıyız ki, DOĞANIN ŞAKASI YOKTUR!

16 Ağustos 2007

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

EŞME'DE YARGI KARARLARI UYGULANMIYOR! YERALTI KAYNAKLARIMIZIN YAĞMASI DEVAM EDİYOR!!

Basına ve Kamuoyuna,

Uşak-Eşme'deki Kışladağ Altın İşletmesine Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından verilen ÇED Olumlu Görüşü hakkında Danıştay 6.Dairesi tarafından verilen yürütmeyi durdurma kararı ile işletme ruhsatı hakkında Manisa İdare Mahkemesi tarafından verilen yürütmeyi durdurma kararlarına rağmen, insan ve çevre sağlığı açısından büyük bir tehdit oluşturan tesiste faaliyete devam edilmektedir.

TÜPRAG Madencilik Şirketi tarafından 2006 yılı Mayıs Ayı'nda "Deneme İzni" ile faaliyete başlayan maden-kimya işletmesi, çalışmaya başladıktan bir ay sonra, Uşak Eşme ve köylerinde binden fazla insanın siyanürden zehirlenmesine neden olmuştu. 9 Temmuz 2007 tarihinde, madenle ilgili Çevre ve Orman Bakanlığı ÇED Olumlu görüşünün açıkça hukuka aykırı olduğu ve uygulanması halinde telafisi güç zararların oluşacağı gerekçesi ile Danıştay kararı ile işletme kapatılmıştı. Ancak yargı kararlarının gereğinin geç yerine getirilmesi sonucu Danıştay kararından sonra da yöre yurttaşları siyanürden zehirlenmiştir.

Şu ana kadar köylerin yok edildiği, 22.000 ağacın kesildiği ve işletme süresince 70 bin ton siyanür kullanılacak olan maden işletmesi, siyanürlü yığın liçi yöntemi olarak adlandırılan dünyadaki en ilkel ve vahşi teknoloji ile yeniden faaliyete başlamaya hazırlanıyor. Halen işletme sahasında milyonlarca ton siyanürlü atık bulunmaktadır. Yargı kararlarının gereği olarak maden sahasının rehabilite edilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde işletme kapalıyken dahi büyük doğal felaketler yaşanabilecektir.

Kanadalı Eldorado Gold Şirketi'nin Türkiye'deki uzantısı TÜPRAG Metal Madencilik Şirketinin bir yetkilisi, Danıştay karardan sonra maden işletmesinin faaliyetlerinin durdurulacağını ve yargı kararının gereğini yerine getireceklerini kamuoyuna açıklamasına rağmen, katıldığı toplantılarda yargı kararlarına saldırmış ve son bir ay içerisinde yüzlerce araçla yeni makineler getirilerek her gün yüzlerce işçi tarafından işletmede çalışmalara devam edilmiştir. Maden sahasının yakınındaki Söğütlü Köyü'nde yeni bir liç alanı daha hazırlanarak işletmenin "üretim" kapasitesi de arttırılmıştır.

Bugüne kadar Çevre ve Orman Bakanlığı'nın siyanürlü altın madenciliği ile ilgili verilen ÇED olumlu görüşüne dayanarak faaliyete başlayan Bergama'daki işletmeden sonra Uşak Eşme'deki maden işletmesinin faaliyetleri de mahkeme kararıyla durdurulmuştur.

Buna rağmen Çevre ve Orman Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, benzer madencilik faaliyetlerinin sayısını arttırmaya 2. AKP Hükümeti döneminde hız vermiştir. Kaz Dağları, İzmir-Efemçukuru, Erzincan-İliç, Tunceli-Ovacık ve Gümüşhane'de bunun somut örnekleri yaşanmaktadır.

Bergama'da verilen iptal kararı hilafına işlem tesis eden dönemin Bakanlar Kurulu üyelerinin tazminat ödemek zorunda kaldıklarını ve AİHM tarafından yargı kararlarını uygulamadığı için Türkiye Hükümeti aleyhine rekor tazminat kararları verildiğini bir kez daha hatırlatıyoruz. Artık bu ülkede yargı kararlarının uygulanması için AİHM kararlarını beklemek istemiyoruz. Yetkililerin AİHM kararlarından önce yargı kararının gereğini yerine getirmesini bekliyoruz. Tazminatların biz yurttaşların cebinden çıkmasına daha fazla katlanmak istemiyoruz.

TÜPRAG Metal Madencilik Şirketi, bu cesareti kimden ve nereden alıyor?

- Hakkında kapatma kararı olan, borsadaki hisseleri değer kaybeden bir şirket, nasıl oluyor da kapasite artırımına gidiyor?
- Kapatılan bir işletmeye nasıl oluyor da milyonlarca dolar ek yatırım yapılıyor?
- İzmir'den tırlar dolusu teçhizat madene getirilirken, onlarca araçla işçi taşınırken, madende milyonlarca ton kaya işlenerek yeni liç alanı yapılırken; nasıl oluyor da yetkililerin bundan haberi olmuyor?

21. Dönem Çalışma Raporu 2006 - 2008

Tüm sorular, Eşme'de yaşananların Bergama'da yaşanan yargı kararlarını tanımazlıktan daha büyük bir skandalın yaşandığının işaretleridir.

Cumhuriyet savcılarını, yargı kararlarının gereğini yerine getirmeyen başta Uşak Valisi olmak üzere, ülkemizin doğal kaynaklarını ve insanımızın sağlığını hiçe sayan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Sağlık Bakanı ve Çevre ve Orman Bakanı ile tüm sorumlular hakkında harekete geçmeye çağırıyoruz.

Şayet yargı kararlarına rağmen maden işletmesinin faaliyetlerine dur denilmezse; yaşam hakkını savunmak için mücadele eden Uşak Eşme halkının dün olduğu gibi bugün ve yarında yanlarında olacağınızı kamuoyuna duyuruyoruz.

26.09.2007

BEYAZ ADIMLAR PLATFORMU :

Ankara 78'liler Derneği, Çağdaş Hukukçular Derneği, DİSK Genel-İs, DİSK-Dev-Maden-Sen, Ekoloji Kolektifi, Halkevleri, İnsan Hakları Derneği, KESK-ESM, ODTÜ Öğretim Elemanları Derneği, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği, TMMOB Çevre Mühendisleri Odası, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası, TMMOB Kimya Mühendisleri Odası, TMMOB Metalurji Mühendisleri Odası, TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası, Türk Tabipler Birliği

KAZ DAĞLARININ ÜSTÜ "ALTIN" DAN DEĞERLİDİR. DOĞAL VE KÜLTÜREL ZENGİNLİKLERİMİZ MADENCİLİĞE FEDA EDİLEMEZ.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, Ana yönetmeliğindeki amaç ve ilkeleri doğrultusunda "kamunun ve ülkenin çıkarlarının korunmasında, yurdun doğal kaynaklarının bulunmasında, korunmasında ve işletilmesinde, çevre ve tarihi değerlerin ve kültürel mirasın korunmasında taraf olduğumuzu, "Madenlerimizin gerçek sahipleri halkımızdır" şiarı ile halkın karşı çıkmasına rağmen doğanın tahribine dün Hasankeyf'te Bergama'da, Eşme'de, Belek'te Fırtına Vadisi'nde, Munzur'da, Sinop'ta, Aloinoi'de olduğu gibi bugünde Kazdağları'nda da karşı çıktığımızı bir kez daha ilan ediyoruz.

İleride telafisi olanaksız şekilde kültür ve tabiat varlıklarının katledilmesine olanak sağlayarak; su havzalarını kirletip yok eden, doğal, kültürel, arkeolojik sit alanlarını orman, tabiat parklarını bozan, tarım, zeytinlik ve mera alanlarını yok eden, kısaca ender doğal ve kültürel zenginliklerimizi madencilığe feda edilmesinin yolunu açan 5177 sayılı Maden kanunu ve yönetmeliklerinin iptal edilmesini ve Kazdağlarındaki altın aramacılığının derhal durdurulmasını talep ediyoruz.

Herşeye rağmen madencilği savunan yeni Maden Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ile, ulusötesi madencilik tekelleri ülkenin dört bir yanında başta altın olmak üzere madencilik faaliyetlerini sürdürmektedirler. Bu kapsamda, Kazdağlarını da içine alacak şekilde doğuda Balya-Gönen arasından batıda Çanakkale il merkezine kadar, kuzeyde Çan-Çanakkale çizgisinden güneyde Edremit Körfezine kadar Biga Yarımadasının her yerinde Edremit Körfezi'ne bakan yamaçların bir bölümünün "Milli Park" olarak koruma altına alınmış kısmı hariç hemen hiç boş yer kalmayacak şekilde arama ruhsatı alınmış durumdadır.

Atmosferindeki oksijen zenginliğiyle ünlü, yaşlı ormanlarla kaplı, çok zengin, ama dış müdahalelere de bir o kadar duyarlı bir ekosisteme sahip, içinde ören yerlerini barındıran, antik dönemin tanrıalarının yuvası bin pınarlı bir dağ, Kazdağlarında şimdilik Milli Park alanı dışındaki her yerinde ulusötesi şirketlerce sondaj çalışmaları yürütülüyor. Daha şimdiden arama çalışmaları aşamasında bile ülkenin korunması gereken en değerli doğal kaynaklarının tahribi başlamış durumdadır.

Biz biliyoruz ki bu yıkım burada kalmayacak; Bergama ve Eşme'de yaşananlar altın işletmeciliğine geçildiğinde Kazdağları ve Biga yarımadasında da yaşanacak.

- 250-300 ton altını çıkarmak için yüzmilyonlarca ton altın içeren kaya kazılıp çıkarılacak. Çevreye insan sağlığına zararlı silisli, ağır metalli tozlar yayılacak,
- Ülkenin ormanları, zeytinlikleri, verimli toprakları, su havzaları tahrip edilecek,
- Altını alabilmek için 300-400 bin ton siyanür kullanılacak, ne kadar kontrol edilse bile çevre ve insan sağlığına zararlı, zehirli hidrojen siyanür gazı yayılacak, arsenik ortaya çıkabilecek,
- İşletmede bütün Çanakkale ve ilçelerinin kullandığı kadar su tüketilecek, halkın kullandığı su kaynakları etkilenecek

Bergama ve Uşak-Eşme'deki altın işletmelerindeki olduğu gibi yargı kararlarına rağmen, siyasi iktidardan aldıkları cesaretle hukuk dışı olarak talana devam edilecek.

10 yıllık işletme sonrasında bize ne kalacak.

- Yüzmilyonlarca ton kayayı aldıkları için açılmış dev çukurlar kalacak.
- Siyanürle işleme tabi tutulmuş yüzmilyonlarca ton öğütülmüş kaya atığı geride bırakılacak,
- Bu atık yığınının doğaya sıvı ya da gaz salgıları yıllarca sürecektir; asitli, ağır metalli sular yayılacak,
- Zarar verilmiş insan sağlığı, yok edilmiş doğal ve kültürel kaynaklar halkımıza bırakılıp gidilecek.
- Uluslararası şirketler çıkaracakları altını buradaki yan şirketlerinden yurtdışındaki ana şirketlerine ucuza satarak zarar etmiş gösterip vergi de ödemedi gidecekler,
- Elde ettikleri ama ne kadar olduğunu hiç bilemeyeceğimiz altını yurtdışına götürerek işleyip yeniden bize satacaklar.

- Bildirdikleri altın miktarı üzerinden yeni Maden Kanunu'na göre sadece %2 devlet hakkı alınacak,
- Söylendiği gibi ne ciddi ve uzun süreli bir istihdam, ne de ülke kalkınmasına ekonomik bir katkı söz konusu olmayacak.

Ama, uluslararası şirketler geride yıkım bırakırken, yurt dışındaki borsalarda artacak hisse senetleri ile birlikte, götürdükleri ülke kaynağından 3-4 milyar dolar kazanacaklar.

Yeni sağ politikaların sosyal, ekonomik, siyasal her alanda olduğu gibi doğal kaynaklarımızla ilgili yarattığı bu yıkım ve talan politikalarının kabul edilmesi mümkün değildir.

Petrol Kanunu ve Maden Kanunu'nda olduğu gibi yeraltı kaynaklarımızı uluslararası tekellere teslim eden, insanı ve doğayı hiçe sayan politikalar yerine, Enerji ve Madencilik politikalarımız ülke ve kamu yararını esas alacak şekilde yeniden düzenlenmelidir.

Kazdağları'nın üstü altından daha değerlidir bilinciyle fiili ve meşru mücadelesini sürdüren yöre halkı ile birlikte olduğumuzu bildiriyor, yeraltı kaynaklarımızın gerçek sahibinin halkımız olduğunu bir kez daha ifade ediyoruz.

Saygılarımızla.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

TÜRKİYE'DE NÜKLEER SANTRAL KURULMASI; ÜLKENİN DEĞİL, NÜKLEERCİ ŞİRKETLERİN İHTİYACINI KARŞILAMAYA YÖNELİKTİR

Önceki dönemde TBMM de kabul edilen ancak, Cumhurbaşkanı tarafından bazı maddeleri veto edilen Nükleer santraller yasası, meslek örgütleri, sendikalar, bilim insanları, yerel dinamikler, siyasi partilerin ve çevre örgütlerinin kısaca kamuoyunun karşı çıkmasına rağmen yeniden gündeme getirilerek yasalaştı. Siyasal iktidar böylesine önemli bir konuda, yine bir oldu bitti anlayışı ile konunun tartışılmasına imkan vermeyerek inatla yasayı geçirmiştir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak bir kez daha belirtiyoruz ki,

Nükleer santrallerin yeniden gündeme getirilmesi, ülkenin enerji ihtiyacından değil, siyasal bir tercihten kaynaklanmaktadır.

Türkiye'nin kesinlikle nükleer santrallere ihtiyacı yoktur:

Bugün 28 bin megavat puanta karşın, 41 bin megavat kurulu gücümüz bulunmaktadır.

130 milyar kWh hidro elektrik, 120 milyar kWh rüzgar, 70 milyar kWh linyit, 5 milyar kWh taş kömürü, 5 milyar kWh jeotermal olmak üzere toplam 330 milyar kWh yerli kaynaklara dayalı ilave elektrik üretim potansiyelimiz mevcuttur.

Şu an ki teknolojiyle bile 2020'lerin elektrik ihtiyacının, ülkemizin hidrolik, kömür, rüzgâr, jeotermal, güneş ve diğer yerli kaynaklarından karşılanması olanaklıdır.

Resmi rakamlarda bile %20'ler seviyesinde açıklanan kayıp-kaçak oranının AB ülkeleri ortalaması olan %6 seviyelerine indirilmesiyle, enerji tasarrufu ve enerjinin verimli kullanımı ile, birkaç nükleer santralin üreteceği enerjinin karşılanabilmesi mümkündür.

Yerli enerji kaynaklarımız kamusal bir hizmet anlayışı ve planlama içinde değerlendirildiğinde, çalıştırılan santrallerin kapasite kullanım oranlarının yükseltilmesi ve enerjinin etkin ve verimli kullanılması ile Türkiye hiç bir zaman enerjisiz kalmayacak, nükleer santrallere ihtiyacı olmayacaktır.

Nükleer santraller kurulmazsa karanlıkta kalacağımız doğru değildir:

Kurulması öngörülen nükleer santrallerin kapasitesi, her biri 1500 MW olmak üzere toplam 4500 MW'dir.

Bu santrallerin, 2020 yılı için ETKB verilerine göre enerji ihtiyacının karşılanmasında sahip olacağı pay, elektrik üretimi kurulu gücünün ancak %5'i olacaktır.

Bu açıdan bakıldığında bile, nükleer santraller kurulmazsa elektriksiz kalacağımız söylemi tamamiyle gerçek dışıdır.

Nükleer santraller pahalı ve güvensiz bir yatırımken, ucuz enerji kaynağı da değildir:

Bir çok ülkede yeni nükleer santral yapılmadığı gibi, mevcutlar ise belirli bir plan dahilinde kapatılmaktadır.

Sayıştay Raporlarında bile "nükleer enerji en pahalı yatırım" olarak değerlendirilmektedir.

İlk yatırım maliyetleri diğer yakıtlı santrallere göre çok daha pahalıdır.

Kurulması öngörülen 1.500 MW'lık her bir santral için 4,5-6 milyar dolar, üç santral için toplam 13,5-18 milyar dolar yatırım söz konusu olacaktır.

Yatırım dönemleri asgari (10-12 yıl) olup, çok uzundur.

Teknoloji ve yakıt yönünden tamamen dışa bağımlıdır.

Üretilen elektrik ucuz değil, aksine pahalıdır.

35-40 yıllık ekonomik ömürleri boyunca sıkça arıza ve güvenlik sorunları yaşanmaktadır. İşletilmeleri teknolojik riskler içermektedir.

Atıkların korunması sorunlu ve pahalıdır.. Halen dünyada nükleer atıkları kalıcı olarak depolayacak lisans alınmış bir depo mevcut değildir.

Ekonomik ömürleri dolunca, söküm maliyetleri ilk yatırım maliyetlerini aşabilmektedir.

Tüm dünya ilk yatırım ve işletim maliyetleri çok yüksek, 35-40 yıllık ekonomik ömürleri boyunca sıkça arıza ve güvenlik sorunları yaşayan, atık sorunlarına çözüm bulunamayan bu pahalı enerji üretiminden vazgeçerken Türkiye'de NÜKLEER SANTRAL Kurulması; ülkenin değil, uluslararası lobilerin ihtiyacını karşılamaya yöneliktir.

Nükleer enerji santral yasası;

Tercüme, derleme ve ısmarlama bir yasadır.

Pazar bulamayan nükleer lobilerin dayatması sonucu çıkarılmıştır.

Açıklık ve netlik taşımamakta, santral yapımında önem taşıyan bütün konuları ikincil mevzuatlara, yönetmeliklere bırakmaktadır.

Şirket seçiminin, belirlenecek ölçütlere göre yapılması ile pazarlık şansı bile bırakmamıştır.

Nükleer santral kuracak bir şirkete ürettiği elektriği ülke içinde satış zorunluluğu da getirmemiştir.

Taşınması bile dünyada büyük protestolara yol açan atık sorunu geçirtilmiştir.

Denetim konusu belirsizlikler içermektedir.

Nükleer santral söküm maliyetinin büyük kısmı TETAŞ üzerinden halk tarafından karşılanacaktır.

Bir kaza olması durumunda zararın tazmininde şirketlerin yükümlülükleri Paris Sözleşmesi ile sınırlandırılarak büyük yük devlete bırakılmaktadır.

Üzerinde nükleer santral kurulacak taşınmazın kullanılmasından, atıkların nakli, depolanması ve bertarafına, santralin işletme süresinin sonunda devreden çıkarılması ve sökümüne kadar tüm süreçlerde oluşturulacak fonlara, sembolik düzeyde katkı koymaları suretiyle şirketlere birçok maddi kolaylıklar sağlanmış, hazine'ye ve devlete ise büyük mali yükler getirilmiştir.

Nükleer lobilerin baskıları sonucu çıkarılan bu yasa, belirli birkaç şirkete nükleer santral kurdurulmasının hukuki zeminini yaratma amacındadır. Nükleer santrallerin kurulması işletilmesi ve enerji satışı gibi çok önemli bir konuyla ilgili olmasına rağmen; kurulum, işletim, denetim, söküm ve atık konularına yüzeysel değinen, kapsamsız bir tercüme özetidir

Şirketler lehine önemli mali avantajlar sağlarken, halka büyük mali yükümlülükler getirmektedir.

Sonuç olarak, ülkenin enerji ihtiyacından değil siyasal bir tercihten kaynaklanan, ülkenin gerçeklerine uymayan, halkın yararına olmayan, uygulanması halinde ülkemizi sonu belli olmayan bir felaketin içine sürükleyecek NÜKLEER SANTRAL yasası kabul edilemez.

UYGULANMAMALI, KALDIRILMALIDIR. TÜRKİYE'DE NÜKLEER SANTRAL KURULMASI; ÜLKENİN DEĞİL, ULUSLARARASI LOBİLERİN İHTİYACINI KARŞILAMAYA YÖNELİKTİR.

Saygılarımızla
14.11.2007

TMMOB JEOLojİ MÜHENDİSLERİ ODASI

**20.12.2007 TARİHLİ ANKARA BALA DEPREMİ BİR KEZ DAHA BİZİ
UYARIYOR...YEREL YÖNETİMLER VE SİYASAL İKTİDARLAR BU GERÇEĞİ
GÖRMEK ZORUNDADIR.....**

20.12.2007 tarihinde bayramın birinci günü Ankara Bala civarında saat 9.36 dan başlamak üzere aralıklarla saat 11.48 e kadar 5km derinlikli ve en küçüğü 3 en büyüğü 5.7 büyüklüğünde olan 6 adet deprem etkinliği olmuştur.İlk belirlemelere göre can ve mal kaybının olmadığı belirtilen deprem başta bala ilçesi olmak üzere Ankara kent merkezinde de hissedilmiş ve başkent halkını korku panik ve endişeye sevketmiştir..

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak bilimsel veriler üzerinden ANKARA'nın DEPREMSELLİĞİ değerlendirmemiz Aşağıdaki gibidir. Ankara halkına ve genel kamuoyuna saygıyla duyururuz...

1-ANKARA ve yakın çevresindeki alanların depremsellik özellikleri göz önüne alındığında, ANKARA'nın aletsel ve tarihsel dönemlerde önemli bir hasara yol açan depremlere merkez üssü olmadığı, ancak yakın çevresinde meydana gelen depremlerden etkilendiği görülmektedir. Ankara kenti genel olarak bu özelliklerine göre kent merkezinden itibaren 70 kilometre yarıçapındaki bir alanda meydana gelebilecek 5.5 120 kilometre yarıçapında meydana gelebilecek 7 ve 7 den büyük depremlerin etkisindedir.

2-Bu açıdan bakıldığında Ankara Kenti, en yakın olarak 85 km kuzeyinden geçen Kuzey Anadolu Fayı (KAF), 70 km doğusunda bulunan Ezinepazarı Fayı, batısında yer alan Eskişehir Fayı, ile güneyinde yer alan Tuz Gölü Fayının etki alanındadır. bu fay sistemlerinin büyük depremler ürettiği tarihsel ve aletsel dönemlerde bilinmektedir. Bunlardan, Kırşehir-Keskin (19.04.1938), Samsun (26.11.1943), Bolu-Gerede(01.02.1944), Çankırı-Kurşunlu (13.08.1951), Çankırı-Çerkeş (07.09.1953), Çankırı-Köşker (21.04.1983) ve Kocaeli ve Bolu-Düzce (17.08.1999 -12.11.1999) depremleri ANKARA ilini etkilemiştir. Özellikle 01.02. 1944 tarihinde meydana gelen Bolu-Gerede Depreminin Yenişehir ve Kale bölgesindeki yapılarda önemli hasarlara yol açtığı da bilinmektedir.

3-Son yıllarda son aylarda hatta son günlerde oluşan ve Ankara da hissedilen DEPREMLERİ KISACA HATIRLARSAK, 2007.04.04 tarihinde 3 .2 YENİMAHALLE ,2007.04.04 tarihinde 3. 2GÜDÜL, 2007.04.04 tarihinde 3.6 BAĞLUM-KEÇİÖREN, 2006.11.13 tarihinde 3.5 BAĞLUM , 2006.11.12 tarihinde 3.0 KEÇİÖREN, , 2006.11.12 tarihinde 2.7 KAZAN , 2006.11.12 tarihinde 4.4 KAZAN ,11.08.2005 tarihinde3.5, MAMAK 31.07.2005 tarihinde 5.5 BALA ,12.08.2005 tarihinde 3.5 BALA depremleri ve en son da bayramın birinci günü yani 20 12. 2007 de oluşan BALA merkezli depremler, yukarıdaki değerlendirmelerle uyumlu olup ANKARA ilinin göz ardı edilemeyecek nitelikteki deprem karakteristiğini bir kez daha ortaya koymuştur.

4-Ankara il sınırları içindeki alanlarda meydana gelen afet olaylarına yönelik envanter verileri incelendiğinde, değişik afet olayları nedeniyle Bakanlar Kurulu'nca alınmış 113 adet Afet Maruz Bölge Kararı olduğu görülmekte olup bu alanlardan 44 tanesi bugünkü kent merkezinde 69 tanesi ise çevre ilçelere ait alanlarda kalmaktadır. Afet işleri Genel Müdürlüğüne ANKARA İli kapsamında gerçekleştirilen jeolojik etüt ve hasar tespit çalışmaları sonucunda toplam 900 konutun değişik afet olaylarından etkilendiği belirlenmiştir.

ANKARA il sınırları içindeki alanlar, Bakanlar Kurulu'nun 18.04.1996 gün ve 96/8109 sayılı kararı ile yürürlüğe giren Türkiye Deprem Bölgeleri Haritasında Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Derece Deprem Bölgesi kapsamında yer almaktadır. Birinci Derece Deprem Bölgeleri ilin kuzeyinde Kuzey Anadolu Fayına yakın kesimleri ile doğu-güney doğusunda Tuz Gölü Fayına yakın kısımlarını kapsamaktadır

5- Ankara civarındaki fay sistemlerinin 5.5 ve 7'den büyük üreteceği depremler, özellikle kent çevresinde Deprem riski yüksek Alüvyonel zeminlerde gelişen çok katlı yapılaşmaları etkileyeceği bilinmektedir. Kaldı ki tarihsel depremlerde Kale, Samanpazarı, Ulus, Altındağ civarında, kaya zeminler üzerinde kurulu Ankara kentinin etkilendiği düşünülürse bu riskin, bugün özellikle Ankara civarında yer alan ve faylarla oluşmuş

ovalar, eski dere yatakları ve vadi tabanları üzerindeki kalitesiz yapılarda daha etkili olacağı kaçınılmazdır.

6- Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, Ankara Halkının Endişeye kapılmamalarını, Ankara kent merkezli bir diri fayın olmadığını bildirmek isteriz. Bu açıdan bakıldığında, Ankara ve civarının ayrıntılı jeolojik risklerinin (depremsellik, heyelan, kaya düşmesi, taşkın vb.) tanımlandığı mikro bölgelendirme haritasının yapılması için acilen çalışmaların başlatılması gerekmektedir.

7- Ülkemizin başkenti Ankara kent merkezinin bütünlüklü bir jeolojik jeoteknik etüdünün olmaması büyük bir eksiklik olduğu tartışılmaz bir gerçekliktir. Başta Büyükşehir Belediyesi olmak üzere yerel yönetimlerin Ankara kentinin İmara esas jeolojik jeoteknik etüdlerinin yapılarak kentin Afet risk karakterine uygun olarak mevcut planlarının revize edilmesi savsaklanamaz ve ertelenemez bir görevdir. Bu planlar ışığında imara kapatılma da dahil riskli bölgeler için gerekli önlemler alınmalıdır.

8- Yapılaşma için gerekli olan yapı ruhsatının önemli bir bileşeni olan jeolojik jeoteknik etüdlerin Jeoloji Mühendisleri Odası tarafından mesleki denetime tabi tutulması Büyükşehir ve ilçe belediyeleri tarafından zorunlu hale getirilmelidir. Bu bağlamda ANKARA Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyeleri JEOLojİ MÜHENDİSLERİNİN KAMUSAL DENETİM HAKKINI GÖRMEK ZORUNDADIR..AKSİ TAKDİRDE SORUMLULUK ONLARIN OLACAKTIR....

9- Ve en önemlisi; Doğa insan ilişkisini düzenleyen temel yasalarımızdan İmar yasası ile Afet yasası, maddi ve siyasi rant anlayışı terk edilerek, insanı ve doğayı merkezine alan politikaların ışığında akıl, bilim ve mühendislik normlarına göre yeniden düzenlenmelidir.

Saygılarımızla.. 20.12.2007

TMMOB JEOLojİ MÜHENDİSLERİ ODASI

DOĞAL GAZ KOMEDYASI DEVAM EDİYOR!!! ENERJİ POLİTİKASIZLIĞI DOĞAL GAZ SORUNUNDA DA KENDİNİ GÖSTERDİ...

Basına ve kamuoyuna,

Enerji politikasızlığımız kendisini en çarpıcı şekilde yine gösterdi. Siyasal iktidarlar son 10 yıl içerisinde ülkemizdeki enerji üretimini, üretici ülkelerde bile görülmeyen oranda, %50 yi geçecek düzeyde doğal gaza ve dolayısı ile dışa bağımlı hale getirdiler. Yapılan ilk anlaşmalardan bu yana dünyanın en pahalı doğal gazını satın alan ülkemiz, aynı zamanda dünyanın en pahalı elektriğine de mahkum edildi.

Bütün bu anlaşmalar yapılırken ülkemizin doğal gaz gereksinimi 2 ve 3 ile çarpılarak gösterildi ve al-ya da-öde anlaşmaları ile son derece pahalı fiyatlarla inanılmaz miktarlarda gaz alım taahhütleri imzalandı. İran, 1000 metreküpünü 100 dolar'ın çok altında aldığı Türkmen gazını bize 300 dolar civarında satmakta, bu gaz transferini bile istikrarlı şekilde becerememekte, ülkesinde sürekli yaşadığı doğal gaz açığını tümüyle Türkmenistan'dan kapatan İran, sık sık Türkiye'ye transfer ettiği Türkmen gazını da yurt içi kullanıma vermektedir.

Rusya ile yaptığımız ve dünyanın en pahalı gazını aldığımız anlaşmalar ile, bundan bile daha pahalı İran'la olan anlaşmalar, doğal gaz planlamasında da, "**enerji politikasızlığımızın**" boyutlarının akılalmaz seviyelere çıktığını göstermektedir.. Ne acıdır ki temelinde kamu yararına aykırı ülke ve toplum çıkarından uzak bu anlaşmalar, her gelen siyasal iktidar tarafından ülkemize daha da yük getirir hale dönüştürülerek bugünlere getirilmiştir.

Ülkemiz yıllık doğal gaz tüketimi BOTAŞ verilerine göre 35 milyar metreküp dolayındadır. Mavi Akım ve Bulgaristan hattı ile ülkemizin Rusya'dan almayı taahhüt ettiği miktar ise 30 milyar metreküpü bulmaktadır. İran'dan 10 milyar metreküp, Azerbaycan ile yapılan ancak henüz devreye tam olarak sokulamayan anlaşmamız ise yıllık yaklaşık 6,6 milyar metreküp doğal gaz alımını içermektedir. Nijerya ve Cezayir'le yapılan 5,2 milyar metreküp sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) alım anlaşmalarını da göz önüne aldığımızda alım garantisi verilen toplam miktar 51,8 milyar metreküpe ulaşmış durumdadır. Dolayısı ile, İran'dan gelen ya da bir türlü düzgün şekilde gelemeyen doğal gaza ülkemizin aslında gereksinimi de bulunmamaktadır. Bu nedenle, İran gazının kesilmesi hiçbir şekilde ciddi bir sorun yaratmaması gerekirdi. Getirilen bu ortamda doğal gaz arzında çıkabilecek sorunun nedeni, ihtiyacımızdan çok fazlasını almayı taahhüt ettiğimiz gazı depolayacak projeleri yeterince hayata geçirip, devreye sokamama plansızlığıdır. Marmara Ereğlisi LNG ve Kuzey Marmara yer altı doğal gaz depolama kapasiteleri ihtiyacı karşılamaktan çok uzaktır. Kısacası sorunumuz al-ya da-öde anlaşmaları ile gereksiz miktarda almak zorunda olduğumuz gazı depolayamamaktır.

Sonuç olarak AKP İktidarı tarafından,

BOTAŞ verilerine göre dahi, toplam doğal gaz talep miktarlarının bile çok üzerinde alım garantili doğal gaz kontratları yapılmış, kullanamayacağımız gaza dahi dünyanın en pahalı fiyatından ödeme yapma taahhüdünde bulunularak ülke açıkça zarara uğratılmış ve uğratılmaya devam edilmektedir.

Elektrik üretimi, üretici ülkelerde görülmeyecek şekilde %56 oranında doğal gazdan karşılanmakta ve halkımız bu yolla üretilen pahalı elektriğe mahkum edilmektedir.

Enerji üretimimiz dışa bağımlı hale getirilmiş, yerli enerji kaynakları atıl bırakılmıştır.

Ülke ihtiyacının çok üzerinde alım garantili anlaşmalara rağmen, İran'dan gelen gazın kesilmesiyle doğal gaz arz krizi yaratılmıştır.

21. Dönem Çalışma Raporu 2006 - 2008

Gereksiz miktarda aldığımız doğal gazı bile depolayacak planlamalar yapılamamıştır. Bunun sonucunda İran Gazının kesilmesi hiçbir sorun yaratmaması gerekirken sorun ortaya çıkmıştır.

Doğal gazın ithalatından, enerjide kullanımı ve depolamasına kadar yürütülen iktidarın enerji politikasızlığının faturasını halkımız ödemektedir.

Plansız, öngörüsüz doğal gaz alım kontratlarına son verilmeli, enerji üretiminde dışa bağımlılığı azaltmak için başta 10 milyar tonluk linyit rezervlerimiz değerlendirilerek iyileştirilmiş kömür santralleri devreye konulmalı, Jeotermal, hidrolik, güneş ve rüzgar kaynaklarımız kullanılmalıdır.

Tüketimin %2,5'ini karşılayan yerli doğal gaz üretiminin artırılması için birikimli Kamu Kuruluşumuz Türkiye Petrolleri A.O.'nın arama bütçesi büyütülmelidir.

İnsanı merkezine almayan, toplum çıkarını gözetmeyen, ülke kaynaklarını değerlendirmeyerek enerjide dışa bağımlılığı arttıran, enerji politikasızlığının faturasını doğal gazda da halkımıza ödeten anlayışlar terk edilmelidir.

Saygılarımızla,
16.01.2007

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

BİLİM İNSANI AYKUT BARKA'YI ÖLÜMÜNÜN 6. YILINDA SAYGIYLA ANIYORUZ.

Basına ve Kamuoyuna

Bilim insanı Aykut Barka'yı saygıyla anıyoruz. 1 şubat 2002 tarihinde Yitirdiğimiz meslektaşımız, bilim insanı Aykut Barka'yı ölümünün 6. yılında saygıyla anıyoruz. Barka, kısa, ancak akıl ve bilimle dolu onurlu yaşamında bilimin toplumsal yaşamda kılavuzluk etmesine yönelik olarak bıkmadan usanmadan çalıştı. Topluma, Jeolojinin insan-doğa ilişkisini düzenleyen en önemli bilim olduğunu öğretti. Ülkesine ve topluma duyduğu sorumlulukla bilimi ve tekniği toplumla buluşturma ülküsünden vazgeçmedi. Doğa olaylarının afete dönüşmemesi için alınması gereken önlemlerin uygulanması için yetkilileri göreve davet etti. Ancak bilim ve mühendisliği dışlayan, akli planı önemsemeyen, insanı merkezine almayan yani rant politikalarından vazgeçmeyen zihniyetler bu uyarıyı dikkate almadılar. Bunun bedelini de yaşadığımız depremlerde on binlerce insanımızı kaybederek ödedik.

Bilimin ve tekniğin önemsenmediği, üniversitelerin ve bilim yuvalarının medreseleştirilmeye çalışıldığı, bilim insanlarının susturulmaya çalışıldığı, memleket işlerinin ulemalara bırakıldığı günümüz Türkiye'sinde hocamızın bu çabalarının önemi daha da önem kazanıyor.

Hocamızın anısı bilimi ve aydınlık kimliği yolumuzu hep aydınlatacaktır.

Anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

01.02.2008

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

ŞİMDİ GERİCİLİĞE KARŞI MÜCADELEYİ YÜKSELTME ZAMANIDIR.

Basına ve Kamuoyuna,

AKP ve MHP tarafından hazırlanan, üniversitelerde türbanı serbest bırakan Anayasa değişikliği TBMM den geçti. Ülkemizi bir karanlığa götürecek toplumda çatışmaya neden olabilecek bu düzenleme ile siyasi iktidar, toplumsal yaşamı dini kurallara göre düzenleme isteğinin önemli bir dönemecini daha almıştır.

Bugün yaşananlar 1950'li yıllardan başlayan ve 12 eylül 1980 darbe ortamının yarattığı sürecin bir parçasıdır. 12 Eylül darbesi ile ülkemizde demokratikleşmenin önüne set çekilirken, imam hatipler çoğaltılmış, kuran kursları her mahalleye yayılmış, ilk öğretim okullarında din dersleri zorunlu hale getirilmiş, diyanet işleri başkanlığının bütçesi başbakanlığın bütçesinden fazlayken, sağlık ve eğitim hakkımız bazı "mutlu" kesimlerin rant alanı haline getirilmiş ve toplum bu anlayışla afyonlanarak uyuşturulmuştur.

Emperyalizmin yeşil kuşak projesi ile başlattığı kuşatma bugün ılımlı islam projesi ile devam etmektedir.

Diğer taraftan, Yeni sağ politikalara tamamen teslim olunarak ülkemizin her varlığının satışa çıkarıldığı, insanımızın yaşam, sosyal güvenlik, eğitim ve çalışma hakkının elinden alındığı, düşünce ve örgütlenme özgürlüğüne ket vurulduğu, toplumun gericileştirilerek kamplara bölündüğü, 301. maddenin ortada durduğu, insanların düşünceleri nedeniyle sokak ortasında öldürüldüğü, barışın göz ardı edildiği bir ortamda; türban konusu, tüm bu siyasal gelişmelerden bağımsız olarak ele alınamayacak bir konudur.

Hiçbir zaman demokrasi, özgürlük ve eşitlik savunucusu olmayan AKP ve MHP'nin "özgürlük" ve "eğitim hakkı" söylemleriyle türbanı serbest bırakma niyeti inandırıcı olamaz. Konu, bireysel özgürlük temelinden ziyade, siyasal islamın yaşamın her alanında egemen olma niyeti ile "özgürlüğü yok etme özgürlüğü olamayacağı"nı da gören bir açıdan değerlendirildiğinde, bu ülkenin aydınlık insanları, halktan ve emekten yana anti emperyalist demokrasi güçleri ve örgütleri bu yalana inanmayacak, özgür ve bağımsız geleceğimizin üstüne örtülen bu karanlık örtüyü yırtıp atacaktır.

Bu düzenleme ile gerici çevrelerin önemli bir siyasi simgesi haline gelen türban özelinde, siyasi islamın üniversitelerden başlayarak yayılmasının emperyalizmin ılımlı islam projesi kapsamında yeni bir adımı atılmıştır. Toplumda bir ayrışma ve çatışma potansiyelini de tetikleyecek bu girişim kabul edilemez

Şimdi Gericiliğe karşı mücadeleyi yükseltme zamanıdır..

Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, bir kez daha, özgürlükçü, eşitlikçi, demokratik Anayasa çağrımızı yineliyoruz. Bu ülkenin bütün sorunlarına özgürlükten, demokrasiden ve emekten yana çözümler getirmek konusunda tarafız, bu yönde bugüne kadar yürüttüğümüz mücadelemizi bundan sonra da sürdüreceğiz.

Bizler, emekten, özgürlükten, adaletten, eşitlikten, demokrasiden, bilimden, bir arada kardeşçe yaşamdan yana olan herkesi şimdi yan yana durmaya ve birlikte mücadele etmeye çağırıyoruz.

Saygılarımızla.

12.02.2008

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI